

XVIII 416
<http://Arcin.org.pl> 6

DYARYUSZ
TYGODNIOWY
SEYMU
GRODZIENSKIEGO

Roku 1784.

W WARSZAWIE.

w Drukarni Piotra Dufour Konfyliarza Na-
dwornego, Drukarza J. K. MCI. y Dyrekto-
ra Drukarni Korpusu Kadecckiego.

To Sobota z rana znaydować się będzie kontynuacya tegoż Dyaryuszu aż do końca Seymu. Arkusz kosztować będzie groszy 15 puł arkuusza groszy 7½

XVIII. A. 416 a

DYARYUSZ TYGODNIOWY SEYMU 1784.

SESSYA I.

Dnia 4. Października.

PO zebraniu się J. WW. Senatorów, Ministrów y Posłów na Pokoie Zamkowe, Król Jmć z wszystkiemi licznie przytomnemi udał się do Kościoła po Jezuickiego na Mszą S. śpiewaną przez Jmei Xiędza Giedroycia Biskupa Zimudzkiego, w pośrzed której miał Kazanie J. Xiędz Puzyna Kanonik Wileński w materji o karności obyczajów, dowodząc: że złe obyczaje psują najlepsze Prawa, y że przy złych obyczajach dobrych Praw stanowić nie można. Po skończonym nabożeństwie Król Jmć powróciwszy do Zamku wraz z Senatorami y Ministrami poszedł do Senatu, a Posłowie do Izby Poselskiej, gdzie, gdy Posłowie miejsca swoje zasiedli; Jmć Pan Krasin-

A ij

łki Obożny W. Koronny Posel Drohicki, iako starey Łaski Marszałek, zagaił Seßlyą powitaniem Kollegów swoich. Oświadczył potym, iż na niektórych Posłach znaydują się złożone u Łaski Processa, do których czytania zabierał się. Odezwało się na to wielu Posłów z żądaniem: ażeby doniesienie Izbie o Processach na Posłach będących nie w przytomności Arbitrów czynione było, a Jmć Pan Marszałek odpowiedział: iż roztrząśnienie legalności Processów nastąpi *semotis arbitrıs*, lecz doniesienie w przytomności tychże Arbitrów czynione bydz powinno, ażeby wiedziała Powszecchność, że Prawo to jest ściśle od nas zachowane. Doniosszy Jmć Pan Marszałek o Processach, upraszał Arbitrów o ustąpienie, w którym to czasie zwykle podług Prawa Rugi odprawiały się. Po tych zakończonych rzeczony Jmć Pan Marszałek starey Łaski wezwawszy Arbitrów, przystąpił do obrania Marszałka Séymowego, y podał za Kandydata Jmci Pana Chomińskiego Starostę, y Posła Pińskiego, na którego gdy po potrójnym zapytaniu jednomyślna całej Izby nastąpiła zgoda, zaproszonym został nowy Marszałek od starego do objęcia Łaski, y wykonania przysięgi zwykley Marszałkom Scymowym. Po tey

dopełnionej Jmć Pan Marzałek starej Łaski powitał w Mowie swoiey nowo obranego Marzałka, Łaskę mu oddał, y siebie Bra-teriskim całej Izby polecil sercom. Nowo-obra-ny Marzałek odebrawszy Łaskę, wyraził wdzięczność Izbie za danie mu takiego prze-wodnictwa, y wezwał do Sekretaryi Seymo-wey Jmci Pana Nielubowicza, który natych-miaſt wykonał przyſięgę. Po tey odbytey de-legował Jmć Pan Marzałek na dzień iutrze-ſzy do Króla y Senatu z donieſieniem o zgo-dnie obranym Marzałku, J. WW. Poſłów: z Prowincyi W. X. Litewskiego J. Panów Kur-zenieckiego Pińskiego, Uniechowskiego M.ńskiego, Jeleńskiego Mozyrskiego, Zynie-wa Inſtantkiego. Z Wielkopolskiej J. PP. Ga-jewskiego Kaliskiego, Wilkanowskiego Łę-czyckiego, Bachmińskiego Plockiego, Szydło-wskiego Nurskiego. Z Małopolskiej J. Panów Grodzickiego Krakowskiego, Kurzenieckiego Bielskiego, Stoińskiego Lubelskiego, Grochol-skiego Braclawskiego, Poſłów, y Seſſyą ſol-wował na dzień następujący na godzinę dzie-ſiątą.

S E S S Y A II.

Dnia 5. Pazdziernika.

ZA przybyciem J. K. MCI *cum Senatu & Ministerio* do Izby Senatorskiej, a Posłów do Izby Poselskiej, Jmć Pan Marszałek Seymowy w zagaieniu Sessyi upraszał Delegowanych, ażeby udali się do Senatu z oznajmieniem Najjaśnieyszemu Panu y Senatowi o nowo-obranym Marszałku, po wyściu których Jmć Pan Marszałek nominował Osoby do różnych Dykasteriyów, a nayprzód do Konstytuicyi: *iako w Lisie.*

Po uczynionym doniesieniu Najjaś: Panu y Senatowi przez Jmci Pana Kurzenieckiego Posła Pińskiego o obraniu zgodnie Marszałka, Delegowani do takowego doniesienia, ułyszawszy w daney przez Jmci Pana Podkanclerzego od Tronu odpowiedzi oświadczone ukontentowanie z obrania zgodnie Marszałka, ucałowawszy Rękę Królewską, powrócili do Izby Poselskiej, gdzie Jmć Pan Kurzeniecki uczyniwszy Izbie rapport o odprawionej do Senatu Delegacyi, winshawał nowo-obranemu Marszałkowi styru obrad publicznych. Równie winshawał Jmć Pan Giel-

gud Posel Zmudzki, y prosil, aby Izba Po-
seiska, gdy z zarzuconych sobie usprawiedli-
wila się Processów, mogła bydz informowa-
ną; iczli takowemu Prawu usprawiedliwienia
się z Processów, Senat y Ministrowie zado-
szyć uczynili? Na co Jmć Pan Marszałek po-
wiedziawszy, iż takowego zapytania nie za-
niedba, zaprosil nominowanych do examinowa-
wania Rady N. aby wykonali przysięę, po-
czym nominował Osoby do examinowania
Departamentu Woyskowego: *iako w Liscie.*

Ci gdy wykonali przysięę, nominował Jmć
Pan Marszałek do examinowania Kommissyi
Edukacyney, Osoby: *iako w Liscie.*

Po skończoney nominacyi J. P. Kiełczewski
Posel P oznański w zabranym głosie prosil Jmci
Pana Marszałka Seymowego, aby, gdy Posło-
wie Wielkopolscy w Instrukcyi mają zalecone
podziękowanie N. Panu, za konferowaną La-
skę Wielką Lit: Jmci Panu Gurowskiemu, a
Laskę Nadwor: Koronną Jmci Panu Raczyń-
skiemu, a tego przez niewolność zabierania
głosów w Izbie Senatorskiej dopełnić nie mo-
gą: Imieniem tych Woiewództw złożył po-
dziękowanie. Jegomość Pan Dobiecki Posel
Sundomirski prosil także Jmci Pana Marszał-
ka, aby Imieniem Woiewodztwa tego złożył

u Tronu dziękczynienie za konferowaną Do-
słowność Prymacyalną Xciu Jmci Poniatow-
skiemu, Marszałkowsko W. Kor: Jmci Panu
Miuszkowi, y różne Kasztalenie tegoż Wo-
jewództwa Osobnr., a zaś Jmci Pana Koma-
rzewskiego Posła Rawskiego iako znanego
z wierności Królowi, a z usług Narodowi, wzglę-
dom y łasce Króla polecił, wielu innych w
tey materyi, iako y z winzowaniem Mar-
szałkowi objęcia Łaski, odzywało się Posłów,
Jmć Pan Rzewuski Poseł Wołyński mówił: iż
nie można na Jmci Pana Marszałka wkładać,
aby sam ieden był tłumaczem wszystkich wo-
li, lecz każdy z Posłów w mieyscu swoim
przy czynieniu Relacyi z examinu różnych
Dykasteryów, dziękować za konferowane U-
rzędy, y względem J. K. Mci Osoby będzie
mógł rekomendować. Xiążę Radziwiłł Po-
seł Wileński Imieniem Generału swego y ca-
łej Prowincyi Lit: prosił, aby Jmci Pana Koma-
rzewskiego znanego krajowi z usług publi-
cznych y Królowi Jm osobliwie tak w świeżo od-
bytey podróży, iako y w konwoiowaniu Wiel-
kich Xiążąt Rossyiskich z honorem dla Na-
rodu, tudzież, że iego staraniem drogi w
Litwie zreparowane zostały, względem Nay-
iaśn: Pana polecić. Jmć Pan Załuski Poseł San-

domirski prosił o zarekommendowanie względem J. K. Mci Jmci P. Dobieckiego Podkom: y Posła Sandomirskiego. Domosiono Izbie, iż Delegowani od Króla Senatorowie to jest Jmć Panowie Chmara Woiewoda Miński, Szydłowski Kasztelan Zarnowski, y Podolski Kasztelan Dobrzyński zbliżają się, którzy wszedłszy do Izby Poselskiej, y pierwsze zająwszy miejsca; Jmć Pan Woiewoda Miński mówi: iż Król Jmć wraz z Senatem iak narychlejszego czeka złączenia się, przytym powinnował Łaski Jmci Panu Marszałkowi. — Jmć Pan Kasztelan Zarnowski toż samo w swoim głosie oświadczył. Po odeysciu Senatorów z Izby Poselskiej, ruszyła się Izba Poselska do Senatu, gdzie z Stanem Rycerskim przybywszy, Jmć Pan Marszałek zabrał głos, w którym Nayis: Pana powitał, a Jmć Pan Podkanclerzy Lit: od Tronu odpowiadając, przypomniał Stanom zgromadzonym Ewochę ostatniego w tym miejscu zerwanego Seymu, do pomyslniejszych zachęcał obrad, y wezwał Stan Rycerski do pocałowania Ręki Królewskiej, po czym solwował Sessją na dzień następujący na godzinę 10.

S E S S Y A III.

Dnia 6. Pazdziernika.

PO przybyciu J. K. Mci do Senatu, J. Pan Marszałek W. Litewski dał głos Jmci Panu Marszałkowi Seymowemu, który po zagaeniu Sessyi upraszał, aby Posłowie na przyzwolitych miejscach zasiedli, *in ordine* czego Jmć Pan Sekretarz Seymowy czytał *Seriem* Posłów przez Woiewództwa. Gdy dla zaięcia miejsc przez Arbitrów Posłowie umieścić się nie mogli, Jmć Pan Marszałek W. Litewski prosił Arbitrów na ustęp. Jmć Pan Rzewuski Posel Wołyński mówił *interlocutorie*: iż gdy wielu z Arbitrów z dalekich stron przybyło (a między innemi z nayodleglejszych krajów Godny Mąż Xiążę *de Nassau* obstawiający przy wolności innego Narodu, a teraz pragnący z nami przyiść do równości) iedynie dla tego, aby byli świadkami obrad publicznych, y sentymentów każdego Posła, czego y Prawo samo im pozwala, szczupłość zaś miejsca osobliwie w Izbie Poselskiej Arbitrów bydź przytomnemi zabrania przeto, iż Posłóm czyni dla ciasności niewygodę; zazczym prosił Jmci Pana Marszałka W. Lite-

wskiego, aby dla Arbitrów w Izbie Poselskiej mógł być zrobiony Balkon. Jmé Pan Cieciszowski Posel Liwski prosił o miejsce dla siebie przez Arbitrów zajęte, mówiąc, iż półgodziny stojąc, miejsca doczekać się nie może. O co y inni Posłowie przymawiali się. Gdy Arbitrowie opornie wychodzili z Izby na usłep; Jmé Pan Sufczyński Posel Inflantki odezwał się, iż, ponieważ Prawo nie dozwala mówić Posłowi, tylko z miejsca, raczą przeto Ichmé Panowie Arbitrowie wywieść z miejsca Posłom wyznaczonych. Pomimo jednak ustąpienia Arbitrów Jmé Pan Marzalek W. Litewski przystąpił do umieszczenia Posłów podług porządku Woiewództw, czytanego przez Jmé Pana Sekretarza Seymowego. Po umieszczeniu Posłów, za danym sobie głosen od Łaski W. Litew: Jmé X. Połubiński Sekretarz W. Lit: czytał Regestr Kandydatów do Rady z Senatu & Ministerio, a Jmé Pan Sekretarz Seymowy z Stanu Rycerskiego. Przeczytany Regestr Kandydatów do Rady rozdany został *ad deliberandum* każdemu z Seymujących. Jmé Pan Podkanclerzy Litewski nominował od Tronu Departamentów do Konstytucyi, do examinowania różnych Dykasteriów, y do rachowania kresek,

którzy do kaźdey *respektive* czynności przy-
sięgę wykonali. Jegomość Pan Marzałek Sey-
mowy donioł: iż po między kondycyami
przy Regeſtrze Kandydatów przyłączonemi,
w punkcie Nro 6to. ieſt mylnie wydruko-
wane ſłowo: *mianowicie*, zamięſt którego w ſtę-
płowanych Regeſtrach będzie położono: *to ieſt*.

Jmć Pan Podkanclerzv Lit: *in ordine* Ele-
keyi Konfyliarzów do Rady ſolwował od Tro-
nu Seſyą na dzień naſtępujący na godzinę 10.

S E S S Y A IV.

Dnia 7. Października.

PO przyſcię Króla Jmci z Senatorami y
Miniftrami do Izby Senatorskiej, po danym
ſobie głoſie przez Marzałka W. Litewskie-
go, Marzałek Seymowy zagał Seſyą. Po
zagaieniu zbliżyło ſię *Minifterium* do Tronu,
gdzie Jmć Pan Zienkowiez Kaſztelan Smo-
leński, iako Deputowany do examinu Rady
dla niebytności wczoray na Seſyi dziś wy-
konał przyſięgę. Wynieſiono potym Wazon
na ſrżodek Izby Senatorskiej do ſkładania
wotów na Konfyliarzów Rady, który otwo-
rzony zoſtał, a po okazaniu iako nic w nim

wewnątrz nie znajduie się, na trzy kłotki zamknięty-, od których klucze, jeden Najiaśnieyszemu Panu, drugi Marszałkowi W. Litewskiemu, a trzeci Marszałkowi Seymowemu oddane zostały, y wafon na koniec Izby przeniesiony. Jmé Xiądz Turcki Biskup Łucki Deputowany do examinowania Kommissyi Skarbu Litewskiego także dla niebytności na wczorayzney Sessyi wykonał przysięgę. Potym wszczęła się kwestya między Xiążętami Woiewodami Poznańskim y Wileńskim z okoliczności pierwszości miejsca w Senacie, co gdy zgodnie ułatwione bydz nie mogło; Król Jmé za poprzedzającym uderzeniem Łaski przez Jmci Pana Marszałka W. Litewskiego, y oświadczeniem: iż Król Jmé mówić będzie, zaczął mówić: " Iż gdy
 " Konstytucya uniowa Roku 1569. pagina
 " 777. Vol: II. oznacza alternatę między
 " Woiewodami Krakowskim y Poznańskim
 " tylko, a po nich bez alternaty daje miej-
 " sce Wileńskiemu, poslednieysze także Pra-
 " wo R. 1768. Vol: VII, fol: 126. toż sa-
 " mo powtarza co do słowa; należałoby prze-
 " to dozwolić Xciu Woiewodzie Poznańskie-
 " mu pierwszość miejsca na terażnieyszym
 " Seymie, dopoki nowe Prawo nie stanie,

" aby ilekroć Posłowie Wileńscy z Prawa
 " poprzedzają innych głosów na Seymach,
 " tylekroć y Woiewoda Wileński poprze-
 " dzał Woiewodów Krakowskiego y Poznań-
 " skiego. Mówił daley Nayiasnie: Pan w te
 " słowa: " Choćby komu tę materiją zdało
 " się nie liczyć między nayważnieyszemi! Ja
 " one usilnie skutecznemu zaradzeniu Prze-
 " zacyjnych Stanów polecam, gdyż areyważną
 " do uprzątnienia bydź powinna każda rzecz
 " taka dla nas, która, iako y dziś doświad-
 " czamy, tak y na przyszłych Seymach mo-
 " że sprawować stratę ze wszystkich dla Oj-
 " czyzny naydroższą, to jest stratę czasu.
 " Spodziewam się po zacych, a mnie tak
 " dobrze znanych umysłach Xiążąt Woiewo-
 " dów: Poznańskiego y Wileńskiego, iż che-
 " tnie przestaną na tey moiej propozycyi,
 " jeżeli ona pozyska upodobane przychylenie
 " się do niey Przezaenych Stanów, których
 " skłonnego odgłosu teraz naybardziej żądam.

Tu się odezwiała cała Izba: *zgoda*. Zaczym
 Xiążę Woiewoda Poznański mieysce pierwsze
 zasiadł, a Xiążę Woiewoda Wileński z Se-
 natu wyszedł. Przyśląpiono potym do woto-
 wania na Konsyliarzów Rady, zaczęli dawać
 wota swoje Senatorowie y Ministrowie we-

zwani przez Marszałków Wielkich obojga Narodów w ośmiu przygotowanych do tego miejscach zakrytych. Regestra Kandydatów sęplem W. X. Lit: oznaczone rozdał Jmć X. Połubiński Sekretarz W. Lit: Senatorom y Ministróm, a Połhom. Jmć Pan Sekretarz Seymowy. Po odwotowaniu Senatorów y Ministrów, to jest Biskupów 6. Woiewodów 7. Kasztelanów 20. Ministrów 7. Wazon znowu na śrzodek Izby Senatorskiej wyniesiony, trzema pieczęciami, to jest: Nawiąsn: Pana, Jmci Pana Marszałka W. Litewskiego y Jmci Pana Marszałka Seymowego obwarowany pod straż milicyi Łaski W. X. Litewskiego, w Izbie Senatorskiej oddany został, po czym przez Jmci Pana Podkancle-rzego Litewskiego solwowana Sessya na dzień następujący na godzinę 11.

S E S S Y A V.

Dnia 8. Pazdziernika.

PO przybyciu J. K. Mci do Senatu y zagaieniu Sessyi przez Jmci Pana Marszałka Seymowego wyniesiony został Wazon z Regestrami na śrzodek Izby, po rozpieczętowa-

niu którego, y odniesieniu na koniec Izby; Jmć Pan Marszałek Seymowy wezwał Woiewództwo Wileńskie do wotowania na Konfiliarzów Rady. Jmć Pan Giedroyć Posel Brasławski zabrał głos chcąc się przymówić *inzerlocutorie*, odezwało się natychmiast wielu z Posłów niedozwalających mówienia, iako iuż po rozpoczętym wotowaniu *in turno*. Gdy powtornie zabierał się do mówienia Jmć Pan Brasławski; znowu wielu odezwało się Posłów z opozycyą takowemu głosowi, zaś Jmć Pan Moszczyński Posel Inflantski odpowiedział: że gdy iuż *turnus* zaczęty; pod żadnym pretextem mówić się nie godzi. Podobnie oświadczył Jmć Pan Zabiello Posel Kowieński, y wielu innych. Po zaspokoienu się w takowych sporach Izby, kontynuowało się wotowanie porządkiem aż do Woiewództwa Inflantskiego. Wotowało Posłów *in numero* 167. którym Jmć Xiądz Sekretarz W. Litewski rozdawał Regestra. Po zakończeniu wotowania wyniesiony Wazon na środek Izby, y tak, iak na dniu wczorayszym trzema pieczęciami obwarowany, y pod straż milicyi Laski W. Lit: oddany został. Po czym J. Pan Podkanclerzy Litewski od Tronu solwował Sessyą na dzień następujący na godzinę 10.

DEPUTOWANI
DO KONSTYTUCYI
Z SENATU.

Przewiel: Giedroyc, *Biskup Zmudzki.*
Wiel: Chmara, *Woiewoda Miński.*
Małachowski, *Woiewoda Mazowiecki.*
Potocki, *Woiewoda Ruski.*

Z STANU RYCERSKIEGO

Z PROWINCTI W. X. LITT:

Urodzeni

Xiąże Radziwiłł, *Podkomorzij W. Litt:*
Posel Wileński.

Xiąże Sapięha, *General Artylleryi Lit: Po-*
sel Brzeski Litewski.

Z PROWINCTI WIELKO-POLSKIEY.

Zakrzewski, *Kasztelanic Santocki Posel Zie-*
mi Wschowskiey.

Komarzewski, *General przy Boku J. K.*
Mci, Posel Rawski.

B

Z PROWINCTI MAŁO-POLSKIEY.

Urodzeni

Granowski, *Sekretarz W. Koron: Posel Lit-*
belski.

Szydłowski, *Starosta i Posel Mielnicki.*

DO EXAMINOWANIA RADY
NIEUSTAJĄCEY.

Z SENATU.

Przewiel: Wodziński, *Biskup Smoleński.*

Wiel: Zienkowiez, *Kasztelan Smoleński.*

Mycielski, *Woiewoda Inowrocławski.*

Ankwicz, *Kasztelan Sandecki.*

Z STANU RYCERSKIEGO

Z PROWINCTI W. X. LITTE

Urodzeni

Xiąże Radziwiłł, *Podkomorzy W. Litte*
Posel Wileński.

Chrapowicki, *Starosta i Posel Starodubow-*
ski.

Urodzeni.

Woyńłowicz, *Podkomorzy i Posel Nowo-
grodzki.*

Jeleński, *Pisarz Ziemi: i Posel Mozyrski.*

Z PROWINCTY WIELKOPOLSKIEY.

Wybicki, *Szambelan Posel Kaliski*

Kretkowski, *Starosta Przedeczki Posel
Brzeski Kuiawski.*

Kosiński, *Stolnik Zawskrzyński Posel Plocki.*

Cieciszowski, *Sędzia Ziemski i Posel Liwski.*

Z PROWINCTY MAŁOPOLSKIEY.

Dobrownicki, *Posel Krakowski.*

Radoński, *Stolnik Chęciński Posel Sando-
mirski.*

Kunicki, *Starosta Czulczycki Posel Chelmski.*

Ustrzycki, *Posel Woliński.*

**DO DEPARTAMENTU WOYSKO-
WEGO.**

Z SENATU.

Wielmożni

Kossakowski, *Kasztelan Witebski.*

Oborski, *Kasztelan Ciechanowski.*

Szydłowski, *Kasztelan Zarnowski.*

Bij

Z STANU RYCERSKIEGO,
Z PROWINCTI W. X. LITT:

Urodzeni.

Deràès, Podczaszy i Posel Trocki.

Zabiełto, Posel Zmudzki.

Kurzeniecki, Chorąży i Posel Piński.

Zawisza, Posel Miński.

Z PROWINCTI WIELKOPOLSKIEJ,

Moszczeński, Podczaszy Brasławski Posel-
Poznański.

Gorzeński, Posel Kaliski.

Maczyński, Cześnik Łęczycki Posel Siera-
dzki.

Mioduski, Sędzia i Posel Dobrzyński

Z PROWINCTI MAŁOPOLSKIEJ.

Konarski, Pod-Pułkownik Artylleryi Koron-
ney, Posel Krakowski.

Piniński, Stolnik Krzemieniecki Posel Wo-
łyński.

Kamieniecki, Podczaszy Latycz: Posel Bra-
sławski.

Iwanicki, Posel Czerniechowski.

DO KOMMISSYI SKARBU W. X. LIT:
Z SENATU.

Przewiel: Turcki, *Biskup Łucki.*

Wiel: Billewicz, *Kasztelan Miścisławski.*

Sobołewski, *Kasztelan Warszawski.*

Potocki, *Woiewoda Ruski.*

Z STANU RYCERSKIEGO.

Z PROWINCTY W. X. LITT:

Urodzeni.

Alexandrowicz, *Pulkownik Posel Lidzki.*

Giedroyc, *Vice-Brygadyer Posel Braślawski.*

Popiel, *Starosta Tuczapski Posel Grodzieński.*

Szwykowski, *Posel Stonimski.*

Z PROWINCTY WIELKOPOLSKIEJ.

Biernacki, *Woyski Ostrzeszowski Posel Sieradzki.*

Miączyński, *Starosta Krzepicki Posel Wieluński.*

Drewnowski, *Podczaszy, Sędzia Grodzki i Posel Łomżyński.*

Lanckoroński, *Starosta i Posel Rawski.*

Z PROWINCTI MAŁOPOLSKIET.

Urodzeni.

Dembiński, *Cześnik i Posel Krakowski.*

Dembowski, *Starosta Jankowski Posel Sandomirski.*

Bierzyński, *Podkomorzy i Posel Kiiowski.*

Kufzel, *Stolnik Podlaski Posel Drohicki.*

DO KOMMISSYI SKARBU KORON.

Z SENATU.

Przewiel: Garnysz, *Biskup Chełmski.*

Wiel: Tyfzkiewicz, *Kasztelan Zmudzki.*

Xiążę August Sułkowski, *Woiewoda Poznański.*

Ożarowski, *Kasztelan Woynicki.*

Z STANU RYCERSKIEGO

Z PROWINCTI W. X. LITT:

Urodzeni.

Giełgud, *Posel Zmudzki.*

Suchodolski, *Skarbný Litt: Posel Smoleński.*

Puzyna, *Szambelan Posel Starodubowski.*

Korsak, *Starosta Chmielański Posel Polocki.*

Z PROWINCY WIELKOPOLSKIEJ.

Urodzeni:

Mikorski, *Pisarz Ziemi i Posel Kaliski.*
 Turcki, *Stolnik Szadkowski Posel Sieradzki.*
 Stokowski, *Choraszy i Posel Leczycki.*
 Prażmowski, *Sędzia Ziemi i Posel Czerski.*

Z PROWINCY MAŁOPOLSKIEJ.

Lihowski, *Posel Krakowski.*
 Kicki, *Posel Lubelski.*
 Jeruzalski, *Stolnik i Posel Bielski.*
 Miączyński, *Generał Inspektor, Posel Czerniechowski.*

DO KOMMISSYI EDUKACYI NARO:

Z SENATU.

Przewiel: Kossakowski, *Biskup Inlantski.*
Wiel: Szczyt, *Kasztelan Brzeski Litt:*
 Sumiński, *Kasztelan Brzeski Kuiaewski.*
 Młocki, *Kasztelan Wotyński.*

Z STANU RYCERSKIEGO

Z PROWINCY W. X. LITT:

Urodzeni.

Wolmer, *Marszałek i Posel Grodzieniski.*
 Matuszewicz, *Posel Brzeski Litt:*

Z PROWINCY WIELKOPOLSKIEJ.

Urodzeni:

Kietczewski, Chorąży Kaliski Posel Poznański.

Kiciński, Posel Czerski.

Z PROWINCY MAŁOPOLSKIEJ.

Dobiecki, Podkomorzy i Posel Sandamirski.

Granowski, Sekretarz W. Koronnyj Posel Lubelski.

S E S S Y A VI.

Dnia 9. Października.

PO przybyciu J. K. MCI do Senatu Jmé Pan Marzałek Seymowy zagaiwszy Sessyą, nominował Osoby do examinowania kresiek na Konsyliarzów Rady, to jest: z Prowincyi Litewskiey Ichmé Panow Straszewicza Upit-skiego, Grabowskiego Wołkowyskiego. Z Prowincyi Wielkopolskiey Ichmé Panow Wierzchleyskiego Poznańskiego, Szydłowskie-go Nurskiego. Z Prowincyi Małopolskiey Ichmé Panów Badentego Krakowskiego, y Krasńskiego Drohickiego Posłów. Jmé P. Zaleski Posel Mielnicki oświadczył: iż Jmé Pan Krasński Obożny y Posel Drohicki te-raz tu nieprzytomny dla słabego zdrowia, od tey usługi wymawia się; a zatym na to miejsce sam Jmé Pan Zaleski Posel Mielnicki Deputowanym został. Deputowani na-tychmiast przed Jmé Panem Marzałkiem Sey-mowym wykonali przysięgę. Wyniesiono Wason na śrzodek Izby, po zapieczętowa-niu którego Jmé Pan Marzałek Seymowy wezwał Woiewòdztwo Inflantskie y Czernie-chowskie do kontynuacyi wotowania na Kom.

C

missarzow Rady. Po odwotowaniu Ichmć Panow Infantzkich y Czerniechowskich *in Nro. 10.* Dany głos od Jmci Pana Marszałka W. Litewskiego Jmci X. Sekretarzowi Litewskiemu *in ordne* doniesienia, wiele wydał Regestrów sęplowanych do wotowania na Konsyliarzów Rady. Jmć Xiądz Sekretarz doniosł, iż rozdał Biskupom 6. Woiewodom 7. Kasztelanom 20. Ministrom 7. Posłom 217. Jmć Pan Marszałek W. Litewski wezwał Deputowanych ażeby do examinowania wotów przystąpili. Jmć Pan Gielgud Starosta Zmudzki pierwszy w kolei z Deputowanych w zabranym głosie dziękował J. K. Mci za konferowane sobie krzesło Starostwa Zmudzkiego, po czym przystąpił z Synami y Familią swoją do ucałowania Ręki Królewskiej. Nakoniec przystąpił z wraz innemi do examinowania wotów. Wyniesiony Wazon na środek Izby, z którego otworzonego wybierało Regestra po 10 pakami powiązane. Potym Jmć Pan Gielgud Starosta Zmudzki oświadczył, iż liczba Regestrów na Konsyliarzów Rady zgodna jest z doniesieniem o tychże Regestrach przez Jmci Xiędza Sekretarza Litewskiego uczynionym. Przystąpiono daley do przeglądania wotów, ieśli są dobrze pod-

kreślane, y do czytania onych przez Jmé P. Popiela Kafztelana Sandomirskiego. Z liczby Regestrów na tey Sessyi wziętych *in Nro.* 67. znalazło się nie dobrze podkreślonych *in Nro.* 13, *Pierwszy Regestr* zły był, że 37. Osób było podkreślonych. *Drugi.* że 5. podkreślono z Małopolski. *Trzeci.* że 7. Senatorów podkreślono z starey Rady. *Czwarty,* że jednego nie było Biskupa. *Piąty,* że 37. podkreślono Osób. *Szesty,* że 5. Senatorów z Litwy podkreślono. *Siodmy,* że nie podkreślono Ministra Podskarbiego. *Osmy,* że jednego z starey Rady nie podkreślono. *Dziewiąty.* że trzech tylko z Prowineyi Małopolskiej podkreślono: *Dziesiąty.* że 5. tylko z Małopolski podkreślono. *Jedenasty.* że nieumieszczony Prymas. *Dwunasty.* że pięciu Senatorów z starey Rady podkreślono. *Trzynasty.* że Hetmana nie podkreślono. Po przeczytaniu wszystkich na tey Sessyi wziętych wotów, Wazon trzema klótkami, y trzema pieczęciami iak pierwey, obwarowany, y pod straż milicyi Łaski wielkiej Litewskiej oddany został, a Sessyą solwowano na Poniedziałek na godzinę 10.

C ij

SESSYA VII.

Dnia 11. Pazdziernika..

GDY Nawiąśnieyszy Pan przyszedł do Senatu, y jmc Marzałek Seymowy zagaił Sessyę; przystąpili Deputowani do kontynuacyi examinowania wotów na Konfyliarzów Rady. Po rozpieczętowaniu y otworzeniu Wazonu, wzięto Regestrów, y przeczytano na tey Sessyi *in Nro* 80. między któremi znalazło się nie dobrze podkreślonych *in Nro* 14. to jest w porządku liczby złych Regestrów po przeszley Sessyi, *czternastry* Regestr zły dla tego, że było 37 Osób podkreślonych. *Piętnasty*, że nie podkreślono z dawney Rady, z stanu Rycerskiego z Prowincyi Małopolskiej żadnego. *Szesnastry*. że trzech tylko podkreślono z Litwy z stanu Rycerskiego. *Siedmnasty* że nie podkreślono z Sanu Rycerskiego z dawney Rady, z Małopolski żadnego. *Ośmnasty*. że pięciu Senatorów z iedney Prowincyi podkreślono. *Dziewiętnasty*. że tylko trzech Ministrów podkreślono. *Dwudziesty*. że dwóch Ministrów nie podkreślono. *Dwudziesty pierwszy*. że tylko trzech Senatorów z iedney Prowincyi podkreślono, *Dwu-*

dziesty drugi. że iednego Ministra nie podkreślono. *Dwudziesty trzeci.* że ośmiu Senatorów z starey Rady podkreślono. *Dwudziesty czwarty.* że iednego nie podkreślono Senatorsa z Prowincyi Małopolskiej. *Dwudziesty piąty.* że pięciu Senatorów z Prowincyi Wielkopolskiej podkreślono. *Dwudziesty szósty.* że pięciu Senatorów z starey Rady podkreślono. *Dwudziesty siódmy.* że iednego nie dostaie Senatorsa z Prowincyi Litewskiej. Po zakończeniu rewidowania y czytania Regestrów wyiętych, Wazon iak pierwey, trzema kłótkami zamknięty, trzema pieczęciami obwarowany, y pod straż milicyi Łaski Wielkiej Litewskiej oddany, a Sessya limitowana na dzień następujący na godzinę 11. *precise.*

K O N D Y C Y E

Do wyboru Konsyliarzów.

A *zno.* ZEBY wszystkich Osób nie było więcey ani mniej podkreślonych, tylko 36.
zdo. Aby między podkreśloneimi znaydowała się trzecia część zaśladających w Radzie

przeszley w liczbie 12. to jest: sześciu *ex Senatu & Ministerio*, y sześciu *ex Equestris ordine*, w równy liczbie z kaźdey Prowincyi.

3to. Senatorów y Ministrów tak z dawney Rady, iako y z Kandydatów bydź powinno 18. to jest: trzech Biskupów, między którymi Prymas, że co dwa lata *ipso Jure* będzie zasiadał, wakując drugie dwa, na tersznieysze zasiada z Prawa. Dziewięciu zaś Senatorów Swieckich koniecznie bydź ma. Dwoch zaś Ministrów na miejscu Senatorów obrać można: oprócz czterech Ministrów in-szych, to jest: jednego z kaźdey Juryzdykcyi, których koniecznie obrać trzeba.

4to. Konfylliarzów z Stanu Rycerskiego tak z dawney Rady, iako y z Kandydatów bydź powinno 18. po sześciu z kaźdey Prowincyi, licząc w to Marzałka, którego Elekcya osobno.

5to. Dwóch jednego Imienia bydź nie może ze Stanu jednego, ale może bydź jeden *ex Senatu* lub *Ministerio* drugi z Stanu Rycerskiego.

6to. Zeby nie było trzech razem podkreślonych Dygnitarzów, tak Koronnych iak Litewskich, to jest Sekretarzów, Referendarzów y Pisarzów Wielkich, gdyż dwóch tylko z nich można obierać.

7mo. Xiążę Nominat Prymas lubo zasiadał w Radzie dawney iako Biskup Płocki, dziś jednak kładzie się między nowemi, bo iako Prymas na terażnieyszym Seymie z przepisu Prawa obranym bydź powinien; a więc oprócz niego sześciu, z Senatu & *ex Ministerio*, z starey Rady obrać należy, a iedynastu tylko, z nowych Kandydatów. Z Rycerskiego zaś Stanu, sześciu z dawnych Konfiliarzy, a dwunastu z Kandydatów nowych obrać należy.

SESSYA VIII.

Dnia 12. Października.

GDY Król Jmę przybył do Senatu, y Jmę Pan Marzałek Seymowy zagaił Sessyą; Deputowani do Kontynuacyi examinowania Wotów przystąpili. Po skończonym tychże Wotów obrachowaniu, Jmę Pan Gielgud Starosta Zmudzki czytał, wiele na którego z Kandydatów było Wotów, y którzy *Pluralitate Votorum* za Konfiliarzów do Rady utrzymali się; tych *Series* następującym porządkiem

czytana była: — Osoby do Rady Nieustającej wybrano *Pluralitate Votorum* z dawney Rady z Senatu & *ex Ministerio*. Z *Prowincyi Wielkiego Xięstwa Litewskiego* Przewielebny Kossakowski Biskup Inflancki miał Wotów 123. — W. Tyżkiewicz Hetman Polny Litewski miał Wotów 164. — Z *Prowincyi Wielkopolskiej*: WW. Xiążę August Sułkowski Woiewoda Poznański Wotów 158. Mniſzech Marzałek W. Koronny 159. — Z *Prowincyi Małopolskiej*. WW. Potocki Woiewoda Ruski 167. — Ożarowski Kasztelan Woynicki 168. — Z dawney Rady z *Stanu Rycerskiego z Prowincyi Litewskiej*. UU. Zabiello Łowczy Litewski 107. — Chrapowicki General 125. — Z *Prowincyi Wielkopolskiej* Miaskowski Starosta Gnieźnieński 81. Sokółowski Starosta Niezawski 131. — Z *Prowincyi Małopolskiej* UU. Potocki exPodstoli Koronny 166. — Zielonka Podkomorzy Lwowski 161. — Z *nowych Kandydatów z Senatu & Ministerio z Prowincyi Litewskiej* WW. Ogiński Woiewoda Trocki Wotów 141. — Zyberg Woiewoda Brzeski Litewski 117. — Jeleński Kasztelan Nowogrodzki 92. — Billewicz Kasztelan Mściławski 104. — Z *Prowincyi Wielkopolskiej*, Przewielebny Rybiński Bi-

skup Kujawski 131. — WW. Sumiński Kasztelan Brzeski Kujawski 152. — Sobolewski Kasztelan Warszawski 160. Oborski Kasztelan Ciechanowski 159. — *Z Prowincyi Małopolskiej* Nayprzewieleb: Xążę Nominat Prymas 169. WW. Popiel Kasztelan Sandomirski 174. — Michałowski Podkanclerzy Koronny 167. — Kosłowski Podskarbi Nadworny Koronny 164. — *Z nowych Kandydatów z Stanu Rycerskiego z Prowincyi Litewskiej*, UU. Kazimierz Plater Starosta Inflancki 59. — Michał Straszewicz Marszałek Upiński 84. — Kurzeniecki Chorąży Puński 70. — Piotr Mackiewicz Skarbnik Połocki 82. — *Z Prowincyi Wielkopolskiej*, UU. Stanisław Bieliński Cześnik Koronny 108. — Felix Górski Chorąży Warszawski 157. — Kazimierz Bolesz Stolnik Gnieźnieński 104. — Dierzbiński Starosta Wartelski 80. — *Z Prowincyi Małopolskiej*, UU. Andrzej Dobiecki Podkomorzy Sandomirski 87. — Radzicki Podkomorzy Zakroczymski 87. — Antoni Firley Konarski Podpułkownik Artylleryi Koronney 86. — Kazimierz Ustrzycki Poseł Wołyński 87. — Po przeczytaniu tym sposobem, y spaleniu potom Regestrów wszystkich na których wotowano, w obecności Deputowanych, Sessya

solwowana na dzień następujący na godzinę 11. *in ordine* wykonania Przyśięgi przez Konfilyliarzów nowo obranych, Tabella zaś Wotów w szczególności każde zawierająca, y Register Nominowanych Konfilyliarzów Rady Nieustającej podpisany przez Deputowanych do liczby kretek, oddane według zwyczaju w ręce Jmci Pana Marzałka Seymowego.

S E S S Y A IX.

Dnia 13. Pazdziernika.

PO przybyciu Najjaśniejszego Pana do Senatu y zagaieniu Sessyi przez Jmci P. Marzałka W. Litewskiego wzywał Konfilyliarzów Rady przytomnych przez Prowinc do wykonania przyśięgi, po której Jmć Xiądz Polubiński Sekretarz Wielki Litewski czytał Kandydatów na Marzałka y Sekretarza Rady. Xże Sapieha Posel Brzeski Lit: przymówił się *interlocutoree* w te słowa: Gdy nie widziałem, ażeby wszyscy Konfilyliarze obrani wykonali przyśięgę, a podług Prawa póty Konfilyliarz nie jest aktualnym Konfilyliarzem, dopóki nie wykona Przyśięgi; zaczym ci, którzy takowemu obowiązkowi zadosyć nie uczynili, nie

mogą się mieścić w rzędzie Kandydatów na Marzałka Rady, bo Prawo chce mieć obranego Marzałka z liczby aktualnych Konfyliarzów. Jmé Pan Mofzczyński Pofel Inflantki odpowiedział: że w tey mierze trzeba by nowego Prawa, czy z przyfięgłych koniecznie, czy nie z przyfięgłych Konfyliarzów ma być obierany Marzałek. Xiążę Sapieha znowu rzekł: "Prawo pozwala do sześciu Niedziel Konfyliarzowi obranemu wstrzymać wykonanie Przyfięgi, po którym czasie upłynionym, jeżeliby nie wykonał przyfięgi; inny na jego miejsce ma być obrany; więc gdyby z rzędu takowych Konfyliarzy miał być obrany Marzałek, a w sześciu Niedzielach nie przyfięgił, jużby nie był Marzałek przez Stany Seymujące obrany, a tak tracilibyśmy na naszey Prerogatywie. — Jmé P. Marzałek Seymowy oświadczył: "Gdy przyzwolta jest przezorność, iż Elekcyja y wykonanie przyfięgi dopiero aktualnego stanowi Konfyliarza; zatym mam honor donieść: iż Jchmé Panowie Zabiello y Plater nie wykonali jeszcze przyfięgi. Kontynuował czytanie Kandydatów na Marzałka y Sekretarza Rady. Jmé Xiądz Połubiński Sekretarz Litewski. Włożono Regestra w Wazon, y ten

na trzy kłótki zamknięto, potym zaczęto wotowanie, po którym skończonym uastąpiło examinowanie krefek y wotów. Po przeczytaniu y wyexaminowaniu wszystkich wotów, Jmé Pan Giełgud Starosta Zmudzki oświadczył, iż *pluralitate Votorum* obrany jest Marszałkiem Rady Jmé Pan Chrapowicki General, mający Wotów 175. A Sekretarzem teyże Rady Jmé Xiądz Narufzewicz Pifarz W. Litewski mający Wotów 196. którzy natychmiast Rotą w Prawie przepisaną wykonali przysięgę. Jmé Pan Podkanclerzy Litewski od Tronu oświadczył: iż Król Jmé dzień ranny jutrzeyfzy zostawuie wolny na Sessyie Prowincyalne dla obrania Sędziów Seymowych, a zatym solwował Sessyą na popołudnie na dzień następujący na godzinę 5. *in ordine* wykonania przysięgi przez Sędziów Seymowych mających bydź obranych.

S E S S Y A X.

Dnia 14. Października.

PO przybyciu J. K. Mci do Senatu Jmé Pan Marzalek Seymowy zagaiwszy Sessyą czytał *Seriem Sędziów Seymowych na Pro-*

wincjonalnych Sessjach obranych; • Z *Woiewództwa Wileńskiego*, Giedroyć Podkomorzy y Posel Wileński. Z *Woiewództwa Trockiego*, Dereas Posel Trocki. Z *Woiewództwa Zmudzkiego*, Plater Posel Zmudzki. Z *Woiewództwa Smoleńskiego*, Puzyna Posel Starodubowski. Z *Woiewództwa Połockiego*, Korlak Posel Połocki. Z *Woiewództwa Nowogrodzkiego*, Grabowski Posel Wolkowycki. Z *Woiewództwa Brzeskiego Litewskiego*, Matuszewicz Posel Brzeski Litewski. Z *Woiewództwa Mińskiego*, Wiszczyński Posel Rzeczycki. Z *Woiewództwa Witebskiego*, Omulski Posel Orszański. Z *Xi ztwa Inflantkiego*, Sufczyński Posel Inflantki.

Z PKOWINY WIELKOPOLSKIEJ.

Z *Woiewództwa Poznańskiego*, Małachowski Szambelan Posel Poznański. Z *Woiewództwa Kaliskiego*, Rogaliński Posel Kaliski. Z *Woiewództwa Gnieźnieńskiego*, Kraszewski Starosta Ulanowski Posel Gnieźnieński. Z *Woiewództwa Sieradzkiego*, Chodakowski Posel Wieluński. Z *Woiewództwa Łęczyckiego*, Stokowski Chorąży y Posel Łęczycki. Z *Woiewództwa Brzeskiego Kujawskiego*, Sokołowski

Starosta Kowalski. *Z Województwa Inowrocławskiego*, Wodziński Posel Inowrocławski. *Z Województwa Płockiego*, Bachmiński Pułkownik Kawaleryi Narodowej Posel Płocki. *Z Xięztwa Mazowieckiego*, Nakwaski Posel Wyszogrodzki. *Z Województwa Rawskiego*, Ciechomski Posel Gostyński.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Z Województwa Krakowskiego: Bobrownicki Posel Krakowski. *Z Województwa Sandomirskiego*, Rudzki Posel Sandomirski. *Z Województwa Kiiowskiego*, Irlicz Posel Kiiowski. *Z Województwa Ruskiego*, Boniecki Posel Chełmski. *Z Województwa Wołyńskiego*, Puławski Posel Wołyński. *Z Województwa Podolskiego*, Potocki Posel Podolski. *Z Województwa Lubelskiego*, Stoiński Posel Lubelski. *Z Województwa Podlaskiego*, Kuszel Posel Drohicki. *Z Województwa Bractawskiego*, Xiążę Czetwertyński Chorąży y Posel Bractawski. *Z Województwa Czerniechowskiego*, Mięczyński Generał Inspektor Posel Czerniech: Ci wszyscy natychmiast przed Nayiasnieyszym Panem przepisaną Ratą wykonali przysięgę, wzywani przez Prowincye od Jmci P. Mar.

szalka Wielkiego Litewskiego, y Sessya sol-
wowana na dzień następujący na godzinę 11.
precise.

S E S S Y A X I.

Dnia 15. Pazdziernika.

PO przybyciu J. K. Mei do Senatu y za-
gaieniu Sessyi przez Jmci Pana Marszałka
Seymowego, Jmć Pan Marszałek W. Lit: dał
głos Jmci X. Połubińskiemu Sekretarzowi W.
Litewskiemu *in ordine* czytania Paktów Kon-
wentów, po przeczytaniu których Jmć Pan
Podkanclerzy Litewski czytał Propozycye od
Tronu wdzięgiu punktach zawarte. Prze-
czytano Kandydatów na Kommissarzów do
Kommissyów Skarbowych oboysga Narodów,
y Regestra do obierania y podkreślania o-
nych rozdano. Jmć Xiądz Kossakowski Bi-
skup Inflantski y Jmć Pan Zyberg Woiewo-
da Brzeski Litewski nowo obrani Konsylia-
rze Rady, tudzież Ichmć Panowie Kraszew-
ski Gnieźnieński, y Boniecki Helmski Posło-
wie, Sędziami Seymowemi obrani, dla nieby-
tności wczoray na Sessyi, dziś przed Kró-

lem Jmcią wykonali przysięgę. Jmć P. Marszałek Seymowy zabrał głos, y doniósł Izbie; iż Ichmć Panowie Suchodolski Posel Smoleński, Skirmunt Sędzia Ziemiński Piński, tudziż. Ichmć Panowie Stoiński Lubelski, Xzę Czwertyński Braclawski, Boniecki Helmski Półnowie, którzy podali się za Kandydatów do Komiszyów Skarbowych, zważając wielką liczbę Konkurrentów do tych Magistratur, a nie chcąc być innym do usługi Obywatelskiej na przeszkodzie, od swoiey odstępują konkurrencyi. Nakoniec solwowana została Sessya na dzień następujący na godzinę 11.

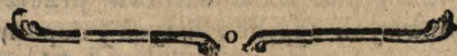
PROPOZYCYE

O D

TRONU J. K. MCI.

STANOM RZEPŁTEY

Na Seym 1784. Zgromadzonym.

IM chętniey J. K. M. P. Nasz Miłościwy dogadzaiać Prawu, i żądaniu Obywatelów tuteyszey przezacney Prowincyi, złożył ten pierwszy pod swym Panowaniem Seym w Wielkim Xięstwie Litewskim, tym sprawiedliwiey się też spodziewać powinien, że pomienionego trudu swego w tak dalekich i znacznych przenosinach nadgrode, znajdzie w ochotnym przyłożeniu się Przezacnych Stanow Rzeczypospolitey, do tych zamiarow, ktorých skutku życzyć każe J. K. M. wrodzona miłość Jego ku Oyczyźnie, złączona z uwagą potrzeb i sytuacyi oneyże.

D

PROPOZYCYA PIERWSZA.

Inszego celu mieć niemoże, nad ten, aby, co niezczęśliwym losem ostatniego Seymu w odkład położyło, teraz przez zakwitowanie Kommissyi Skarbowych, i Edukacyney, i Departamentu Woyskowego, z rachunkow tak dwuletnich (iako iuż przez Examinatorow przeszło-Seymowych approbowanych) dopełnionym zostało, a razem, żeby tychże Dykasteriow na terażnieyfszy Seym przygotowane rachunki roztrząśnione i zakwitowane także stały się, gdy (iako się spodziewac należy) za sprawiedliwe będą uznane. A że nie uskuteczniła w tey mierze czynność ostatniego Seymu, zlewa się na terażnieyfszy, i podwaia nieiako prace teraz Seymujących, niech to samo będzie nauką, iak oszczędnie i pilnie trzeba Nam używać tey małej liczby dni Obradom publicznym zostawioney. Więc i examen, i zaświadczenie Rady Nieuftaiącej, że tą razą nieprzeszkodzą czynnościom Seymowym, spodziewa się J. K. M.

PROPOZYCYA DRUGA.

Gdy IMPERATOROWA Jeymć rozmaitemi ustawami swemi w upłynionym od ostatniego Seymu Naszego czasie, dała nowe dowody przyjacieliskich chęci swoich dla pomyślności Naszych, osobliwie handlowych, słuszną jest rzecz, abyśmy żądaniom Jey dogodzili, w potwierdzeniu Seymowym, Umowy między Nią a Xiążęciem Kurlandzkim zawzięty, względem handlu Rygkiego.

PROPOZYCYA TRZECIA.

Z tegoż powodu wdzięczności dla teyże Wielkiej MONARCHINI, i względu własnego dobra współ-Obywatelów Naszych, osobliwie na Ukrainie Naszey mieszkających przekłada przezacnym Stanom J.K. Mość przyzwoitość zniżenia ceł Naszych, *ad & extra Regnum*, w stronie południowey, od czasów Krola Jana III. do tych czas trwających. Uczyniemy przez to rzecz miłą przyjazney Sądziadce Naszey, a oraz Nam Samym pożyteczną, przez zachęcenie, i powiększenie handlu Naszego,

Dij

PROPOZYCYA CZWARTA.

Powiększenie pensyi Marszałków Trybunałskich ze skarbow, tudzież obmyślenie pensyi dla Deputatów Trybunałskich w obydwu Narodach, rownie, iako i obmyślenie funduszow na warty Grodzkie, tam osobliwie, gdzie szczupłość, lub (iako iuż w niektórych) i zniszczenie zupełne intrat Starościńskich niedozwala Starostom tego kosztu, rownie, iako i na opatrzenie przyzwoite *Archivorum*, więzień i więźniow, tych mowię obiektow potrzebę tyle kroć przełożoną, iuż nieprzekłada, lecz tylko przypomina J.K. Mość Przechacnym Stanom; a że nierowność potrzeb w tey mierze w różnych Woiewodztwach, Ziemiach, i Powiatach nierownych też na to wyciąga funduszow, tych obmyślenie radzi J. K. M. Przechacnym Stanom dozwoić upodobaniu, i uchwałam osobnym każdego Woiewodztwa, Ziemi, lub Powiatu *per lauda* z referencyą potym do Rady Nieustaiącey.

PROPOZYCYA PIĄTA.

Gdy Projekt Dekretow *executionis* w Koronie rozefłany po Seymikach, zdaie się że dość powszechną zyskał approbacyą, spodziewać się należy, że ten Projekt, przemieni się w Prawo. A gdzie Grodzkie milicye uchwalonemi będą, *brachia Militaria* będą mogły byđ już z tychże Millicyi dodawane, aby mniej rozrywane odtąd było Woysko tak szczerpie Rzeczypospolitey, cywilną posługą.

PROPOZYCYA SZOSTA.

Gdy z okazji werbunkow dla Woyska Rzeczypospolitey różne Obywatelow skargi slyszec się daia, J. K. Mość sładzi byđ potrzebnym zalecenie przezacnym Stanem, wynalezienia takowych sposobow, ktoremiby, Obywatelow troskliwość uspokojoną została, a oraz nieodbitey potrzebie dopełniania kompletow w Woysku dogodzonym było. Względem zaś funduszu Inwalidowego pomnożenia, spodziewa się J. K. Mość że powszechna bez trudności zaydzie zgoda.

PROPOZYCYA SIODMA.

Zacność krwi, i już okazana dla Narodu Naszego życzliwość Xiążąt de Anhalt, i Nassau, że Im do Indygenatu Polskiego na terażnieyszym Seymie łatwy wstęp otworzy, iak życzy, tak się spodziewa J. K. M. I że skłonnym umysłem Stany Przezacne do Indygenatu i Nobilitacyi przyimają rekommendacye Departamentow za takimi Ludźmi, ktorzy *in sago & toga* aktualne, i istotne wyślugi uczynili Kraio-
wi.

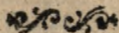
PROPOZYCYA OSMA.

Zachodzące często skargi od obcych Dworow iakoby w przypadkach, w ktorych też Dwory obrażę *Juris Gentium* upatrują, formą rządow Naszych nie dość śpieszney Im dozwalała sprawiedliwości doznawać; są powodem Nayiasnieyszemu Panu żądania: aby Przezacne Stany, obmyśliły dokładny sposob, ktorymby takowe skargi zupełnie uchylonemi bydz mogły.

PROPOZYCYA DZIEWIĄTA.

Gdy doświadczenie pokazało potrzebę, pomnożenia liczby Senatorow w W. X. Litt: ofobliwie od czasu instytucyi Rady Nieustającej, rozumie J. K. M. że takowe pomnożenie od Przewodnych Stanow, chętnie dozwolonym będzie.

Zważając krotką trwałość czasu Obradom Seymowym zostawionego, liczby propozycyi J. K. Mość pomnażać niechce, lecz i w tych iako we wszystkich zachodach, i staraniach swoich nieustannych, szukając tych użyteczności Publicznych ktore nayłatwiejszemi i nayprzyzwoitszemi według czasu być się zdają, obiecuie sobie J. K. M. doznawać powolności umysłów i serc wdzięcznych Obywatelskich; Władanie nad sercami przekładając J. K. Mość P. Nasz Miłościwy nad wszelkie inne zyski, i ukontentowania.

Wszystkie postanowienia i rozstrzygnięcia
zobowiązane są do wykonania i przestrzegania
zgodnie z tym, co zostało wyrażone w niniejszym
dokumencie. Wszelkie zmiany i poprawki
muszą być uzgodnione z Radą Uniwersytecką
i opublikowane w Dzienniku Urzędowym
Instytutu. Niniejszym oświadczamy, że
całkowicie akceptujemy powyższe warunki
i postanowienia. W tym celu podpisaliśmy
i włożyliśmy swoje podpisy pod niniejszym
dokumentem. Wobec powyższego
zastrzegamy sobie prawo do
skazywania na karę śmierci
i dożywotniego więzienia
w przypadku popełnienia
przestępstwa przeciwko
bezpieczeństwu państwa
i dożywotniego więzienia
w przypadku popełnienia
przestępstwa przeciwko
bezpieczeństwu państwa

S E S S Y A XII.

Dnia 16. Pazdziernika..

GDY Król Jmć przybył do Senatu Jmć Pan Marszałek Seymowy zagaiwszy Sessyą. uczynił ostrzeżenie względem Regestru Kandydatów na Kommissarzów do Kommissyów oboygą Narodów, to jest: iż Ichmć Pano wie Wilga Woiewoda Czerniechowski, y Sierakówski Kasztelan Płocki, aktualni teraz Marszałkowie Trybunalscy, obierani za Kommissarzów być nie mogą. Ze Jmć Pan Kufzelewski Posel Wilkomirski sam od Kandydacyi odstępuje. Po zamknięciu Wazonu trzema kłótkami, przystąpiono do wotowania na Kommissarzów Skarbowych oboygą Narodów. Po zakończonym przez Senatorow, Ministrów y Posłów wotowaniu, Jmć Pan Marszałek W. Litewski uczynił ostrzeżenie, iż Jmć Xiądz Biskup Zmudzki dla słabości zdrowia dziś niewotujący, w przyszły Poniedziałek chce tego dopełnić, takowż ostrzeżenie względem Jmć Pana Zabiella Posła Kowieńskiego dziś niewotującego uczynił Jmć Pan Marszałek Seymowy. Wazon został za-

E

pieczętowany y pod straż milicyi Łaski W. Litewskiej oddany. Potym solwowana Sessya na Poniedziałek na godzinę 11.

S E S S Y A XIII.

Dnia 18 Pazdziernika.

PO przybyciu J. K. Mei do Senatu y zagaieniu Sessyi przez Jmci Pana Marszałka Seymowego, Jmć Pan Michalczewski Posel Krakowski zabrał głos przymawiając się *interlocutoriè* z powodu wydrukowanego Tytułu Xiążęcego Jmci Xiędzu Biskupowi Zmudzkiemu Giedroyciowi, Deputowanemu do Konstytucyi, w ten sposób: "Gdy omyłka popelniona w druku względem Jmci Pana Giełgu-
da Połła Zmudzkiego podającego się za Kandydata do Kommissyi Skar: Litewskiej uczyniła Jmci Pana Marszałka Seymowego troskliwym o poprawienie oney; żądam, aby y druga (iak rozumiem) druku omyłka, w przydaniu Tytułu Xiążęcego Jmci Xiędzu Biskupowi Zmudzkiemu poprawioną była, gdyż Tytuł takowy, czyniący różnicę między równością obywatelską, od nikogo innego, iak tyl-

ko od Stanów Seymujących nadany bydź może. Przystąpiono do rozpieczętowania Wazonu, po czym Jmć Pan Marzalek Seymowy wezwał Jmci Pana Zabiella Poßa Kowieńskiego niewołującego dla słabości zdrowia na dniu onegdajszym, do wotowania na Kommissarzów Skarbowych obojga Narodów. Po odwotowaniu Jmci Pana Kowieńskiego Jmć Pan Podkanclerzy Litewski od Tronu, Senatorów, a Jmć Pan Marzalek Seymowy z koła Rycerskiego wezwał do examinowania wotów tych samych, którzy examinowali Wota na Kommissarzów Rady. Gdy Deputowani przystąpili do otworzenia Wazonu; wszczęła się kwestya między wielu Poßami, a mianowicie między Xciem Czetywertyńskim, Poßem Czerniechow: y Jmcią P. Giedroyciem Poßem Wileń: względem wniesioney materyi o Tytuł Xiążęcy Ichmć Panów Giedroyciów. Jmć Pan Wileński oświadczył, iż na dniu jutrzejszym na takowe wzniecenie będzie odpowiadał. Jmć Pan Marzalek w zabranym głosie oświadczył: "Troskliwość okazana kolegi w dopiero wniesioney materyi buduje mnie, ale na nią dać zaraz rezolucyi nie można bez zostawienia czasu albo do odpowiedzi, albo do odmiany, albo do decyzyi Stanów.

E ij

Dany głos Jmci X. Sekretarzowi Lit: *in ordine* ogłoszenia: wiele wydał Regestrów do wotowania na Kommissarzów do Kommissyów obojga Narodów, który doniósł: iż wydał Biskupom 5. Woiewodom 10. Kasztelanom 21. Ministrom 7. Poßom 177. *in summa* wydał Regestrów dając każdemu po dwa, jeden do Kommissyi Koronney, a drugi do Litewskiej Nro. 440. Po obrachowaniu Regestrów Jmé Pan Gielgud Starosta Zmudzki doniósł: iż liczba Regestrów zgadza się z doniesieniem przez Jmci Xiędza Sekretarza Litewskiego uczynionym. Examinowano Regestra na Kommissarzow do Kommissyi Skarbowey Litewskiej. Po przeczytaniu wszystkich głosów, między któremi znalazło się Regestrów 34 źle y nie podług kondycyi na końcu Listy Kandydatów przyłączonych, podkreślonych. Jmé Pan Starosta Zmudzki doniósł: wiele na którego z Kandydatów było Wotów, a potem, którzy *pluralitate* za Kommissarzów są obrani. Tych *Series* jest takowa: Kommissarze do Kommissyi Skarbu Litewskiego. W. Zienkowicz Kasztelan Smoleński mający Wotów 163. Jmé Pan Morykoni Pisarz W. Litewski Wotów 84. Szwykowski Stolnik Trocki 93. Poniatowski Sędzia Grodz-

ki Piński 80. Gielgud Starościć y Posel Zmudzki 111. Stanisław Jelski Pułkownik 80. Popiel Posel Grodzieński 91. Korfak Pułkownik 78. Po ogłoszeniu obranych Kommissarzów, Wazon podług zwyczaju z Regestrami na Kommissarzów Skarbowych Koronnych zamknięty, zapieczętowany, y pod straż milicyi Łaski Wielkiej Litewskiej oddany, a Sessya solwowana na dzień następujący na godzinę 11.

S E S S Y A X I V .

Dnia 19. Października.

PO przybyciu J. K. MCI do Senatu y zagaieniu Sessyi przez Jmci Pana Marszałka Seymowego, Jmć Pan Giedroyć Posel Wileński przymówił się *interlocutorie* w materyi wczoray wszczętey używania tytułu Xiążęcego przez Ichmć Panów Giedroyców: „ Iż nikt arbitralnie nikomu odeymować tego nie może, co ma sobie od Przodków nadane. Dom nasz w wierności Oyczyźnie y Monarsze nigdy y w niczym nieposzlakowany, ani o żadną kiedy zbrodnią posądzony, ale zasłu-

gą iedyunie na ten dla siebie zafluzył tytuł. Ze nam ten tytuł sprawiedliwie należy, moglibyśmy się odwołać do Historji, mamy na to od Pradków naszych zostawione dowody, y sam tu przytomny Godny Minister J. W. Marszałek Lit. przetrząsając nasze dokumenta dla dania świadectwa Bratu naszemu za Kordonem ofiademu, przekonany dowodnie z tychże dokumentów nie odmówił z innemi tego zaświadczenia. Wiedzą o tym Obywatele Województwa Wileńskiego, którzy w Instrukcyi na Seym daney tymże Xiążęcym uczcili mnie tytułem, y w teyże Instrukcyi zalecili nowe przelożenie Stanóm względem Dóbr do nas należących, które dziś od Jmci Xiędza Biskupa Inflantskiego są zajęte. Jako Posel z Instrukcyą, a nie z dokumentami na Seym przybyłem. Niechże Jmć Pan Michalczewski Krakowski, swoią w tey mierze zaspokoi troskliwość, y tak będzie spokojny, iak y ja iestem, gdy się o iego nie zapytuę urodzenie. Jmć Pan Starzewski Posel Sieradzki odezwał się: iż wniosek Jmci Pana Krakowskiego był sprawiedliwy, ponieważ nikt z nas nie wiedział przez tyle lat, ażeby Ichmć Panowie Giedroyciowie używali tytułu Xiążąt, a ci, którzy może o tym wiedzieli, już da-

wno pomarli, żadney nam o tym nie zostawiwszy pamiętki. Potym J. P. Niemirycz Posel Kiiowski odezwał się: Mamy iuż przykład na Xiążętach Sapiach. ktorzy puściwszy w zaniedbanie używanie tytułu Xiążęcego, na Seymie potym o przyznanie tego, eo im należało starali się, niechże takowym sposobem y Ichmć Panowie Giedroyciowie postąpią. Zabrał potym głos Xiążę. Jmć Sapiacha Generał Artylleryi y Posel Brzeski Litew: w tych wyrazach: „ Nieprzytomny na wczorayszey Sessyi z zadziwieniem dowiedziałem się o wizejętej materyi względem tytułu Xiążęcego Ichmć Panów Giedroyciów, każdy podobno z nas iest y bydz powinien dowodnie przekonany, że wszystkie iakiekolwiek bądź postronne zaszczyty y tytuły, nad zaszczyt Szlachećwa naszego większemi bydz nie mogą; bo mieć moc obierania Królów y Praw stanowienia, cóż nad to bydz może znakomitszego? że używał tytułu Xiążęcego Jmć Xiądz Biskup Zmudzki, sam to dowodnie widziałem, gdy w iedney z nim przez lat cztery zasiadałem Magistraturze, to iest w Radzie, ale tytuł Xiążęcy żadney nie stanowi prerogatywy, y w żadney Magistraturze tytuł Xiążęcia Urzędnikowi Szlachećcowi pier-

wszeństwá nie odbiera. Ani odbierania, ani nadawania tytułu komukolwiek w tym mieyscu nie mamy Prawa, az po rozłączeniu się Izby Poselskiej z Senatorfką, Są do tego Juryzdykcyę, gdzie w tej mierze każdemu rozprawić się przystoi. Rozumiem zatym bydz potrzebą upraszać Izby, aby nie tamując obrad publicznych, do kontynuacyi examinowania kresiek na Kommissarzów Skarbu Koronnego przystąpiła, ile że Nawiąśniej: Pan dla Dobra Publicznego y czasu, y szacownego zdrowia swego nie oszczędza. Przystąpili Deputowani do examinowania Wotów na Kommissarzów Skarbowych Koronnych, które gdy zaczęto examinować, znalazło się złych Regellrów, to jest nie podług przyłączonych w Listach Kandydatów kondycyi podkreślonych *Nro, 29.* które głośno były przeczytane, y ci, którzy *Pluralitate Votorum* na Kommissarzów Skarbowych Koronnych nawięcey mieli Wotów y zostali Kommissarzami, ogłoszeni są tym porządkiem:

Kommissarze do Kommissyi Skarbowey Koronney:

Z S E N A T U.

Wielmożni. Małachowski <i>Woiwoda Mazo-</i>	151
<i>wieki mający Wotów</i>	106
Lipski, <i>Kasztelan Łeczycki</i>	106

WW. Stępkowski, *Kasztelan Kiiowski* 110

Z STANU RYCERSKIEGO.

Biernacki, *Chorąży Piotrkowski. Worów ma-*

iący 84

Górski *Chorąży Prasnyski* 88

Bieliński *Starosta Kadzewski* 88

Szymanowski *Regent Koronny* 96

Kamieniecki *Podczaszy Latyczowski* 124

Woyna *Generał Major* 91

Po przeczytaniu wyrażonych Kommissa-
rzów Sessya była solwowana na dzień na-
stępuiący na godzinę 11,

S E S S Y A XV.

|Dnia 20. Pazdziernika.

ZA przybyciem J. K. Mci do Senatu, y
zagaieniu Sessyi przez Jmci Pana Marszałka
Seymowego zabrał głos Jmć Xiądz Wodziń-
ski Biskup Smoleński iako Deputowany do
examinu czynności Rady Nieustaiącey y tam-
że Prezyduiący, a wyraziwszy to wszystko,
co w dwuletnim biegu chwalebne y uży-
tecznego dla Dobra Publicznego uczyniła Ra-

da Nieustająca dziękował Najjaśniejszemu Panu za konferowane Prymasostwo Xięciu Jmci Biskupowi Płockiemu, Marszałkowsstwo Wielkie Koronne Jmci Panu Mmniłszchowi, Marszałkowsstwo Nadworne Koronne Jmci Panu Raczyńskiemu, Podskarbstwo Wielkie Litewskie Xięciu Jmci Poniatowskiemu. Rekomendował Najjaśniejszemu Panu Imieniem Delegacyi Jmci Xiędza Naruszewicza Pisarza Wielkiego Litewskiego Sekretarza Rady, y Jmci Pana Dzieduszyckiego Pisarza Wielkiego Litewskiego Sekretarza Departamentu Cudzoziemskiego. Zanioł oraz proźbę do J. K. Mei y Stanów, aby pensya 20,000, złotych Biskupowi Smoleńskiemu Pawem wyznaczona, a od Skarbu Litewskiego niepłacona, o nemu od tegoż Skarbu wypłaconą była. Donioł przytym, iż iuż po zakończoney Delegacyi odebrał zażalenie na Radę od Jmci Pana Przesinyckiego podane, które razem z Projektem przez Delegacyą do zaświadczenia Rady napisanym oddał do Łaski Seymowej. Jmć Pan Mycielski Woiewoda Inowrocławski, iako Deputowany do examinu Rady z wza-branym głosie podziękowawszy Najjaśniejszemu Panu za konferowane sobie krzesło tego Woiewództwa, czynił Relacyą swoiey

Deputacyi z pochwałą Rady, nakoniec złożył
 dziękczynienie za konferowane Prymasowstwo
 Xięciu Jmci Biskupowi Płockiemu y Ministe-
 ria Ichmeiom Panom Marszałkom Wielkie-
 mu y Nadwornemu Koronnym, a Jmci X.
 Naruszewicza Sekretarza Rady względem J.
 K. Mei rekommendował. Jmć Pan Ankwicz
 Kasztelan Sandecki w teyże samey mówił ma-
 teryi. Zabierali potym głosy Ichmć Panowie
 Posłowie iako Deputowani do examinu Rady,
 to jest: Chrapowicki Starodubowski, Woyni-
 lowicz Nowogrodzki, Jeleński Mozyrski, któ-
 ry za dopełnienie alternaty Seymu w Grodzie
 J. K. Mei dziękował, Wybicki Kaliski, Ko-
 fiński Płocki, Bobrownicki Krakowski, Ra-
 doński Sandomirski, Kunicki Helmski, którzy
 wszyscy y Radzie z chwalebnych czynów
 sprawiedliwość oddawali, y J. K. Mei za kon-
 ferowane różnym Osobom Dostoieństwa dzie-
 kowali. Jmć Pan Cieciszowski Posel Liwski
 Pioro w Deputacyi examinu Rady, trzyma-
 jący w zabranym głosie doniołszy o chwa-
 lebnym Rady czynach złożył dziękczynienie
 Nayiaśnieyszemu Panu za konferowane Pry-
 masowstwo Xięciu Biskupowi Płockiemu, a
 Woiewództwo Mazowieckie Jmci Panu Ma-
 lachowskiemu. A gdy przystępował do czy-

tania Protokółu czynów Deputacyi do examinu Rady; Sessya *in ordine* takowego Protokółu czytania solwowana została na godzinę 5. dzisieyszą po południu.

S E S S Y A X V I.

Tegoż Dnia po Południu.

ZA przybyciem Najjaśnieyszego Pana do Senatu, Jmć Pan Marszałek Seymowy zagałwłszy Sessyą, dał głos Jmci Panu Liwskiemu *in ordine* czytania Protokółu czynności Deputacyi do examinu Rady Nieustaiącey. Po przeczytaniu którego, tenże Protokół do Laſki ieſt oddany. Jmć Pan Rzewuſki Poſeł Wołyński proſił o głos *in ordine* przymówienia ſię do czynionej od Deputowanych Relacyi. Xiążę Jmć Sapięha Poſeł Brzeſki Litewſki proſił: aby wprzód mógł bydź czytany Proiekt do zaſwiadczenia Rady, Za danym głosem Jmć Pan Sekretarz Seymowy tenże Proiekt przeczytał. Po czym Jmć Pan Rzewuſki Poſeł Wołyński przymówił ſię: iż Rada poſtąpiła nad przepis Prawa, wydaiąc Uniwerſał, aby Staroſtowie exekwowali Dekreta przy-

znaniem Pisarzom Woyskowym przez Relacyą *vocem* zawsze *decisivam etiam* w komplecie Konfilyiarzów. Tudzież Rezolucyą wydaną o sukcesyach po zmarłych Opatach. Xiążę Jmć Sapieha w zabranym głosie podziękowawszy Najiaśnieyszemu Panu za dopełnienie alternaty Seymu, o tóż same przedstawienie Prawa przez Radę, tak, iak y Jmć Pan Wołyński domawiał się, przydając nadto: iż Rada nie dopełniła Prawa w wygotowaniu na Seym Projektów. Jmć Pan Mierzeiewski Poseł Podolski upraszał, aby do czytanego Projektu zaświadczenia Rady, był dodany przydatek ten sam, który bywał na przeszłych Seymach względem mocy uchylecia niektórych Rezolucyi po rozłączonych Izbach. Jmć Pan Mioduski Poseł Dobrzyński odezwał się: iż po rozłączeniu Izb odpowie na zarzuty Radzie czynione, a na zaświadczenie Rady, z przydatkiem, nie pozwala. Na co Xiążę Sapieha rzekł: „Gdy *Pluralitas* tego żęda, aby był przydatek, więc to odmówione byź nie może, y proszę, aby ten Projekt posedł *ad deliberandum*. Jmć Pan Marszałek Seymowy profil Jmci Pana Dobrzyńskiego, aby się względem przydatku do zaświadczenia Rady nie przeciwil, gdyż on na wszystkich poprzedni-

czych Seymach był dodawany. Jmé Pan Oż
 śniałowski Poseł Dobrzyński oświadczył: iż
 nie na każdym Seymie zaświadczenie Rady
 było z dodatkiem. Po odstąpieniu Jmci Pana
 Mioduskiego od swoiey oppozycyi, Jmé Pan
 Sekretarz Seymowy czytał Proiekt do zaświad-
 czenia Rady Nieustaiącey z dodatkiem. Po
 czym Xiążę Sapieha Poseł Brzeski Litewski
 prosił, aby był natychmiast bez deliberacyi
 tenże Proiekt przyięty. Zabrał głos Jmé Pan
 Potocki exPodstoli Koronny zastępujący miej-
 sce Marszałka Rady, a uczyniwszy wierne do-
 niesienie o dwuletniey pracy Rady Nieustaią-
 cey, która starała się najsęciśley dopełnić Pra-
 wa y dogodzić sprawiedliwym chęciom Oby-
 watelskim; spodziewa się więc, iż słusznie dla
 niej o dobrych czynach świadectwo od Prze-
 świentnych Stanów odmówione nie będzie. Ich-
 mé Panowie Mierzejewski Podolski y Rzewu-
 ski Wołyński prosili, aby w Proieckie dodane
 były słowa: „*odmienienia lub uchylenia Rezo-
 luzyi Rady* „ Na co Jmé Pan Marszałek Sey-
 mowy mówił: „ Trzymam w ręku Konwi-
 keyą zupełną, to jest Prawo 1780. że tako-
 we zaświadczenie na przeszłych Seymach da-
 wane było. Na cóż mamy się sami ograni-
 czać? iakobyśmy mieli w Izbie Poselskiej mo-

cy tak postąpić, iak nam Prawo dozwała. Na-
 ślapła zatym jednomyślna zgoda na danie za-
 świadczenia Radzie Nieustającej, a Sessya (ol-
 wowana została na dzień następujący na go-
 dzinę 11.

S E S S Y A XVII.

Dnia 21. Pazdziernika.

PO przybyciu J. K. Mci do Senatu y za-
 gaieniu Sessyi przez Pana Marszałka Sejmow-
 wego, zabrał głos Jmć Xiądz Kossakowski Bi-
 skup Inflancki Depütowany do examinu czyn-
 ności Kommissyi Edukacyney, y tamże Pre-
 zydujący, który przełożywszy Stanom zgro-
 madzonym iak naychwalebniejszye tey Magi-
 stratury co do Edukacyi Narodowey y Eko-
 nomiki ułożenia, w iak nayporządniczyym
 Akademiów Krakowskiej y Wileńskiej urzą-
 dzeniu wszystkich Katedr doskonałemi Pro-
 fessorami osadzeniu, ustaw mądrych dla ucza-
 cych, y uczących się przepisaniu, książek Eko-
 nomicznych wydaniu, Konwiktów dla ubogiej
 Szlachty utrzymywaniu, Kościołów y Kolle-
 giów po Jezuickich reparowanlu, Emeritów

opatrzeniu, a to wszystko pod 'czuynym dozorem Xiążęcia Jmci Nominata Prymasa Prezydującego w tey Kommissyi, złożył J. K. M. dziękczynienie za konferowaną dostojność Prymacyalną osobie tak wysoce w Oyczyźnie y Kościele zasłużoney. Jmé Pan Szczyt Kasztelan Brzeski Litewski iako Deputowany do teyże Kommissyi, wprzód za konferowaną sobie Kasztelanią podziękowawszy, y Ręką N. Pana ucałowawszy, oddał sprawiedliwe pochwały tey Magistraturze, a za konferowaną Dostojność Prymasowstwa Xięciu Jmci Biskupowi Płockiemu, Podskarbstwa zaś Xciu Jmci Poniatowskiemu, złożył dziękczynienie. Ichmé Panowie Sumiński Brzeski Kujawski, Młocki, Wołyński Kasztelanowie toż samo powtorzyli. Zabierali daley głosy Posłowie Deputowani do tey Magistratury, w którey iednostayne dla nieyże oświadczały pochwały, y czynili podziękowania Nayiasnieyszemu Panu za konferowane Urzędy, y Jmci Pana Komarzewskiego względem J. K. M. polecali. Jmé Pan Kielczewski Posel Poznański w swoim głosie o ustanowienie Akademii w Poznaniu dopraszał się. Jmé Pan Granowski Posel Lubelski za reparacyą Ratusza w Lublinie y za bezpieczeńie Aktów publicznych dziękował. Jmé

Pan

Pan Kiciński Posel Czercki trzymający Pióro w Deputacyi do Kommissyi Edukacyney, przelożywszy naydokładniey rząd całej tey Magistratury tak co do sposobu Edukacyi, iako y wewnątrzney Ekonomiki, czytał Protokół czynności Deputacyi względem Percept y Expens Kommissyi Edukacyney; po którego przeczytaniu y do Łaski oddaniu, Sessya solwowana została od Tronu na godzinę 5. po południu.

S E S S Y A XVIII.

Tegoż Dnia po Południu.

PO przybyciu J. K. Mci do Senatu y zagaieniu Sessyi przez Jmci Pana Marszałka Seymowego Jmć Pan Kossakowski Kasztelan Witebski iako Deputowany do examinu Departamentu Woyskowego zabrawszy głos, y za dopelnienie alternaty Seymu w Grodnie, podziękowawszy doniosł o Departamencie woyskowym, iż ten we wszystkich swoich czynnościach chwalebnie zawżse postępował. Dziękował Nayiasnieyszemu Panu za darowany Pałac Ujazdowski na Kolszary, a Ichmć Pa-

E

now Sępkowkiego Kasztelana Kiiowskiego dawniey kommanderuiącego Partyę Ukraini-
ską y Podolską, oraz Generała Komarzew-
skiego względem Nayiasnieyszego Pana pole-
cił. Ichmć Panowie Oborski Kasztelan Cie-
chanowski, Szydłowski Kasztelan Zarnowski
tóż samo powtorzyli. Jmć Pan Dereas Posel
Kowieński podziękował za alternatę Seymu,
doniosł, iż Woysko Koronne jest powiększo-
ne, a Litewskie zmnieyszoue dla niedostatku
Kassy Skarbu Litewskiego. Jmć Pan Zawisza
Posel Miński chwalił czynności Departamen-
tu Woyskowego. Jmć Górzeński Posel Po-
znański w zabranym głosie dziękował Nayia-
śnieyszemu Panu za powiększenie Woyska z
Remanentów Skarbowych, względem zaś Ka-
detów dopraszał się o inne rozrządzenie, gdyż
z Summy trzech kroć sto tysięcy na 60. Ka-
detów wychodziło tylko 90. tysięcy, a re-
szta na Officierów y Metrów expensuie się.
Nakbniec domawiał się o powrócenie wolno-
ści przedaży Szarz Woyskowych. Ichmć Pa-
nowie Mączyński Sieradzki, Mioduski Do-
brzyński, Konarski Krakow:, Piniński Wołyńt
Posłowie oddawszy Iprawiedliwość Depar-
tamentowi Woyskowemu dziękowali Nayiasnt
Panu za konferowane różnym Osobom Do-

stoieństwa y Ministerya, y Jmci Pana Komarzewskiego Generała przy Boku J. K. Mci względem Pańskim polecali. Jmé Pan Kurzeniecki Posel Piński czytał Rapport dokładny czynności Departamentu Woyskowego: Jmé Pan Potocki Posel Podolski Imieniem Województwa swego dziękował J. K. Mci za pomnożenie handlu w tamtych stronach, y ubezpieczenie granic Woiewództwa, a Ichmé Panow Wittow Szeffa y Generała Łaskawym J. K. Mci polecił względem. Również y Xię Czetwertynski Posel Braclawski oświadczył, y za danie Kommendy nad Partya Ukraińską Jmci Panu Potockiemu Woiewodzie Ruskiemu, N. Panu dziękował. Po czym solwowana od Tronu Sessya na godzinę 11. na dzień następujący.

S E S S Y A XIX.

Dnia 22. Października.

PO przybyciu J. K. Mci do Senatu Jmé P. Marszałek Seymowy w zagaieniu Sessyi donioś: iż Jmé Pan Ośmiałowski Posel Dobrzyński a Pisarz Departamentu Woyskowego sy-

F ij

sząc na dniu onegdajszym troskliwość niektórych Posłów względem *voeis decisivæ* dla Pisarzów, w kwitach Rzeczypospolitey na dawniejszych Seymach przyznaney, z równą powolnością iak na przeszłym Seymie od Kandydacyi odstąpił, tak y od tey Prerogatywy zaświadczenia *cum voce decisiva* odstępnie, y że też samą powolność y Jmé Pan Biłopiotrowicz Pisarz Litewski Departamentu Wojskowego okazując, warując jednak dla siebie moc zasiadania *cum voce decisiva* w ten czas, kiedy Prawo 1775. Roku im pozwala. Zabrał głos Jmé Xiądz Garnysz Biskup Helmski iako Delegowany do examinu Kommissyi Skarbowey Koronney; przełożył Stanom porządne tey Magistratury utrzymywanie Rachunków, mówił o szkodliwym zwyczaju wptrowadzonym w Kommissyi przedawania przez Officyalistów Urzędów Skarbowych. Złożył nakoniec dzięki Najjaśnieyszemu Panu za konferowane różnym osobom Dostoieństwa. Jmé Pan Tyszkiewicz Kalztelan Zmudzki podziękowawszy za konferowane sobie krzesło, doniósł iako Deputowany; iż Kommissya Skarbowa prawem przepisaney we wszystkim dopełniła powinności, y za konferowane Podskarbstwo W. Lit. Xciu Poniatowskiemu podziękował. Jmé.

Pan Mikorski Posel Kaliski trzymajacy Pioro w Deputacyi do Kommissyi Skarbowey czytal Rapport wszystkich czynności oraz Percept, y Expens teyże Kommissyi, a potym złożył dziękczynienie Nayaśnieyszemu Panu za konferowane Prymasowstwo Xięciu Biskupowi Płockiemu y inne Dostoięństwa Xiążę Woiewoda Poznanski czyniąc doniesienie ó Kommissyi Skarbowey Koronney, przekladał potrzebę pomnożenia liczby Kommissarżów Skarbowych przynaymniey do Osób 12. y aby te Osoby ciągiem przez lat 4. zasiadać mogły; aby Loterya Genueńska iako mało czyniąca pożytku zniesiona była; administracya Tabaki aby poustałym kontrakcie na Skarb trzymana była; Miasto Gdańsk, tyle odnoszące z kraiu naszego pożytku, a tak szczupłą opłatę do Skarbu przynoszące, aby do równey z innemi miastami Królestwa naszego, opłaty podatków przywiedzone było, y aby wolność dla kraiu zostawiona była ze wszystkimi postronnemi krajami prowadzenia handlu tak, iżby Gdańszczanie naszymi Faktorami a nie Monopolistami byli. Im Pan Ożarowski Kasztelan Woynicki donioś: iż Kommissya w rozrządzeniu Skarbu publicznego zabiera częstokroć wiele czasu podciągnięciem spraw do Sądu swego

nienależnych, na które Sąd, wielorakie po-
 zachodziły zażalenia, iako to: od Jeymć Pani
 Barzękiey Podstoliny Koronney, Jmci Pana
 Peniatowskiego Szambellana, y Jmci Pana
 Dziezbickiego Woiewody Łęczyckiego. Pro-
 sił oraz za Jmć P. Karwickim Pośem Sando-
 mińskim o zajątą jego substancyą przez Skarb
 z przyczyny czynionoy kaucyi dla Jmci Pana
 Ruszkowskiego, oraz za Jmć Panem Ru-
 dnickim przeszłym Kassyerem Skarbowi Kor:
 zadłużonym. Ichmć Panowie Gielgud Zmudz-
 ki, Suchodolski Smoleński, y Korsak Połocki,
 Pośowie oddawszy sprawiedliwość Kommiss-
 syi Skar: Kor: za konferowane różne Dosto-
 ieństwa dziękowali. Jm Pan Turcki Pośel Sie-
 radzki pochwaliwszy dobry rząd Kommissyi
 Skarbowey Kronney y podziękowawszy za
 konferowane różne dostoięstwa, prosił: aby
 podatki publiczne przynajmniey w ezwar-
 tey części monetą miedzianą płacone były, gdyż
 szkodliwość monety srebrney wiele Obywate-
 lom przykrości czyni. Jmć Pan Stokowski
 Pośel Łęczycki pochwaliwszy Kommissyą Skar:
 Kor: dziękował za konferowane Dostoięstwa,
 a Ichmć Panów Generała Komarzewskiego,
 y Dąbrowskiego Generała Adiutanta J. K.
 Mci względem polecił, oraz o Indygenaty dla

Xiążąt *de Nassau v d'Anhalt* dopraszał się. Za-
 dał mówić. Jmé Pan Kralzewski Posel Gnie-
 źnieński, lecz wielu odezwalo się Posłów z
 opozycyą, mówiąc: że wprzód Delegowani mę-
 wić powinni; zaczym Jmé Pan Jeruzalski Po-
 sel Bielski iako Deputowany oddawszy sprawie-
 dliwość Kommissyi Skar: Kor:, Jmci P. Kar-
 wickiego Posła Sandom: Stanom rekommen-
 dowal. Jmé P. Międzyński Posel Czerniecho-
 wski po danych pochwałach Kommissyi Skar:
 Kor: dziękował N. P. za Marszałkowstwo W.
 Kor: Jmci P. Mniszhowi, a Wdzwo Mazowiec,
 Jmci P. Małachowskiemu oddane Jmé P. Cho-
 iecki Posel Kiiowski przymówił się do Rela-
 cyi czynionych od Deputowanych, y prosił,
 aby Kommiss: Sk: Kor: więcey zatrudniała się do-
 chodami publicznemi, niż interesami prawne-
 mi, y między Juryzdykcjami nie czyniła kol-
 lizyi wprowadzając sprawy do Sądu swe-
 go nienależne. Jmé Pan Rzewuski Posel Wo-
 lnyński toż samo potwierdził, y dodał, iż Ra-
 da Nieustająca nieprzyzwolicie użyła Rema-
 nentów na powiększenie płacy Officyerom,
 y że Kommissya zbytnie expensowała, wydawszy
 25 tysięcy złotych na przewiezienie Archi-
 wów do Grodna. Jmé Darowski Posel Po-
 dolski także mówił: iż Kommissya w wielo-

rakie materye Sądowe do siebie nienależne
wdaie się. Xiążę Czetwertyński przymówił się,
aby w Projekcie kwitu dla Kommissyi Skar-
bu Koronnego, warunek był oddany tak;
iak w zaświadczeniu dla Rady, na eo ode-
zwało się wielu, iż miejsce mówienia o tym,
jest w Izbie Poselsk ey. Nakoniec solwowana
Seslya na dzień następujący na godzinę 11.

*Summaryusz Percept y Expens Skarbu Ko-
rannego dwuletnich, znayduie się u Piotra
Dufour Drukarza J. K. MCI.*

SESSYA XX.

Dnia 23. Pazdziernika.

PO przybyciu J. K. M. do Senatu Jmć P. Marzalek Seymowy zagaiwszy Sessyę donioſł, iż Ichmć Panowie Kommiſſarze Skarbowi Koronni niechęcą teraz zabierać czasu, na zarzuty ſobie na dniu wczorajſzym czynione w Izbie Poſelskiej odpowiedzą. Zabrał głos Jmć Xiądz Biſkup Łucki jako Deputowany do Kommiſſyi Skarbowey Litewſkiej, a oddawſzy ſprawiedliwe pochwały Oſobom w Kommiſſyi zaſiadającym, Pojekt kwitu dla Kommiſſyi Skarbowey Litewſkiej do Łaski oddał. Jmć Pan Biłewicz Kaſztelan Mściſławski podziękowawſzy za koſferowane ſobie krzeſło, oddał ſprawiedliwość Kommiſſyi Lit: jako ſię dobrze ſprawila. Jmć Pan Sobolewski Kaſztelan Warszawski toż ſamo oſwiadczył. Jmć Pan Potocki Woiewoda Ruſki pochwalivſzy Oſoby w Kommiſſyi zaſiadające przekładał, aby Officyaliſtowie bez poręki do Skarbu przymowanemi nie byli, donioſł oraz o zamieſionym zażaleniu przez Jmci Pana Gurowskiego Marzalka Litewſkiego o niezapłacenie mu 40. tyſięcy złotych od Skarbu

G

należących, oraz 20. tysięcy Złotych Jmci Xiędzu Biskupowi Smoleńskiemu, upraszał, aby to co im należy, wypłacono było, y żeby Skarb w nowe nie zachodził dług, oraz aby Remanent Skarbowy iaki się okaże na Woyska powiększenie był obrocony. Jmé Pan Alexandrowicz Posel Lidzki chwalił Kommissyą, iż swego dopełniła obowiązku, że kanał do Morza Czarnego prowadzony coraz z większym idzie pospiechem. Jmé Pan Popiel Posel Grodzieński pochwaliwszy Kommissyą Skarbową upraszał, aby taż po 6. latach zakwitowaną być mogła, oraz aby Skarb Koronny czwartą część z dochodu Loteryi podług Prawa do Skarbu Litewskiego oddawał. Jmé Pan Szwykowski Slonimski, oddawszy sprawiedliwość Kommissyi, upraszał, aby Jmé Pan Gurowski Marszałek Litewski podwoyney nie brał nadgrody, y tych odstąpił 40. tysięcy, które nie z pensyi ale z gratyfikacyi Delegacyiney pochodzą, y które przez Prawo już są zmiesione, aby Assesorya Litewska do Litwy przeniesioną została, aby Skarb przez niepotrzebne expensa uczczuplany nie był, y aby Kommissya Edukacyina w Slonimie Konwikt dla ubogiej Szlachty założyć raczyła. Jmé P. Drewnowski Lom.

żyński donioł: iż w Kommissyi Skarbowey do 4 tysięcy jest Spraw zaległych, upraszał o obmyślenie prędzey Sprawiedliwości, oraz o litość nad J. Wiel. Podskarbib Litewskim Nadwornym. Jmé Pan Dębiński Krakowski donioł: iż Kommissya zbyt jest zarzucona opisami że nazbyt gratyfikacyami obdarza Oficjalistów, że Jmci Panu Gurczewskiemu Marszałkowi Litewskiemu 8. tysięcy złotych wyliczyła, które mu nie należą, oraz upraszał, aby Dekret *extra* Kommissyi mógł byđz roztrząsniony. Jmé Pan Dembowski Sandomirski toż samo oświadczył. Jmé Pan Mączyński Sieradzki iako trzymający Pioro w Deputacyi, czytał Rapport czynności wszystkich Kommissyinych oraz zażaleń na Kommissyą, który potym do Łaski oddał. Jmé Pan Kuszewski Wilkomirski uczynił przeciwko Kommissyi Skarbowey Dekretem zażalenia, oraz za Jmé P. Tyzenhauzem Podskarbib względem na niego ferowanego Dekretu w Extrakommissyi domawiał się. Jmé Pan Popiel Grodzieński na zażalenie Kommissyi uczynione przez Jmci Pana Dębińskiego Krakowskiego y Dembowskiego Sandomirskiego odpowiedział: iż razem zasiadając w teyże Deputacyi nie widział takiego, coby Kommissyą obwinać

G ij

mogło, y jeżeli druk rozdany z Strony Jmci
 Pana Tyzenhauza czyni iakową Impressyą,
 trzeba czytać y z drugiey strony druk, to
 jest od Kommissyi. Jmć Pan Brzořtowski O-
 fzmiański wniosł, iż trzeba wierzyć że Extra-
 Kommissya dopełniła Prawa na siebie wło-
 żonego, a gdzie zachodzi sprawiedliwość, tam
 uciśnienie bydź nie może, więc na żale Jmci
 Pana Tyzenhauza tak bardzo tkliwemi bydź
 nie należy, Jmć Pan Dębiński Krakowski na
 wniesienie Jmci Pana Popiela Grodzieńskiego
 odpowiedział, iż lubośmy razem w Deputa-
 cyi zasiadali; ale mogła się rzecz jedna inaczey
 każdemu wydać, wszakże obszernieysze na
 to odpowiedzenie zachowuję sobie w Ibie Po-
 sełskiey. Jmć Pan Matuszewicz Brzeski Lite-
 wski mówiąc przeciw Jmci Panu Tyzenhau-
 zowi dowodził, że więcey na sprawiedliwość
 niż na litość uważać potrzeba, y że Skarb
 publiczny jest rzeczą nayświętszą, że każde
 przeciw niemu przewinienie srodze karane
 bydź powinno, y że nie trzeba uważać co te-
 raz za nim mówią, ale co przeciw niemu przed-
 tym mówiono, oraz dowodził, że w takową
 rzecz wchodzić, jest to wchodzić w materiyą
Statūs, która potrzebuie *unanimitatem*. Na
 co Xiążę Sapieha Brzeski Litewski mówił, że

chociaż jest Kolegą Jmci Pana Metuszewicza, wszakże w tey mierze musi być przeciwnym, dowodził, iż to nie jest materya *Status*, y że Dekret Extrakommissyi roztrząsniony być powinien, y *pluralitate* decydowany, po czym Sessya limitowana na godzinę 6. po południu.

S E S S Y A X X I .

Dnia 23. Października po południu.

PO przybyciu J. K. Mci y zagaieniu Sessyi przez Jmci Pana Marszałka Seymowego, Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski doniosł iż Król Jmć mówić będzie. Najjaśniejszy P. w obszerney swey mowie, nayprzód przelożywszy piętnastoletnie Jmci Pana Tyzenhauza wierne sobie usługi, y chęć do służenia Kraiowi, oraz niezczęście, którym przyszedł do zadłużenia się Skarbowi, upraszał Stanów okazania nad nim litości, potym z powodu swey odbytego w Kraiu Litew: podróży, oświadczywszy ukontentowanie, dziękował Xiążętom Radziwiłłom za tak wspaniałe y szczerze sobie przyięcie, oraz wszystkim innym Obywaczom w których się Domach znajdował, y

Narędowi całemu. Po skończoney mówie Królewskiej Jmć Pan Mniszech Marzalek Wielki Koronny zapytał się Ichmć Panow Senatorów, iesli który nie ma chęci przymówienia się do propozycyi podanych od Tronu; Jmć Pan Potocki Woiewoda Ruski przymawiając się do propozycyi od Tronu względem pensyi dla Deputatów, oświadczył, że takowa nadgroda nie wiele wstrzyma mniey cnotliwego Obywatela, aby z poczciwości nie wyboczył; życzył, aby Deputatom w nadgrodę pracy urzędy Senatorskie y Konsyliarsstwa dawane były, upraszał, ażeby z Remanentów woysko w Gemeynach powiększone było, a z tego powodu znakomitą dla Oyczyzny uczynił ofiarę darując 24 tztuk harmat y Regiment z 400. ludzi dla Rzeczypospolitey swoim kosztem mający się w stawie y zawsze na swoim utrzymować żołdzie, poki życie przyrzekając, który to Regiment pod rządem Departamentu woyskowego zostawać będzie. Jmć Pan Małachowski Woiew. Mazowiecki względem propozycyi od Tronu przymawiał się, aby nikt nie był żadnym Urzędnikiem, kto nie był Deputatem, aby milicyą Powiatową same sobie ułożyły Woiewództwa, y aby z superat dać kapitał lub na handel lub na bank, aby

z Prowentów mogło powiększać się Woysko, dopraszał się oraz o Indygenat dla Xiążąt *de Nassau y d'Anhalt*. Jmé Pan Ożarowski Kasztelan Woynicki mówiąc do Propozycyi, przekładał, aby gdy Deputatom pensya wyznaczona będzie, razem stanęło Prawo, aby Obywatclów na grzywny nie karali, iak w tey mierze y sam na sobie od Trybunału Koronnego doznał uciążliwości, względem milicyi dla Woiewództw, aby nic więcey do Rady w tym punkcie nie było referencyi, iak tylko doniesienie że iuż to uskuteczniły Woiewodztwa. Jmé P. Grocholski Kaszt: Bract: względem handlu przymawiał się, aby na zasilenie tego, część kapitału z Remanentu dać można, a by cło dla Roslyi zmniejszyć, y żeby w Kommissyi Skarbowey Regestr handlowy mógł bydz ustanowiony dla prędzey sprawiedliwości. Jmé Pan Ankwicz Kasztelan Sandecki na wszystkie podane zgadzając się Propozycye względem pensyi dla Deputatów upatrywał trudność, zkąd ta może bydz wzięta? Jmé P. Mniszech Marszałek Wielki Koronny przymawiał się do Propozycyi od Tronu podanych, aby swóy wzięły skutek a dla Xiążąt *de Nassau y d'Anhalt* o Indygenaty dopraszał się. Jmé Pan Gurowski Marszałek Wielki Li-

tew: przymawiając się do propozycyi przekładał, żeby Marszałkom Trybunałskim Starostwo iakie na Pensyą przyłączone było, tak iak Probostwo jest przyłączone dla Prezydentów. Względem Exekucyi Dekretów, żeby nie żołnierz krajowy exekwował, albo Prawo ełre postanowić na tych, którzy Exekucyi nie dopuszczają, aby o kondemnatach na dwa miesiące przed Seymem Strony uwiadomione były. Xiążę Poniatowski Podskarbi Wielki Litewski przymówił się do Propozycyi od Tronu, a Xiążąt *de Nassau y d'Anhalt* do Indygenstu rekommendował. Jmć Pan Raczyński Marszałek Nadworny Koronny przymawiając się do Propozycyi od Tronu, przekładał, aby zmniejszenie Deputatów do Osób 10. nastąpić mogło, y aby z tych Woiewodztw zasiadali Deputaci; które Woiewodztwa na tey kadencyi sądzić się nie będą, aby komplet do pięć Osób był zmniejszony a Pensya dla nich z Dóbr Summ Klasztorów za Kordonem skaffowanych, a tu Dobra swe mających wyznaczona była. Jmć Pan Potocki Marszałek Nadworny Litewski przymawiając się do Propozycyi od Tronu, przełożył trudność względem powiększenia Senatorów Litewskich, a względem obmyślenia sprawiedliwości w przestęplwie Pra-

wa *Juris Gentium*, aby ustanowić Sądy pograniczne, aby ułożyć Projekt do Seymu przyszłego względem ustanowienia kredytu publicznego. Po zakończonych mowach Imć Pan Podkanclerzy Litewski czytał podział Senatorów na Kandydacye do Sądów Seymowych, a Imć Pan Marzałek Seymowy takowyż podział czytał z Stanu Rycerskiego, Imć Pan Marzałek Seymowy za danym sobie głosem żegnał Króla y Senat *in ordine* rozłączenia się Izbów. Po odpowiedzi od Tronu przez Imci Pana Podkanclerzego Litewskiego y pożegnaniu Izby Poselskiej nastąpiło rozłączenie się Stanów. Za przybyciem Ichmć Panów Posłów do Izby Poselskiej Imć Pan Marzałek Seymowy zagaił w takowym sposobie: nie słów wyboru lecz wyrazów Braterskich używam WW.Mw PP. do spólney a pracowitey dla dobra publicznego roboty. Ja z serca y z myśli nie spuścę, żem jest od W. W. Mć Panów do Styru obrad wezwany. Gdyby dzień Poniedziałkowy próżno nam nie schodził, więc pozwolcie WMć Panowie, aby Projekt do uchylenia Rezolucyi Rady y Projektu do kwitów były czytane. Imć Pan Rzewuski Wołyński odezwał się: nie zabieram czasu mówieniem, ale Projekt do uchylenia Re-

zolucyów Rady podają, o którego czytanie
 dopraszam się; Imię Pan Sufezyński Infantki
 wniosł, aby zacząć od uchylenia Rezolucyów
 Rady na przeszłym Seymie zaskarżonych, któ-
 re zaś były zaskarżone, aby o tych uwiado-
 mił Imię Pan Krasński, Drobiecki przeszły
 Marszałek. Imię Pan Marszałek Seymowy od-
 powiedział, że od Seymu do Seymu Resolu-
 cye tylko uchylają się, więc od przeszłego
 tylko do terźniejszyego Seymu roztrząsać na-
 leży. Po odstąpieniu od swego żądania przez
 Imię Pana Sufezyńskiego. Imię Pan Marszałek
 Seymowy dał głos Imię Panu Mierzeiewskie-
 mu Podolskiemu, który w obłzerney swey
 mowie czynił zaskarżenia na Radę, że Rada nie
 o materyach Seymowych, akie mają być tra-
 ktowane, nie doniosła, że woysko od lat kil-
 ku nielustrowane, że Kommissya Skarbowa
 Koronna za Rezolucyami Rady szafowała Re-
 manentem, że moc Prawodawstwa sobie przy-
 włazczyła wydaniem, Uniwersału o Exeku-
 cyach, Rezolucyi o Sukcessjach po Opatach,
 y przez przyznanie *votis decisivae* Pisarzom
 Woyskowym. Imię Pan Rzewuski Wołyński
 podał Proiekt do uchylenia Rezolucyi Rady
 to jest o Sukcessjach po Duchownych, o Pi-
 sarzach Woyskowych y o Exekucyach De-

kretów, który Projekt czytał Imć Pan Sekretarz Seymowy. Ichmć Penowie Breza Poznanski, y Xiążę Czetwertyński Czerniechowski Posłowie dopraszali się o uchylenie Rezolucyi znoszącey Dekret Aflefforski, Imć Pan Marszałek oświadczył: iż o tym w Poniedziałek mówienia czas będzie: kontynuował Imć Pan Sekretarz Seymowy czytanie Projektów, to jest kwity dla Kommissyów Skarbowych Litewskiej y Koronney, po przeczytaniu których, gdy wielu z Ichmć Posłów dopraszało się o solwowanie Sessyi, Imć Pan Marszałek Seymowy solwował na Poniedziałek na godzinę 10.

Uchylenie Rezolucyi Rady Nieustającej.

Rezolucyą Rady wypadłą na Sessyi piętnastey Roku 1782. o Sukcessyi po Duchownych znosiemy, y Prawo o tym Roku 1768. ustanowione *in toto* zachowane mieć chcemy.

S E S S Y A XXII.

Dnia 25. Pazdziernika w Izbie Poselskiej.

PRZYBYWSZY Imć Pan Marszałek Seymowy wraz z Posłami do Izby, zagaił Sessyą.

Poczym Imć Pan Ustrzycki Wołyński prosił Imć Pana Marszałka, aby Projekt przez niego podany względem uchylenia Rezolucyi Rady, razem przy Projekcie na dniu onegdajszym przez Imć Pana Rzewuskiego Wołyńskiego podanym, był czytany, Imć Pan Cieciszewski Liwski prosił, aby Konstytucye które się oblatują w Kancellaryi, wydrukowane, przez Ichmć Panów Regentów Posłom rozdawane były. Imć Pan Zabiello Kowieński zabrawszy głos oświadczył wdzięczność dla Najjaśniejszego Pana od swojego Powiatu za złożenie Seymu w Grodnie, Imć Panu Marszałkowi Seymowemu obięcia Łaski winnował, prosił nakoniec, aby nie wycieńczając czasu przystąpić do pisania Praw dobrych, jasnych, y krotkich. Imć Pan Breza Gnieźnieński w zabranym głosie oświadczywszy wdzięczność Imć Panu Potockiemu Woiewodzie Ruskiemu za znakomity dar dla Oyczyzny w darowaniu 24 armat y wystawieniu Regimentu, naganiał Radę Nieustającą że Remanenta od Seymu przeszłego zbyt hojnie rozszafowała, prosił daley o ustanowienie Prawa broniącego Radzie Nieustającej wydawania asygnacyi do innych funduszów, procz tych tylko trzechkrośto tysięcy, które na expen-

sa extraordinaryne są rocznie wyznaczone. Ganił Rezolucyą Rady nakazującą dodawanie pomocy Woyskowej za Dekretami Konfystorza Dyssydentskiego do wybierania nakazanych składek, *in ordine*, czego podał Projekt do Łaski. Imé Pan Grabowski Wolkowyski oświadczywszy równie wdzięczność Imci Panu Woiewodzie Ruskemu, prosił, aby Regiment przez niego mający być wystawiony, zawsze nosił imię Regimentu Potockich. Imé Pan Cholewski Warszawski przekładał potrzebę przemienienia w Prawo, Projektu o Exekucyach Dekretów, y o kwity dla Magistratur dopraszał się. Imé Pan Ieleniski Mozyrski zaskarżał różne Rezolucye Rady, y *in ordine* onych uchylenia oddał Projekt do Łaski. Imé Pan Cieciszowski Liwski mówił: aby nowe, jasne, y dokładne ułożyć Prawa, a tak wszystkie Rezolucye przeciwne Prawu uchylone zostaną. Imé P. Suffczyński Inflantski przymawiając się do Projektu przez Imci Pana Rzewuskiego Wołyńskiego podanego względem uchylenia Uniwersału o Exekucyach Dekretów przez Radę Nieustającą wydanego, mówił: aby Starostowie nie prywatnie, ale w mieyscach y w czasie kadencyi Eyekucye podpisywali. Imé Pan Kufzelewski Wilkomirski za-

skarżał Radę Nieustającą, że pomoc Woyskowa dodana była do Tradycyi Dóbr Imci Pana Tyzenhauza *in rem* Skarbu, iuż pierwszą Tradycyą zaiętych. Imé Pan Starczewski Sieradzki przymawiał się, aby do Dobra Oyczyzny nie mówieniem o Prawach, ale stanowieniem onych iak naylepszych przykladać się chciała Izba. Imé Pan Marszałek Seymowy odezwał się, iż naucza się z głosów Kollegow o chęci ich przystąpienia do uchylenia Rezolucyi Rady Nieustającej zaskarżonych, a mianowicie Uniwersału względem Exekucyi Dekretów; Radził zatym, aby gdy ten Uniwersał zostanie uchylony, nowe w tey mierze ustanowić Prawo, gdyż inaczey moc rozeznavania Processów znowuby się dla dogodzenia Obywatelom, do Departamentu Woyskowego powróciła. Prosił więc Imé Pan Marszałek, aby Izba Projekt do Prawa względem Exekucyi Dekretów przeczytać pozwoliła. Czytał ten Projekt Imé Pan Sekretarz Seymowy. Po czym Xiążę Czetywertyński Czarniechowski dopraszał się, aby z trzech Prowincyi wyznaczyć Subdelegacyą do roztrząśnienia Projektu o Exekucyach Processów dopiero czytanego. Imé Pan Drewnowski mówił, aby ten Projekt na Sessjach Prowincyonalnych był

roztrząsany. Imię Pan Marszałek Seymowy także radził, aby jutro złożyć Sessye Prowincjonalne dla roztrząśnienia y poprawienia tego Projektu, a potym do Decyzyi Stanów o jego wprowadzenia, a teraz aby przystąpić do drugiego punktu uchylecia Rezolucyi Rady Nieustającej, y tak oney, iako też y zażalenie na nią przeczytania. Czytał Imię Pan Sekretarz Rezolucyą Rady względem Sukcesyi po Opatach Bazylikańskich. Imię Pan Wybicki Kaliski oświadczył: że nie tylko tę tę jedną Rezolucyą, ale też y inną o Sukcesyi po Duchownych na Memoryał Urodz. Baczynskiego wydaną, znalazł przeciwną Prawie, a zatym godną uchylecia. Po przeczytaniu przez Imię Pana Sekretarza Seymowego Projektu względem uchylecia rzeczoney Rezolucyi, y po trzechkrotnym zapytaniu Izby przez Imię Pana Marszałka czy zgoda na uchylecie tejże Rezolucyi? jednomyślność nastąpiła. Podpisał zatym Imię Pan Marszałek przyjęty zgodnie Projekt, y ten odesłany został do Senatu. Gdy odebrała Izba Poselska wiadomość, iż Senat *unanimiter* także ten Projekt przyjął y podpisał; Imię Pan Marszałek Seymowy winshawał sobie y Izbie, iż Senat z Izbą Poselską łączy swoją jednomyślność. Czy-

tanv był potym Projekt uchylenia Rezolucyi
 Rady względem Pisarzy Woyskowych. Ro-
 żni różne z Posłów mieć żądali dodatki w
 tym Projekcie, z których ten został utrzyma-
 ny = iż Ichmć Panow Pisarzy Woyskowych
 przy Konfytucyi 1775. zachowuiemy = y ie-
 dnomysłność całej Izby nastąpiła, odesłano
 zatym ten Projekt do Senatu, gdzie również z
 jednomysłnością że został przyjęty, odebrała
 Izba Poselska doniesienie. Przystąpiono zatym
 do czytania Projektów do Kwitów. Po czym
 Imć Pan Marzeewski Podolski domagał się,
 aby Kwity oddzielnie pisane były dla prze-
 szłej y terażnieyszey Kommissyi wyrażając
 oddzielnie y Kommissarzów. Imć Pan Kur-
 dwanowski Czerniechowski także o oddzielne
 Kwity dla Departamentu Woyskowego do-
 praszał się, y te aby z dwoch lat dawnych y
 terażnieyszych dane były. Imć Pan Marszałek
 Seymowy oświadczył: aby teraz Projekta by-
 ły czytane tak iak są, a na dzień iutrzeyszy
 nażądanie Izby będą wygotowane oddzielone,
 y do woli Izby zostanie przyjęć, iak się będzie
 podobać. Prosił nakoniec Imć Pan Marszałek
 aby *in ordine* roztrząśnienia Projektu o Exe-
 kucyach Dekretów, y innych iutro o godzi-
 nie dziewiętey ranney Ichmć Panowie Posło-
wie

wie raczyli, złożyć Prowincyaonalne Sessye, Sessyą zaś Seymową solwował na dzień iutrzyszzy na godzinę 2. po Południu.

Uchylenie Rezolucyi Rady Nieustaiącey.

Rezolucyą Rady Nieustaiącey na Sessyi 148. wzbraniającą zyskiwanie reindukcyi w odieciu Dóbr Duchownych od Possessorów: y zarazem dozwalającą od Akcessoryinego Dekretu *in minori Subsellio* zapadłego appellacyi do wyższej Juryzdykcy, iako y Legislacyą zamyskającą, y Konstytucyą 1764. o Appellacyach przeznaczoną obalającą umarzamy.

Rezolucyą Rady Nieustaiącey Dnia 24. Miesiąca Sierpnia Roku terażnieyszego w interesie Dyssydentów wydaną; do porządku tylko wewnętrznego Ich Religii podług Praw stosowaną mieć chcemy. Do prywatnych zaś z iakiegokolwiek pretextu nakazywanych pieniężnych datków iako żadnym prawem niedozwolonych oneyże używać wzbraniamy, ani też Woyskową pomoc do tychże prywatnych datków, choćby przez Synod uchwalonych pod żadnym pretextem niedozwolonych dawana nie będzie.

H

O S T R Z E Z E N I E

Względem Rezolucyi Rady na Sessyi Nro. 169. Roku 1784. Dnia 24. Sierp: wypadkcy.

Rezolucya Rady Nieustajacey pod Dniem 24. Sierpnia Roku terażnieyszego na Sessyi Nro. 169. w interessie Dyssydentów wydana, że stosowaną być nie może de nakładania przez Synody lub Konsystorze samowładnego wszelakich na Osoby tychże Religii datków, waruiemy; ani też Woyskowa pomoc do tychże datków wymagana, że dodawana być nie ma, na zawsze stanowiemy. Datki iednak na utrzymywanie tylko ich zborów, y Pastorów, orazług kościelnych Dyssydentkich, które mieszkańcy ich Religii w Dobrach Królewskich dobrowolnie, a w Ziemskich za wiadomością y zezwoleniem Dzieziców przez Konwencye na piśmie na siebie do opłacenia przyięli, y które ieszcze przyięć w takowym sposobie mogą, iako dobrowolnie raz przyięte ofiary każdorocznie opłacone być mają, y w tych pieniężnych Danin przypadkach *in casu renitentiae* Dekretu Konsystorskiego y Synodalnego *cum communitatibus* Exekucyą swoią w Ziemstwie lub w Grodzie, *etiam adhibito brachio militari* mieć po-

winny. Gdyby zaś Synod lub Konsystorz przeciwko konwencji coś przyślądzil; na ten czas *forum* takowa Sprawa *in Judicio composito* w Assessorji mieć będzie.

PO ROZŁĄCZENIU SIĘ IZB

SESSJA I.

Dnia 25. Października w Senacie.

GDY Król Jmć z Senatem y Ministrami przybył do Senatorskiej Izby; Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski zaprosiwszy tychże Senatorów y Ministrów na miejsca swoje; domóśl: iż przynieiony jest z Izby Poselskiej Projekt uchylający Rezolucyą Rady Nieustającej względem Opactw Bazylianńskich wydaną, do którego Projektu przeczytania dał głos Jmci Xiędzu Sekretarzowi Litewskiemu. Przeczytał go Jmć Xiądz Sekretarz, a po przeczytaniu, tenże Jmć Pan Marszałek W. Litewski zapytał trzykrotnie Izby: czy zgoda na ten Projekt *unanimitate* w Izbie Poselskiej przyjęty? odpowiedziała Izba, iż zgoda.

Mał zatym Jmć Pan Marszałek Wielki
Haj

Litewski Deputowanych do Konfitytucyi' dla podpisania rzeczonego Proiektu, y został podpisany. a Jmć Xiądz Sekretarz Litewski poszedł do Izby Poselskiej z oświadczeniem: iż na tenże Proiekt w Senacie *unanimitet* zgoda nastąpiła.

Po wyszłym blisko pułgodziennym czasie, który Senat na samym oczekiwaniu dalszym Izby Poselskiej czynności w milczeniu przepędził, znowu oświadczył Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski iż przyniesiony jest drugi Proiekt z Izby Poselskiej *unanimitate* także przyjęty zawierający uchylene Rezolucyi Rady względem Piarzów Woyskowych wydaney, do przeczytania ktorego dał głos Jmci Sekretarzowi Litewskiemu. Przeczytał Jmć Xiądz Sekretarz, po czym Izba trzykrotnie zapytana od Jmci Pana Marszałka W. Litewskiego czy zgoda na ten Proiekt? odpowiedziała: iż zgoda. Wezwał zatem Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski Deputowanych do podpisania przyjętego zgodnie Proiektu, po którego podpisaniu Jmć Xiądz Sekretarz Lit: poszedł donieść Izbie Poselskiej iż rzeczony Proiekt w Izbie Senatorskiej zgodnie *unanimitate* przyjęty został. Po czym solwowana przez Jmci Pana Podkanclerzogo

Litewskiego od Tronu Sessya do czasu] zebrania się Izby Poselskiej.

SESSYA II.

Dnia 26. Października w Senacie,

GDY Najjaśniejszy Pan z Senatorami y Ministrami przybył do Izby, Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski oświadczył: iż przyniesiony jest Projekt *unanimitate* w Izbie Poselskiej przyjęty uchyłający Rezolucyą Rady Nieustającej o sukcesyach po Duchownych wydaną, do którego przeczytania dał głos Jmci Xiędzu Połubińskiemu Sekretarzowi Litewskiemu; czytał Jmć Xiądz Sekretarz tenże Projekt, po czym Jmć Pan Marszałek W: Lit: zapytał trzykrotnie Izby, czyli jest zgoda na przeczytany Projekt? a usłyszawszy całego Senatu jednomyślność; wezwał Deputowanych do Konstytucyi dla podpisania przyjętego Projektu, y został podpisany. Potym Jmć Xiądz Sekretarz Litewski poszedł do Izby Poselskiej z doniesieniem: iż Senat na ten Projekt jednomyślnie zgodził się, Oświadczył da-

ley Jmć Pan Marszałek W. Litewski, iż zostają
 jeszcze Projekta dalsze w Izbie Poselskiej
 czytane, do przeczytania ich także w Senacie,
 dał zatem głos Jmci Xiędzu Naruszewiczowi
 Pisarzowi Wielkiemu Litewskiemu wyřęcają-
 cemu ślabego na oczy Jmci Xiędza Połubiń-
 skiego Sekretarza Litewskiego do czytania Pro-
 jektu pod tytułem = Projekt do Prawa wzglę-
 dem Exekucyi Dekretów. = Po przeczytaniu
 tego, y wysiedzeniu blisko pułgodzinnego cza-
 su bez wżelkiego odezwania się Ichmć Panów
 Senatorów z Królem przytomnych, dano
 znać, iż w Izbie Poselskiej solwowana sessya.
 Zaczym z woli J. K. Mci Jmć Pan Podkan-
 clerzy Litewski solwował od Tronu Sessyę
 Senatorską na dzień iutrzeyszy do czasu ze-
 brania się Izby Poselskiej.

S E S S Y A XXIII.

Dnia 26 Października w Izbie Poselskiej.

PO zeysciu się do Izby Posłów, y zagaie-
 nin przez Jmci Pana Marszałka Seymowego
 Sessyi, Xiążę Jmć Sapicha Posel Brzeski Li-
 tewski zabrał głos, w którym wyraziwszy

wdzięczność Jmci Panu Woiewodzie Ruskie-
 mu za darowanie Rzpltey 24. armat, y wysta-
 wienie Regimentu z ludzi 400. swoim kosz-
 tem, prosił: aby taż wdzięczność w Konsty-
 tucyi była umieszczoną; idąc za tak rzad-
 kim y chwalebny przykładem tenże Xiążę
 Jmć Sapieha oświadczył: iż sam także armat
 12. spiżowych własnym kosztem z wszelkiemi
 porządkami przed przyszłym Seymem wysta-
 wi, y do Arsenalu Litewskiego oneż ofiaru-
 ie. Jmć Pan Gielgud Zmudzki oświadczywszy
 wdzięczność Xciu Jmci Sapiezie imieniem Pro-
 wincyi Litewskiey za dar dopiero w głosie
 jego Oyczyźnie uczyniony; o uchylene tych
 tylko Rezolucyi Rady dopraszał się, które
 przed rozłączeniem Izb były zaskarżone, bo
 innych niezaskarżonych Prawo broni uchyla-
 ć. Jmć Pan Rzewuski Wołyński w zabranym
 głosie wyraziwszy wdzięczność za dar Oy-
 czyźnie uczyniony, a Jmci Panu Marszałkowi
 Seymowemu za to, iż iego staraniem dwie
 Rezolucye Rady Prawu przeciwne uchylone
 zostały, ganił Rezolucye teyże Rady, za któ-
 remi Remanenta przeszłego Seymu rozszofo-
 wane były, *in ordine* uchylene których podał
 Projekt do Łaski. Jmć Pan Moszczeński Inflan-
 tski odezwał się: iż chceć chylic te Rezolucye

Rady, które szafowały Remanentem, jest chcieć: aby rozszafowane summy nazad były powroczone do Skarbu, co nigdy być nie może. Jmé Pan Marszałek Seymowy prosił: aby przy-
 stąpić do decyzyi Rozolucyi *in deliberatione*
 będących. Czytał zatym Jmé Pan Sekretarz
 Seymowy Projekt dojuchylenia Rezolucyi Ra-
 dy Nieustaiącej o Sukcesyach po Dueho-
 wnych. Po przeeczytaniu tego czytał samą Re-
 zolucyą Rady, y Prawo o Sukcesyach. Po
 powtórnym znowu przeczytaniu tegoż Pro-
 iektu, Jmé Pan Marszałek trzykrotnie zapy-
 tał Izby, czy jest zgoda na ten Projekt, a u-
 słyszawszy iednomysłność, podpisał, y do Se-
 natu odesłał, gdzie także ten Projekt *unani-*
mitate przyjęto. Mówił daley Jmé Pan Mar-
 szalek, iż przysposabiając na dal gotowość, na-
 leży przystąpić do czytania dalszych Proie-
 któw; doniósł także, iż kwity generalne y
 oddzielne (iак Izba wczoray żądała,) są wy-
 gotowane. Zapytał nakoniec, które z takich
 kwitów chce mieć Izba czytane? gdy wielu o-
 dezwało się, iedni aby generalne, drudzy aby
 oddzielne czytać kwity; Jmé Pan Dobiecki
 Sandomirski prosił: aby ten, kto żądał oso-
 bnych kwitów, oświadczył, iaki w tym dla
 Oycyzny upatruie pożytek? a iezli żadnego w

tym nie można upatrzeć dobra, więc oszczędzając czas, lepiej byłoby pozwolić, aby kwity generalne dawane były. Jmé Pan Rzewuski Wołyński oświadczył: aby oddzielnie kwitować, gdyż jedna Kommissya dobrze, druga źle zrobić mogła, a zatym jedna chwalebna, druga naganiąna być może. Xiążę Sapieha Brzeski Litewski odezwał się: iż mieli sprawiedliwe powody proszący o oddzielne kwitowanie, a to dla wiadomości, iaki która Kommissya miała Remanent. Ichmé Panowie Wodziński Inowrocławski y Ustrzycki Wołyński o generalne kwitowanie y o *Turnum profili*. Jmé Pan Marszałek Seymowy wnosil: aby Projekta tak były teraz czytane iak są podane, a przy decyzyi każdy będzie miał wolność poprawienia, iak komu zdawać się będzie. Czytał Jmé Pan Sekretarz Projekt kwitu dla Kommissyi Edukacyney, Xiążę Sapieha Brzeski Litewski w zabranym głosie przekładał znakomite zasługi Domu Xiążąt Radziwillów, oraz pretensye ich do Rzeczypospolitey, *in ordine* ułatwienia których podał Projekt do Laski. Jmé Pan Górski Ciecchanowski za Projektem w interessie Xiążąt Radziwillów przez Xiążęcia Sapiehę podanym przymawiał się. Xiążę Czterwertyński Czerniechowski o-

świadczył: iż wie o wielkich zasługach y stratach Domu Radziwiłłowskiego, y osądził rzeczą sprawiedliwą, aby Skarb publiczny jeżeli jest winien, y ma pieniądze, takowe pretensye załpokoil, co zaś na zamianę Starostw w dziedzictwo, mówił, iż nie pozwala, ponieważ w tej mierze materya *Status* zachodzi, Jmć Pan Mierzeiewski Podolski prosił, aby wolność przedawania Szarczów Woyskowych przywrócona została, dla czego oddał do Łaski do datek do kwitu Departamentu Woyskowego. Czytał Jmć Pan Sekretarz Proiekt kwitu dla Departamentu Woyskowego. Po czym Jmć Pan Marszałek oświadczywszy: iż dzień jutrzejszy ranny na Sessye Prowincjonalne zostawie wolny, Sessyą Seymową solwował na jutro na godzinę I. po południu.

SESSYA III.

Dnia 27 Pazdziernika w Senacie.

ZA przybyciem Najjaśniejszego Pana do Senatu, Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski oświadczył: iż Proiekt uchylający Rezolucyi Ra-

dy Nieustaiącey wzbraniaiącą Reindukcyi do Dóbr Duchownych, poszedł *per Turnum* w Izbie Poselskiej; zostaie zatym, ażeby y tu był przeczytany. Czytał go Jmć Xiądz Naruszewicz Pifarz Wielki Litewski. Po czym zabrał głos Xiążę Jmć Sułkowski Woiewoda Poznański, w którym wyraził: iż Projekt uchylaiący Rezolucyą Rady, iest Izbie wiadomy, lecz y sama Rezolucya Rady deklarowana bydź powinna, aby wiedzieć co *unanimiter*, lub *per Turnum* ma Senat decydować. Czytał Jmć Xiądz Pifarz rzeczoną Rezolucyą. Po czym, Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski zapytał: czy Izba *unanimiter* zgadza się na ten Projekt, czyli chce: aby poszedł *per Turnum*? na kilkokrotne takowe zapytanie gdy żaden nie całe z Ichnć Panów Senatorów y Ministrów nie odpowiedział; Jmć Pan Marszałek Wielki Koronny odezwał się: iż gdy żadney na zapytanie nie sychać odpowiedzi; zdaie się bydź potrzebne przystąpienie *ad Turnum*. W tym Xiążę Jmć Woiewoda Poznański prosił Jmci Pana Marszałka Wielkiego Litewskiego o deklaracyą: wiele kresiek pokazało się *ex Turno* z Izby Poselskiej na Propozycyą, *affirmative*, a wiele *negative*? Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski doniósł: iż było kresiek *affirmative* 161. a *ne-*

gative 9. Po czym natychmiał *unanimitas* Senatowi nastąpiła, *affirmative*, y Ichmć Panowie Delegowani do Konstytucyi wezwani przez Pana Marszałka Wielkiego Litewskiego przereczony Projekt podpisali, y o tym Izbie Poselskiej było od Senatu doniesiono. Dał głos powtórnie Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski Jmci Xiędzu Pisarzowi Litewskiemu do czytania Projektu kwitu dla Kommissyi Edukacyney, który był natychmiał przeczytany, iako wyszły z deliberacyi. W tym z Izby Poselskiej doniesiono, iż tamże ten kwit *unanimiter* jest przyjęty. Przeczytał go powtórnie Jmć Xiędz Pisarz Litewski a Izba Senatorska trzykrotnie od Jmci Pana Marszałka Wielkiego Litewskiego zapytana, czy zgoda? iednomyślność swoją oświadczyła. Wezwał Jmć Pan Marszałek Deputowanych do Konstytucyi, którzy rzeczony Projekt iako przyjęty zgodnie, podpisali. Nakoniec za danym łobie głosem Jmć Xiędz Pisarz Litewski przeczytał Projekt względem zaspokoienia Skarbu Litewskiego, który na deliberacyą jest oddany. Po czym Sessya od Tronu solwowana na dzień iutrzyszty do czasu zebrania się Izby Poselskiej.

SESSYA XXIV.

Dnia 27. Pazdziernika w Izbie Poselskiej.

JEGOMOSC Pan Marszałek przyszedłszy z Posłami do Izby, zagaił Sessyą, y prosił ażeby Projekt względem uchylenia Rezolucyi Rady w interessie Dyssydentów wydanej, już podług żądania Izby poprawiony, był czytany. Czytał go Jmć Pan Sekretarz Seymowy. Wielu *pro y contra* odczywało się Posłów z okoliczności tego Projektu, na co Jmć Pan Marszałek odezwał się, prosił, aby zamiast zajmowania sprzeczkami czasu, do użytecznych robót przystępować. Zabrał głos Jmć Pan Wielhorski Inflantski, w którym przekładał złe konsekwencye z uchylenia tak wiało, a często bez ważnych przyczyn, Rezolucyi Rady, co toruie drogę, że nie potym na Seymach czynić będziemy. Mówił daley, aby te tylko uchylać Rezolucye, które były przed Deputowanemi zaskarżone. J. P. Boniecki Helmski przekładał: aby koekwacya Biskupstw nastąpiła, aby powiększenie woyska nie w Officyerach, lecz w Gemeynach było; aby w Kawaleryi Narodowej sama tylko Szlachta rodowita, y o tey rodowitości zaświadczenie mająca, mieściła się; y aby sprzedaż szarczów woyskowych dozwoloną

została, do czego gdy był od Jmci Pana Mierzeiewskiego wezoray podany do kwitu Departamentu Woyskowego dodatek, więc aby przemoc prawu nakazującemu czytanie Proiektów nie działa się, o czytanie onego prosił. Jmé Pan Marszałek odpowiedział, iż nie dzieje się przemoc, że w tym momencie Proiekt podany nie czyta się, bo Prawo nie napisało: aby Proiekta zaraz po podaniu czytane były, dosyć aby były czytane. Był atoli czytany rzeczony Proiekt: Jmé Pan Gielgud Zimudzki mówił z wyliczeniem zasług, w interessie Xiążąt Radziwiłłów, y o czytanie w tej materji Proiektu przez Xięcia Sapiechę Brzeskiego Litewkiego podanego prosił. Jmé Pan Wierzchleycki Poznański domagał się, aby wprzód uchylić zaskarżone Rezolucye, zakwitować Dykasteria, a potym do Proiektów czytania przystępować. Jmé Pan Sufczyński o toż samo prosił, y za Proiektem Xiążąt Radziwiłłów, tudzież Hrehorego Ogńskiego przymówił się. Jmé Pan Radziecki Rożański oświadczył wdzięczność Jmci Panu Woiewodzie Ruskiemu, y Xciu Sapiezie za uczynione przez nich Oyczvźnie dary, za obranie siebie Konsyliarzem Rady, dziękował, y radził, ab Rezolucyę Rady wychodzące po Grodach rozsyłane y oblatowane bywały, na

koniec interesu Xiążąt Radziwiłłów Izbie zare-
 kommendował. Jmć Pan Marszałek odezwał
 się, aby Projekt do uchylenia Rezolucyi Rady
 był czytany, względem Reindukcyi do Dóbr
 Duchownych, czytał go Jmć Pan Sekretarz;
 Po czym gdy wielu odezwało się przeciwnie.
 Jmć Pan Marszałek mówił: aby sama Rezolu-
 cya Rady w tym interesie wydana, y zakarże-
 nie na nią czytane było, dla dokładnieyszey Izby
 wiadomości, czytał Jmć Pan Sekretarz. Jmć P.
 Zabiello Kowieński mówił za tą Rezolucyą, y
 na uchylene oney nie pozwalał. Ganił przy-
 tym Sądy Grodzkie, iż często z uciemiężeniem
 Obywatelów postępują. Jmć Pan [Gurowski
 Gnęźmieński y Gielgud Zmudzki toż samo o-
 świadczyli zdanie. Jmć Pan Gorecki Orszański
 o uchylene teyże Rezolucyi prosił, y przekładał
 różne niebezpieczeństwa dla possesyi, gdyby
 ta Rezolucya nie była uchyloną. Xiążę Sapięha
 Brzeski Litewski szedł za zdaniem Jmci Pana
 Orszańskiego y uchylenia tey Rezolucyi żądał,
in ordine czego prosił o *Turnum*, y przystą-
 piono zatym *ad Turnum*. Po którym skończo-
 nym ogłosił Jmć Pan Marszałek, iż na uchyle-
 nie tey Rezolucyi było kresek 161. a na utrzy-
 maniey iey 9. Podpisano potym ten Projekt
 według więkzości Wotów, y do Senatu ode-

flano, gdzie także *unanimitate* też Rezolucya uchylono, y podpisano. Potym czytano dodatek do kwitu dla Departamentu Woyskowego przez Jmci Panu Mierzeiewskiego wczoray podany, zawierający, aby wolno było przedawać Szarże tym, którzy lat 5. w woysku wyflużają. Potym Jmć Ban Marzałek przypomniał Izbie oświadczoną przy rozłączeniu Izb z Tronu troskliwość Najiaśniejszego Pana względem zakończenia interessu Kommissyi Skarbu Litewskiego z Jmć Panem Tyzenhauzem Podskarbin Nadwornym Litewskim y był czytany w tey mierze od Najiaśniejszego Pana podany Projekt. Po przeczytaniu tego zabral głos Jmć Pan Morykoni Wiłkomirski, z mował: że ExtraKommissya nad władzę postąpiła sobie w sądzeniu sprawy Skarbu Litewskiego z Jmć Panem Tyzenhauzem, na którego, iako na Officyantów ferowany Dekret, aby był roztrząśniony, prosił, *in ordine* czego podał Projekt do Łaski, a za obranie siebie Kommissarzem Skarbu Litewskiego dziękował. Jmć Pan Turcki Sieradzki mował, iż lubo ExtraKommissya dobrze tę Sprawę sądziła niechcąc najmniejszego Skarbu uszkodzenia, atoli należy postąpić tak, iak nam głos Króla litość zalecaiącego czynić radzi. Jmć Pan Matuszewicz Brzeski

Litew.

Litewski przefądzaniu Dekretu Extrakommissyi sprzeciwił się J. P. Marża: oświadczył: że to wszystko co czytano, idzie *ad deliberandum*, a co było w deliberacyi do Rezolucyi przychodzić powinno. Przystąpiono zatem do kwitu dla Kommissyi Edukacyiney, który Jmé Pan Sekretarz przeczytał. Po czym zapytana trzykrotnie Izba czy zgoda na ten Projekt? oświadczyła iednomysłność, a zatem kwit rzeczony podpisany, y do Senatu był odeślany, gdzie także *unanimitate* przyjęty został, y Sessya została solwowana na dzień następujący na godzinę 11.

S E S S Y A IV.

Dnia 28. Października w Senacie.

ZA przybyciem J. K. Mci do Senatu Jmé Pan Mniszech Marzałek Wielki Koronny w niebytności Jmci Pana Gurowskiego Marzałka Wielkiego Litewskiego dał głos Jmci Xiędzu Narużewiczowi Pisarzowi Wielkiego X. Litewskiego *in ordine* czytania Projektu pod Tytułem = Ostrzeżenie względem Rezolucyi

I

Rady Nieustającej w interesie Dyssydentów, wypadłej. w Izbie Poselskiej *unanimitate* przyjętego. Czytał go Jmć Xiądz Pisarz W. Litewski, a po trzykrotnym zapytaniu Izby, czy jest zgoda na podpisanie rzeczzonego Projektu? jednomysłność Senatu wyszła się dalej, iż zgoda. Wezwani byli Ichmć Panowie Delegowani do Konstytucyi do podpisania wzmiankowanego Projektu, a Jmć Xiądz Pisarz Litewski poszedł donieść Izbie Poselskiej o zgodnie przyjętym przez Senat Projekcie. Po czym bez solwowania Sessyi Nayiasniejszy Pan wyszedł z Izby: Po wyszłym blisko półgodzinnym czasie przybywszy Nayiasniejszy Pan *cum Senatu & Ministerio* do Izby, Jmć Pan Marszałek Wielki Koronny doniósł, iż przyniesione są z Izby Poselskiej Projekta *unanimitate* także przyjęte; jeden o Dekretach *Executionis*, drugi: Warunek dla Wielkiego Xięstwa Litewskiego, do których z osobna czytania dał głos Imci Xiędzu Pisarzowi Litewskiemu. Po przeczytaniu zaś zabrał głos Jmć Pan Szydłowski Kasztelan Zarnowski, w którym wyraził: „ Iż powierzający
 „ majątku swego Obywatele współobywatelom
 „ mają sposób onego dochodzenia, lecz
 „ powierzający onże w ręce Bankierów lub

" kupców nie mają pewności odebrania o-
 " negoż. Jest nam wiadoma Konstytucya
 " 1775. Roku, która osłabiła kredyt Oby-
 " watelom przez niepozwalanie więcey bra-
 " nia Procentu iak po 5 od sta na Rok, a
 " to pod karą 500. grzywien. Cóż więc O-
 " bywatel z zebrany m krowo majątkiem ma
 " czynić? Idzie do kupców, do bankierów,
 " którzy mu większy obiecują Procent, a
 " ztąd większy zysk dla siebie upatruie. A
 " zaś dla zdrady kredytorów, a z bogacenia
 " siebie samych, albo bankretnią, albo kon-
 " kursa y falcydye podnoszą, a wierzyciel
 " niezapłacony w swey należności upada, y
 " choćby ów bankier lub kupiec, do pier-
 " wszego w iakim był, powrócił stanu, nie
 " wolno wierzycielowi straty dawnego dłu-
 " gu swego na nowym iego poszukiwać ma-
 " jątku. " Upraszał więc, aby gdy na Szla-
 " chę pilszemy prawo, było obostrzenie dla
 " kupców. Potym Jmć Pan Marszałek zapytał
 " Izby trzykrotnie, czy jest zgoda na dwa
 " przeczytane Projekta; na co Senat *unanimita-*
 " *tem* oświadczył, a Jmć Pan Kasztelan Zarno-
 " wski dodał, iż życzyłby sobie, aby ta iego
 " myśl Izbie Poselskiej była kominikowana.
 " Wezwani byli Ichmć Panowie Delegowani

I ij

do Konfitytucyi dla podpisania przyiętych projektów, y oneż podpisali. przyniesiony był potym projekt w Izbie Poselskiej *unanimitate* przyięty, uchylający Uniwersał Rady względem exekucyi processów wyszły, który Projekt przez Jmci Xiędza Pifarza Litewskiego przeczytany y jednomyślnie przez Senat przyięty, Ichmć Panowie Delegowani podpisali, o czym doniółszy Jmć Xiędz Pifarz Litewski Izbie Poselskiej, solwowana Sessya od Tronu została na dzień iutrzejszy do czasu zebrańia się Izby Poselskiej.

S E S S Y A V.

Dnia 26. Pazdziernika w Senacie.

GDY Najviaśnievszy Pan przybył do Senatu Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski oświadczył: aby Projekt *per Turmum* w Poselskiej Izbie idący mógł tutaj być przeczytany. Dał zatym głos Jmci Xiędzu Połubińskiemu Sekretarzowi Litewskiemu, który czytał projekt zakwitowania Kommissyi Skarbu Koronnego, a to z dodatkiem. Po czym za-

pytał Izby, czy ten Projekt ma tutaj iść *per Turnum*, czyli *unanimiter* przyjęty będzie? nastąpiła *unanimitas* Senatu bez dodatku. Jmé p. Szydłowski Kasztelan Zarnowski zabrawszy głos mówił: iż gdy Prawo mieć chce, że Kommissarze zasiadający zawsze są w Ewicy Skarbowi, przeto nie zda się być potrzebą, ażeby kwit miał być z dodatkiem, Po czym Jmé Pan Marszałek Wielki Litewski dał głos Jmci panu Sekretarzowi Litewskiemu, aby zebrał y deklarował, wiele Wotów jest w Senacie Jmé Xiądz Sekretarz oświadczył, iż Senatorów jest 23. Ministrów 5. *in summa* Wotów w Senacie na Projekt bez dodatku jest 28. Doniesionó potym z Izby Poselskiej: iż na tenże Projekt już *ex Turno* wyszły, było Wotów głośnych z dodatkiem 69. bez dodatku 94. y że Izba Poselska przystąpiła do powtórnego *Turnum*. Jmé Pan Marszałek Wielki Litewski zapytał znowu Senatu, czy na ten Projekt żąda *Turnum*? na co *unanimitatem* Senat oświadczył, iż pozwala na ten Projekt bez dodatku. o czym doniósł Izbie Poselskiej Jmé Xiądz Naruszewicz pisarz Wielki Litewski. Gdy z Izby poselskiej doniesiono: iż *ex secundo Turno* było kresek na projekt z dodatkiem 67.

a bez dodatku 95. y że tamże *ad secreta Vota* przystąpiono; Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski prosił Arbitrów na ustęp, y Senat zaczął *Turnum, per Vota secreta*, po tym skończonym deklarował Jmć Pan Marszałek: iż na Projekt z dodatkiem było w Senacie Wotów 3. a bez dodatku 25. W tym z Izby Poselskiej doniesiono: iż = z dodatkiem okazało się krefek sekretnych 79. a bez dodatku 80. Odezwał się tedy Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski że ponieważ, połączywszy Wota Senatorskie z Poselskimi więcey znajduie się pozwalających na Projekt bez dodatku; więc Ichmć Panowie Deputowani do Konstytucyi Projekt *Pluralitate* w obudwuch Izbach przyjęty, podpisać raczą. Został tenże Projekt podpisany bez dodatku, o czym Jmć Xiądz Pisarz Wielki Litewski poszedł oświadczyć Izbie Poselskiej, a Jmć Pan Podkanclerzy Litewski solwował od Tronu Sefsyą na dzień Jutrzeyszy do czasu zebrania się Izby Poselskiej.

SESSYA XXV.

Dnia 28. Października w Izbie Poselskiej.

JM C Pan Marzalek Sevmowy za zeyściem się Posłów, zagaił Sessyą, y dał głos Jmci Panu Sekretarzowi do czytania Proiektu względem oddawania pomocy Woyskowej za Dekretami Konfystorza Dyssydentskiego. Czytał Jmć Pan Sekretarz. Imć Pan Grabowski Wołkowyski przymòwił się, aby do słowa = Dyssydentów = było dodane: = Augustanæ Confessionis = co natychmiast dodano. Imć Pan Mięczyński Czerniechowski z mocy Instrukcyi oddał Proiekt do Laski, w interessie Jmci Pana Podkorskiego y za nim przymòwił się. Czytał powtórnie Imć Pan Sekretarz Proiekt względem Dyssydentów z dodatkiem przez Jmci Pana Wołkowyskiego żądanym. Po czym Izba trzykrotnie przez Jmci Pana Marzalka zapytana, czy zgoda na ten Proiekt? *unanimitatem* oświadczyła. Odesłano tenże Proiekt do Senatu, gdzie także zgodnie przyięty został, y podpisany. Przyśląpiono daley do Proiektu o exekucyach Dekretów, który czytał Imć Pan Sekretarz, a Imć Pan Marzalek doniósł iż Prowincya Litewska na fundamencie Praw

fwoich ma dla siebie dodatek, do którego przeczytania dał głos Imci panu Sekretarzowi, czytał go Imé pan Sekretarz, a Imé pan Dembiński Krakowski prosił o warunek, aby Rada nie wdawała się nigdy w kognicyą processów tak Koronn: iak Litewsk: pytał potym Imé pan Marszałek Izby, czy jest zgoda na ten projekt? w tym z pośród zgodnie odzywających się posłów, Xzę I. Czetwertyński oświadczał się przeciwnie, lecz obligowany powłzechnie od posłów o odstąpienie od swoiey oppozycyi, odstąpił, po czym znowu zapytał się Imé pan Marszałek, czy zgoda na ten projekt? oświadczyła Izba *unanimitatem*, y został projekt podpisany, potym posłany do Senatu, gdzie zgodnie przyjęty został. Imé pan Marszałek oświadczył: iż gdy jest ustanowione prawo nowe o Exekucyi Dekretów; potrzeba, aby Uniwersał Rady w tey mierze będący był uchylonym, y zapytał Izby, czy zgoda na uchylenie onego? na co Izba *unanimitatem* oświadczyła, iako y Senat, gdzie tenże projekt był odeślany. Imé pan Marszałek przystąpił do kwit u dla Kommissyi Skarbu Koronnego *in deliberatione* będącego, który przeczytał Imé pan Sekretarz. Ie-gomość pan Rzewuski Wołyński oświadczył:

iż od żądania swego: aby każda Kommissya
 z dwóch lat kwitowaną była, odstępnie dla
 nie zajmowania czasu, prosił tylko o doda-
 tek: *pro hac sola vice*. Imię pan Popiel Gro-
 dzieński mówił względem Retencyi w Skar-
 bie Koronnym do Skarbu Litewskiego nale-
 żącej, dla czego podał do Łaski Warunek
 do kwitu Kommissyi Skarbowey Koronney.
 Imię pan Dąbski Brzeski Kujawski prosił za
 Imię panem Rudnickim przeszłym Kassyerem
 Skarbu Koronowego Skarbowi publicznemu za-
 dłużonym, y tym końcem podał projekt do
 Łaski. Imię pan Granowski Lubelski oskarżał
 Kommissyą Skarbową Koronną, iż wdaje się
 w sędzenie Spraw sobie nienależnych. Xiążę
 Sapięha Brzeski Litewski także mówił ganiąc
 szafunek Kommissyi zbyteczny przez wydanie
 25. Tysięcy na przeniesienie Archiwów do
 Grodna z Warszawy, y że z niedozorn Kom-
 missyi Kassyer tak znacznie zadłużył się Skar-
 bowi, aby tego długu Ichmę panowie Kom-
 missarze na ten czas zasiadający, Ewiktora-
 mi byli, prosił, y projekt przydatku do kwitu
 dla teyże Kommissyi do Łaski podał. Imię P.
 Zajączek podoński Imieniem Wdwa swego za-
 skarżał Offycyalistów Tabaczných, iż ci Rewizy-
 ami swemi napaściują Domy Obywatelskie. Na-

ganiał Kontrakt sześćioletni z Monopolistami Tabacznemi zawarty przez Kommissarzów, którzy sami tylko lat dwa siedzą w Kommissyi Imć Pan Piniński Wołyński zaskarżał Kommissyą o sądzenie Spraw do siebie nie należnych, iak się okazuje z interessu Ieymć P. Borzęckey, mówił daley, iż gdy Magistratura ta żadnego nie ma *Forum*, aby mogła być sądzoną; ażeby *de malo gesto officio* w Sądach Seymowych odpowiedziała, y aby Kommissarze Skarbowi przed zakwitowaniem Kommissyi nie byli obierani, o czym podał Projekt do Łaski, Imć P. Breza Gnieźnieński o Tabellę profil, dla wiadomości z niey, na cō Kommissya Remanent Skarbowy wyexpensowała; czego wielu Posłów żądało. Imć Pan Karwowski Inflantski usprawiedliwiał Kommissyą że ieżli wdaie się w sądzenie Spraw, to nie czyni z innych powodów, tylko *ex vi fori inscripti*. Dany głos potym Imci Panu Nieborowskiemu Kommissarzowi Skarbu Koronnego Delegowanemu od Kommissyi do odpowiedzenia na zarzuty, który mówił: iż asygnowane 25. Tysięcy na przewiezienie Archiwów do Grodna nie są zupełnie wyexpensovane, y kalkulacya z Remanentem przyszley Kommissyi będzie zostawiona, że Imć

Pan Rudnicki sprawiedliwie był kalkulowany, y że za iego dług Kommissarze bydz Ewiktorażami nie wzbraniają się; że żadney od obywatelów Podolskich nie było skargi w Kommissyi przeciwko Officyalistom Skarbowym, że Ieymć Pani Borzęckiey Dobra są zajęte przed Dekretem Trybunalskim, a przeto Kommissya nie sądząc się w niczym bydz winną o zakwitowanie siebie doprasza się. Toż samo powtórzył y Imć Pan Biernacki Kommissarz Skarbowy, do takowey odpowiedzi od Kommissyi wyznaczony. Imć Pan Dobiecki Sandomirski za Interessem Sukcessorów Zalujskich z okoliczności Biblioteki przymawiał się. Czytane potym były Proieka Imci Pana Woiewody Ruskiego y Xiążąt Radziwillów. Imć Pan Ustrzycki Wołyński wniósł, aby Proiekt Xiążąt Radziwillów szedł *ad deliberandum*, gdyż chce uczynić warunek, aby kwarta z Starostw na satysfakcyą Xiążętom Radziwillom iść mających nowo była wyciągniona, aby proporecyonalny do dwóch millionów naznaczyć fundusz. Domagało się wielu, aby Proiekt Imci Pana Woiewody Ruskiego bez deliberacyi podpisać, lecz Imć Pan Marszałek odpowiedział, iż Król Imć już kazał w Senacie solwować Sessyą, a jedna Izba Proiektu

decydować bez drugiej nie może. Imć pan Gurowski Gnieźnieński prosił, aby Imć pan Marzalek takie na jutro kazał wygotować projekta, w którychby dołożona była wdzięczność Imci panu Woiewodzie Ruskiemu y Xięciu Imci Sapiemie za dary Oyczyźnie uczynione. Co uczynić oświadczył się Imć pan Marzalek, y Sessyą solwował na dzień następujący na godzinę 11.

S E S S Y A XXVI.

Dnia 29. Pazdziernika w Izbie Poselskiej.

JMC pan Marzalek zagaiwszy Sessyą, oświadczył: iż podług wczorayszego życzenia Izby, w projekcie dla Imci pana Potockiego Woiewody Ruskiego wyrażona jest Wdzięczność za dar Oyczyźnie uczyniony, y takowy projekt czytał Imć pan Sekretarz Scymowy. Imć pan Moszezyński Kaliski przy mówił się, aby projekt Xięcia Imci Sapiemy Brzeskiego Litewskiego poszedł *ad deliberandum*, y aby w nim podobnie wdzięczność, iak Imci panu Woiewodzie Ruskiemu była u-

mieszczona co uczynić Imé pan Marszałek oświadczył się. Imé Pan Sufczyński Infant-ski, aby w Proiekcie dodano: iż ieżliby wy-roki śmierci na Imci Panu Woiewodzie Ruskim spełnić się miały, aby Rada Nieustająca miała moc zaradzenia o tym Regimencie. Imé Pan Manecki Wołyński przy oświadczeniu wdzięczności Imci Panu Woiewodzie Ruskim za ten dar, wnosił: aby ten Regiment zawsze pod Imieniem Potockich chodził. Podobną y Xięciu Imci Sapiezie wyraził wdzięczność, na koniec o kwit dla Kommissyi Skarbowey Koronney prosił. Imé Pan Rudzki Sandomirski mó-wił za Interessem Ieymé P. Borzęckiey, iż ta od dawnego czasu za życia męża na tych Do-brach miała dożywocie, względem których iak nieprawnie Kommissya Dekret ferowała, tak aby ten był uchylony; prosił. Imé Pan Szwykowski Słonimski pochwaliwszy wdzięcznie dary od Imci Pana Woiewody Ruskie-go, y Xięcia Sapiehy ofiarowane, zapraszał do naśladowania tych mężów, Imci Pana Gu-rowskiego Marszałka Wielkiego Litewskiego aby, gdy nic nie ofiaruje dla Oyczyzny, dla miłości iey przestał pretendować 40. tysięcy złotych Seymem Delegacyinym, iemu nazna-czonych, a Seymem późniejszym uchylonych,

in ordine czego podał Proiekt do Łaski. Imć Pan Mikorski Poznański, iako Delegowany do Examinu Kommissyi Skarbowey Koronney, usprawiedliwiał też Kommissyą, iż ta Resanent za asygnacyami Rady na woysko wydała, iako w Tabelli. Względem uszkodzoney kassy przez Imci Pana Rudnickiego Kassjera mówił: iż ta szkoda za przeszley Kommissyi stała się, a zatem terażniejszy w odpowiedzi bydź nie powinna. Imć Pan Drewnowski Łomżyński mówił: iż sprawiedliwie Kommissya kondemnowała Obywatelów Lubelskich, a Trybunał nieprawnie zrobił, iż Dekret Kommissyi przesądzał; że Imć Pan Rudnicki Kassjer nie ze Skarbu brał pieniądze, ale asygnacye na Komory wydawał, y że dostateczną ma za sobą kaucyą, a zatem Kommissarze bydź w odpowiedzi nie powinni. Imć Pan Goczałkowski Krakowski zaskarżał Trybunał Koronny o uciemnienie swym Dekretem Imć Pana Ożarowskiego Kasztelana Woynickiego nie dając mu Prawem dozwołoney suspensyi: Prosił przeto o wyznaczenie *Forum*, gdzie udawać się po sprawiedliwość przeciwko Trybunałowi. Imć Pan Radziszewski Nowogródzki zaskarżał Kommissyą Koronną o sądzenie Spraw do niej nienależnych, a przeto czynienie kolli-

zyi między Juryzdykcjami, y że nie sądziła potroyney kary na Imci Panu Rudnickim, gdy Imé Pan Tyzenhauz Podskarbi takowey karze podlega, tudzież prosił: aby zażalenia Imci Pana Tyzenhauza na Extrakommissyą zamienione rozpoznane były, względem czego podał Projekt do Łaski. Imé Pan Szukiewicz Słomnicki wnosil: aby Imé Pan Gurowski Marszałek Wielki Litewski 40. Tyśięcy złotych jako nienależących mu nie domagał się. Xiążę Czetwertyński Czerniechowski wniósł: aby Rzeczpospolita jeżeli jest winna Xiążętom Radziwiłłom, onych z obojga Skarbów z funduszu umarzającego długi zaspokoila, zaś na zamianę Starostw w dziedzictwo nie powalał. Xiążę Sapieha Brzeski Litewski odpowiedział Imci Panu Drewnowskiemu Łomżyńskiemu: iż Kommissya Skarbowa jeżeli była urażona na Trybunał nie sama za sobą swym Dekretem uymować się miała, ale się w tey mierze do Stanów udać należało, że wiadomo bydz powinno naylepiey Imc Panu Łomżyńskiemu iako często przedtym w tey Magistraturze bywającemu, iakie Kommissya sędzi Sprawy? y iakowe sędzić może na fundamencie konstytucyi 1775. samegoż Imci Pana Łomżyńskiego ręką podobno pisany. Nakoniec prosił o kwit

dla Kommissyi bez żadnych dodatków. Imię P. Marszałek oświadczył przystąpienie do kwitu Kommissyi. Imię Pan Popiel Grodzieński odezwał się: że Kommissya Koronna będąc dłużną Skarbowi Litewskiemu, nie może być kwitowaną, y że nie żąda żadnych dodatków do kwitu, lecz tylko szuka zapewnienia dla Skarbu Litewskiego. Imię Pan Marszałek prosił o pozwolenie przeczytania kwitu dla Kommissyi. Czytał go Imię Pan Sekretarz. Po czym Imię Pan Marszałek zapytał Izby, czy jest zgoda? którey gdy Izba nie oświadczyła dla punktu Ewikcyi od Kommissarzów pretendowanej: uformowana była *ad Turnum* Propozycya: = czyli Proiekt kwitu ma być przyjęty z dodatkiem, czyli bez dodatku? Nastąpił *Turnus*, po którym na przyjęcie kwitu bez dodatku okazało się Wotów 94. a z dodatkiem 69. Przystąpiono do powtórnego *Turnu*; y też sama *Plur*: nastąpiła. Po zakończonych dwóch głosnych, nastąpiło sekretne Wotowanie, z którego okazało się Wotów 79. z dodatkiem, a Wotów 80. bez dodatku. Zaczym kwit został bez dodatku przyjęty y podpisany. Imię Pan Marszałek oświadczył, że na jutro zostaną kwity dla Departamentu wojskowego, y dla Kommissyi Skarbu Litewskiego. a że do kwitu

Li

Litewskiego był Projekt podany przez Imci Pana Morykomiego Witkomińskiego, więc ten czytał Jmé Pan Sekretarz, to jest Projekt względem wyznaczenia Deputacyi do rozpoznania Dekretu Extrakomisyjnego w Sprawie Jmci Pana Podskarbiego Tyzenhauza. Zabrał głos Jmé Pan Załuski Sandomirski niepozwalający na podany Projekt przez Jmci Pana Mierzeiowskiego względem przedaży Szarżów wojskowych. Jmé Pan Komarzewski Rawski oświadczył: że ten Projekt jest przez Krola Jmci meliorowany, y że jutro czytany będzie z dogodzeniem wszystkim. Po czym solwowana Sessya na dzień następujący na godzinę 11.

S E S S Y A XXVII.

Dnia 30. Pazdziernika w Izbie Poselskiej.

JM C Pan Marszałek zagaiwszy Sessyą, przystąpił do kwitu dla Departamentu Wojskowego, który czytał Jmé Pan Sekretarz. Wielu Posłów żądali głosów, inni czytania Projektów przez siebie podanych, na co Jmé

K

Pan Marszałek powiedział, iż żądania sły-
żane uskutecznione będą; lecz wprzód decy-
zya na kwit dla Departamentu Woyskowego
musi być zakończona. Jmé Pan Zaiączek
Podolski odezwał się, iż na kwit dla Depar-
tamentu Woyskowego dla przyczyn tych,
dla których na przeszłym Seymie był zakwe-
styonowany, nie pozwala, ale prosi o *Turn-
num*. Przychylił się do tego Jmé Pan Mar-
szalek, y uformował propozycyą: czyli ma
bydź dany kwit Departamentowi Woyskowe-
mu zasiadającemu od Roku 1780. do Ro-
ku 1782. Gdy się *Turnus* zaczął; odzywa-
li się jedni przeciwko Propozycyi, drudzy
mówili, iż *Turnus* zaczęty przerywany bydź
nie może. Po zaspokoionym takowym za-
mieszaniu, kontynuował się *Turnus*, z ktore-
go pokazało się Wotów pozwalających na
zakwitowanie. 143. a niepozwalających 5. zo-
stał zatem zakwitowany Departament Woys-
kowy. Przystąpiono do Proiektu względem
przedaży Szarców Woyskowych w obojgu
Narodach, który gdy Jmé Pan Sekretarz Sey-
mowy przeczytał; Jmé Pan Popiel Grodzień-
ski oświadczył żądanie, aby wolność takowej
przedaży rozciągała się do wszystkich gene-
ralnie Woyskowych, to jest Szeffów Gene-

ralów artylleryi, Pisarzów y Oboźnych &c.
Imię Panowie Linowski Krakowski, Mierzejewski Podolski, Xiążę Sapieha Brzeski Litewski y Badeni Braclawski z zdaniem Imci Pana Grodzieńskiego, iż się zgadzają oświadczyli, Imię Pan Golejewski Podolski wyraziwszy wdzięczność Jmci Panu Potockiemu Woiewodzie Ruskiemu y Xiążęciu Sapiezie Brzeskiemu Litewskiemu za ofiarę Rzeczypospolitey uczynioną, prosił, aby Projekta względem Woyska nayprzód Nayiasnieyszemu Panu komunikowane, a potem do decyzybrane były. Imię Pan Marzalek oświadczył iż Projekt względem przedaży Szarżów Woyskowych jest poprawiony y od Nayiasnieyszego Pana czytany. Pytał zatym Izby czyli jest zgoda na niego? y został iednomyślnie przyiąty. Czytane były Projekta Imci Pana Potockiego Woiewody Ruskiego, y Xiącia Sapiehy Brzeskiego Litewskiego względem uczynionych darów Rzeczypospolitey, które iednomyślnie przyiąto y podpilano do interessu zakwitowania Kommissyi Skarbowey Litewskiej. Czytał Jmię Pan Sekretarz Projekt pod tytułem = Uspokoienie Skarbu Litew: = Po czym wielu odezwalo się, iednych domagających się głosów; || drugich przeciwiących się

K ij

temu Proiektowi, inni o *Turnum* proſili. Jmć Pan Marſzałek proſił: aby ten Proiekt dziś był decydowany. Znowu zamieszanie Izby nastąpiło, y głosów żądano, inni *Turnum* żądali. Jmć Pan Górski Zmudzki na przyjęcie takowego Proiektu nie pozwalał. Jmć Pan Kufzelewski Wilkomirski wnoſił, aby kara Dekretem Jmci Panu Tyzenhauzowi onaczona, dopełniona była. Jmć Pan Stokowski Łęczycki proſił przeciwnie, aby uciśnionemu Jmci Panu Tyzenhauzowi Podskarbiemu, kara była darowana, y po zapłaceniu samey tylko Skarbowi należytości były mu Dobra przywrócone. J. P. Szydłowski Mielnicki mówił: iż litość, sprawiedliwość przechodzić nie powinna, y w tey materyi o *Turnum* proſił. Znowu słyszane były żądania jednych o głosy, drugich o *Turnum*. na co Jmć Pan Marſzałek oſwiadczył: iż Proiekt J. K. Mci koniecznie muſi być dziś decydowany, a ieżeli *Pluralitate* odrzucony zostanie, w ten czas przydzie inne przedsięwzięść ſrzedki. Podał zatym Propozycyą *ad Turnum*; czyli Proiekt dopiero czytany ma być podpisany lub nie? znowu wszczęła się wrzawa, a ſzczególniey Jmć Pan Morykoni Wilkomirski żądał głosu, na co Jmć Pan Marſzałek mówił: iż chętnie przy-

chylilby się do tego żądania, gdyby był pewny, iż to będzie głos ostatni, y że po głosie tym, nikt żądać głosu nie będzie. Przeciwno się temu oświadczeniu, y wielu prosiło o *Turnum*. *In ordine* turnowania w niebytności Woiewództwa Wileńskiego Jmć P. Marszałek dał głos Powiatowi Oszmiańskiemu, lecz ten turnować wzbraniał się, a Jmć Pan Morykoni żądać głosu nie przestał. Jmć Pan Marszałek z wielu Posłami prosił Jmci Pana Morykoniego o odstąpienie od pretensyi głosu dla spóźnioney porcy, chcąc *Turnum* kontynuować, lecz gdy Powiat Oszmiański żadną miarą turnować niechciał; dał głos Jmć Pan Marszałek Jmci Panu Morykoniemu, który mówił *in favorem* Jmci Pana Tyzenhauza prosząc aby Seym Dekret Extra-Kommissyi roztrząsnąć raczył, prosił nakoniec, aby Projekt w tey materyi przez niego podany, był decydowanym y przyjętym. Po czym różne slyszane były *pro & contra* żądania, po których uspokojonych *Turnus* się kontynuował, z którego aby Projekt podpisać, pokazało się Wotów 138. a przeciwnych kroszek 8. to było doniesiono Senatowi, y Projekt przyjęty y podpisany został. Po tym czytano inne Projekta *ad deliberandum*, po któ-

rych Sessya solwowana na Wtorek na godzinę 11.

SESSYA VI.

Dnia 30. Października w Senacie.

GDY Najiaśnieyszy Pan przybył do Senatu, Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski dał głos Jmci Xiędzu Sekretarzowi Litewskiemu do przeczytania kwitu dla Departamentu wojskowego, po czym zapytał Senatu, czy zgoda na ten Projekt jednomyślna? czyli Prześwietny Senat żąda *Turnum*? Jmć Pan Potocki Marszałek Nadworny Litewski prosił o *Turnum*, y ten był uskuteczniiony przez głosne Wota, w których gdy cały Senat y Ministeryum okazał jednomyślność; Jmć Pan Potocki Marszałek Nadworny Litewski odezwał się w te słowa: sprzyiać Departamentowi Wojskowemu od R. 1780. do R. 1782. ustanowionemu pochwalając y przyznując iego czyny z wdzięcznością, byłoby sprzyiać fałszywie. Jestem bowiem przeświadczony o tych iego postępkach, które nie na chwałę, lecz

na naganę zafluzły. Nie celem tedy pociągania do zdania mego innych wysokich umyślów, lecz szczegulnie celem wywiązania się z obowiązku sumnienia mego upraszalem o przystąpienie *ad Turnum*, y inaczey z mieysca mego oświadczyć nie mogę, iak, że na podpisanie rzeczonego kwitu nie pozwolę. Po tym Jmć Xiądz Sekretarz Litewski ogłosił kreski Senatowi, iż tych na tenże Projekt było *affirmative* 16. *negative* 1. W tym gdy doniesiono z Izby Poselskiej, iż na ten sam Projekt było kresek *affirmative* 143. *negative* 5; Delegowani do Konstytucyi wspomniony Projekt *Pluralitate* przyięty podpisali.. Nastąpił Projekt względem Szarżów Woyskowych, który przeczytany, y *unanimiter* przyięty, został podpisany. Daley Projekta, Jmci Pana Potockiego Woiewody Ruskiego ofiarującego Rzeczypospolitey 400. ludzi z 24. armatami, y Xiążęcia Sapiehy Generała Artylleryi podobnie ofiarującego armat 12.. czytane były, na które do powszechnego zgody oświadczenia w Izbach obudwuch, Król Jmć dodawszy z Tronu te słowa: "Winszuję Narodowi takiego przykładu." przez Delegowanych zostały podpisane. Doniesiono z Izby Poselskiej, iż Projekt pod Tytułem =Zaspo-

koienie interessu Skarbu Litewskiego. — po-
szedł także *per Turnum*. za czym Jmć Xiądz
Sekretarz Litewski tenże Projekt w Senacie
przeeczytał; Jmć Pan Marzałek Litewski
zapytał, czy Senat na ten Projekt żąda *Turnum*?
czy go zgodnie przyrnuie? na co Se-
nat w liczbie Osób 27. bez żądania *Turnum*
jednomyslnie pozwolił, a z Izby Poselskiej do-
niesiono, iż *ex Turno* pokazało się Wotów
affirmative 138. *negative* 8. a zatym Projekt
ten przyjęty, Delegowani podpisali. O tych
czynach Senatu Jmć Xiądz Pisarz Litewski Na-
rutzewicz doniósł Izbie Poselskiej. Nakoniec
prze czytano Projekta *ad deliberandum* iść ma-
jące: o załatwieniu handłów Rzeczypospoli-
tey, względem ratyfikacyi handlowey y gra-
niczney, y ponowienie interessu z Dworem
Berlińskim, Po czym solwowana Sessya na
Wtorek do czasu zebrania się Izby Poselskiej.

SESSYA VII.

Dnia 2. Listopada w Senacie.

GDY Najjaśniejszy Pan przybył do Se-
natu, Jmć Pan Marzałek Wielki Litewski do-
niósł, iż przyniesiony jest z Izby Poselskiej

Projekt Kwitu dla Kommissyi Skarbowey Litewskiej *unanimitate* tamże przyięty, do którego przeczytania dał głos Jmci Xięzdu Naruszewiczowi Pisarzowi Litewskiemu, y został przeczytany. Po czym Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski oświadczył: ponieważ w Izbie Poselskiej na podpisanie kwitu z każdego z osobna *biennium*, było trzykrotne zapytanie o zgodę; więc y ja pytam Prześwietnego Senatu, czy jest zgoda na kwit z pierwszego *biennium*. Oświadczył Senat, iż zgoda, pytał daley o zgodę na dalsze *biennia* Jmć Pan Marszałek, na co gdy *unanimitatem* ogłosił Senat; Delegowani do Konstytucyi, tenże Projekt podpisali. Czytał potym Jmć Xięzdz Pisarz Wielki Litewski dalsze Projekta. Pierwszy pod Tytułem = Tłomaczenie Konwencyi o handel y granice między Najjaśnieyszą Imperatorową wszech Roslyi, a Xięciem Imcją, oraz z Stanami Xięstw Kurlandyi y Semigalii. = drugi pod Tytułem = Tłomaczenie aktu przystąpienia Powiatu Królewskiego Polskiego Piltyńskiego do Konwencyi o handel y granice między Najjaśnieyszą Imperatorową wszech Roslyi, a J. Ośw: Xięzę iem Juncią oraz Stanami Xięstw Kurlandyi y Semigalii = Po przeczytaniu tego, y

doniesieniu Izbie Poselskiej o czynach Senatu, solwowana od Tronu Sessya na dzień następujący do czasu zebrania się Izby Poselskiej.

S E S S Y A VIII.

Dnia 3. Listopada w Senacie.

GDY Najjaśniejszy Pan przybył do Senatu; Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski oświadczył: iż przyniesiony jest z Izby Poselskiej *unanimitate* tamże przyjęty Projekt Ratyfikacyi Konwencyi między Imperatorową Rosyjską, a Xięciem y Stanami Kurlandyi y Semigallii zawartej, który nadanym sobie od Łaski Wielkiej Litewskiej głosem czytał Jmć Xiądz Naruszewicz Pisarz Wielki Litewski, po czym trzykrotnie przez Jmci Pana Marszałka Wielkiego Litewskiego zapytany Senat: czy zgoda na ten Projekt? iednomysłność oświadczył, y został przez wzywanych do Konstytucyi Delegowanych podpisany. Czytany był, potym drugi Projekt iednomysłnie w Izbie Poselskiej przyjęty pod Tytułem = Ponowienie Interessu z Dworem Berlińskim = któ-

ry także zgodnie przyięty, Delegowani do Konfitytucyi podpifali, Czytano na ostatek Projekt względem zaspokoienia refzty długów Królewfkich, *ad deliberandum* iść mający, którzy także Izba Pofelfka wzięła do deliberacyi. Po czym Xiążę Jmé Sulkowski Woiewoda Poznański odezwał się w te fłowa: "Gdyby nam Prawo nie kazało iść torem Izby Pofelfkiej, pewnieby przeczytany dopiero Projekt bez deliberacyi natychmiał tutaj zgodnie przyięty został podpifanym." To oświadczenie Nayi: Pan wdzięcznie przyjąwszy, rozkazał tołwować Sefsyą na dzień następujący do czasu zebrania się Izby Pofelfkiej.

S E S S Y A XXVIII.

Dnia 2. Lestopada w Izbie Pofelfkiej.

JM C Pan Marfzałek zagaił Sefsyą, y dał głos Jmci Panu Sekretarzowi Seymowemu, który czytał Projekt kwitu dla Kommissyi Skarbu Litewskiego. Po czym Jmé Pan Puzyrna Trocki podał do Lafki Projekt względem Woyska. Jmé Pan Gorski Zmudzki o

zakwitowanie Kommissyi Litewskiej prosił. Mówił przytym, aby wyznaczona podwoionym Regentom Sądowym pensya po złotych 3000. zniesiona, na woysko była obroconą, względem czego oddał Projekt do Łaski. Imię Pan Potocki Lubelski względem sprzedaży Szarżów Woyskowych przymówił się, prosząc, aby przez nową ustawę Rotmistrze Kawaleryi Narodowej do awansu w Woysku należeli, y Projekt do Łaski oddał. Imię Pan Bętkowski Sandomirski także podał Projekt, wnosząc: aby miasto Sandomierz z głównemi miastami było porównane. Imię Pan Woynilowicz Nowogrodzki przelożył uciemienie poddanych w płaceniu podatków, z przyczyny: iż Czerwone złote po złotych 16. groszy 22½ tylko kassa onym przyjmuie, prosił więc, aby w podatkach dawane Złoto, było po Złotych 18 przyimowane. Xiążę Sapięha Brzeski Litewski prosił: aby w kwicie dla Skarbu Litewskiego Podskarbiowie y Kommissarze wyrażeni byli, y aby Remanent, iaki zostanie, był umieszczony. Imię Pan Popiel Grodzieński żądał, aby w kwicie wyrażono: iż Remanent dla obrachunku z Iacią Panem Podskarbim Nadwornym Litewskim y Officyantami nie podać się. Imię Pan Starczewski Sieradzki o za-

kwitowanie Skarbu Litewskiego prosił, Imię Pan Sekretarz Seymowy czytał Projekt kwit-
tu dla Kommissyi Skarbu Litewskiego Po czym
Imię Pan Marszałek mówił: że ponieważ
Kommissya Skarbu Litewskiego z sześciu lat
ma być kwitowana, więc na każde *bien-*
niunium czyli jest zgoda? zapytał trzykrotnie, y
jednomyślność Izby gdy nastąpiła, Projekt zo-
stał podpisany. Przyśtąpiono do Protektu Ra-
tyfikacyi konwencyi między Rossyą y Kurlan-
dyą. Czytał go Imię Pan Sekretarz. Imię Pan
Goczalkowski Krakowski mówił: iż Xiążę Imię
Kurlandzki powinien był pierwey Rzeczypo-
spolitey zapytać się, iezli może zawierać Tra-
ktat? a dopiero z zawartym tym sposobem,
po Ratyfikacyą przychodzić. Czytał Imię Pan
Sekretarz tłumaczenie Konwencyi między Im-
peratorową, y Xiążęciem Kurlandzkim, tu-
dzież między Imperatorową, Powiatem Pil-
tyńskim y Xiążęciem Kurlandzkim. Po czym
proszono o wzięcie tego wszystkiego *ad deli-*
berandum. Imię Pan Rzewuski Wołyński pro-
sił o wzięcie do decyzyi Projektu Xiążąt Ra-
dziwiłłów. Imię Pan Brzostowski Oszmiański
także o toż samo domawiał się, y oświadczył:
iż gdy niektórzy w przeszłym Projekcie upa-
truią *materiam Status*, więc Xiążęta Radziwił-

łowie od dawniejszego Proiektu odstępuią, a
 żądaią: aby z Remanentów Skarb Koronny
 wypłacił im million teraz, a reszty czekać
 będą, w tym podał Proiekt do Łaski. Imć Pan
 Dobiecki Sandomirski przymówił się także za
 Interessem Xiążąt Radziwiłłów, y Sukcesorów
 Hrehorego Ogińskiego. Imć Pan Grabowski
 Wołkowyski także za tymże interessem mó-
 wił. I. P. Zaiączek Podol: zabrał głos, y mówił:
 aby mniej było w woysku Officyerów, a wię-
 cey Gemeynów, aby z Korpusu Kadetów bra-
 ni byli na Officyerów do Regimentów, aby
 płaca Generalom Inspektorom iako prożna,
 nie była dawana, aby w Departamencie Woy-
 skowym nie Cywilni ale Woyzkowi zasiadali,
 y aby na Woyzka Szeffowie v kommanderu-
 iący więcey mieli baczności. Imć Pan Bolesz
 Poznański, prosił, aby podług Proiektu przez
 Imci Pana Moszczeńskiego Kaliskiego podane-
 go, Remanent Skarbu Kroronnego na Woy-
 sko był rozdysponowany. Imć Pan Goleiew-
 ski Podolski wnosil: aby Cudzoziemcy na Of-
 ficyerów do Regimentów nie byli brani, a
 przynajmniej wyżej iak do Kapitana, nie a-
 wansowali. Imć Pan Kuszal Drohicki prze-
 kładał żądanie Królewiczowey Polskiej z Do-
 mu Krasieńskiej, aby mogła dwuch Starostw

prawem Emfiteutycznym nabydź, o co podał Projekt do Łaski. Wielu znowu za Projektem Xąt Radziwillów odzywało się Posłów. Imć Pan Marszałek oświadczył, iż w Projektach w Prawo zamienionych nie masz żadnych tytułów, pytał więc Izby, teżeli można nad Konstytucją dla Imci Pana Woiewody Ruskiego dać takowy tytuł = Przyjęcie ofiary od Wielmożnego Potockiego Woiewody Ruskiego = y takż sam tytuł dać nad Konstytucją Xiążęcia Sapiehy? na co iednomyślnie zezwolono. Czytał Imć Pan Sekretarz Projekt satysfakcyi dla Xiążąt Radziwillów y Sukcessorów Hrehorego Ogińskiego. Imć Pan Moszczyński Kaliski o czytanie Projektów Ekonomicznych y Woyskowych prosił, a partykularne interessa aby potym były brane, Imć Pan Marszałek odezwał się, aby koleją Projekta podawane czytane były. Czytał Imć Pan Sekretarz kilka Projektów. Imć Pan Moszczyński mówił; iż słyży czytane niektóre Projekta zawierające w sobie *materiam Statús*, a zatym na czytanie onych nie pozwalal. Imć Pan Marszałek oświadczył: iż Projekta czytane teraz gdy wyidą z deliberacyi, wtenczas one przyjąć lub odrzucić Izbie wolno będzie. Czytał daley Imć Pan Sekretarz Projekta, po

czym Imć Pan Marszałek solwował Sessyą na dzień następujący na godzinę 11.

S E S S Y A XXIX.

Dnia 3. Listopada w Izbie Poselskiej.

JMC Pan Marszałek zagsiwszy Sessyą, przystąpił do Projektu Ratyfikacyi, Konwencyi zawartej między Xiążęciem Kurlandzkim, Powiatem Piltyńskim y Imperatorową Roslyską. Czytał Jmć Pan Sekretarz tenże Projekt, na który jednomyślność za trzykrotnym przez Jmci Pana Marszałka zapytaniem nastąpiła, y został podpisany. Jmć Pan Zyniew Inflantski prosił: aby od Polaków prowadzących Towary do Lipawy y Windawy cło brane nie było. Jmć Pan Marszałek mówił: że Konwencya była między Imperatorową Jeymcią y Xiążęciem Kurlandzkim względem handlu Rygskiego zawarta, zaczym co się tycze wnieśienia Jmci Pana Inflantskiego: potrzeba w tey mierze osobnym Prawem zobowiązać Xiążęcia Kurlandzkiego, y że należy y dla Obywatelów Wielkopolskich graniczących od Szląska

ska uczynić interessowanie do Dworu Peters-
burgskiego o rozgraniczenie między Obywa-
telami Polskimi a Szląskimi, *in ordine* cze-
go czytał Projekt Jmć Pan Sekretarz pod
Tytułem = Ponowienie Interessu z Dworem
Berlińskim = Jmć Pan Rokitnicki Plocki pro-
fit, aby Rada Nieustająca uczyniła do Dwo-
ru Berlińskiego interessowanie względem al-
lewiacyi cła. Dołożono zatym w projekcie, a-
by względem tegoż cła tak lądowego, jak
y wodnego na Wiśle y na wszystkich Rze-
kach Rzeczypospolitey, było uczynione in-
teressowanie. Jmć Pan Wybieki Kaliski ode-
zwał się, iż to interessuie Obywatelów Wiel-
kopolskich przez sąsiedztwo w Possessyach gra-
nicznych doznających przykrości. Jmć Pan
Marzałek przydał: iż toż samo interessuie y
Obywatelów Xięstwa Zmudzkiego jako gra-
niczających z Prussami, a zatym oświadczył
dodanie w Projekcie, aby traktowano y wzgle-
dem innych Prowincyi graniczających. Jmć Pan
Gielgud Zmudzki odezwał się, aby w tym
Projekcie nie czynić wzmianki względem Xię-
stwa Zmudzkiego. Czytał Jmć Pan Sekretarz
Projekt względem rozgraniczenia tylko od
Szląska, y allewiacyi cła lądowego y wodne-
go, na który trzykrotnie zapytana Izba o
L

zgodę, *unanimitatem* oświadczyła, y jest przyięty. Xiązę Sawieha Brzeski Litewski o Indygenat dla Xiąząt *de Nassau y d'Anhalt* dopraszał się, y Projekt w tej materyi oddał do Laski. Jmć Pan Gorzeński Poznański żądał pensyi dla Deputatów po 12 tysięcy, lecz przydał, aby liczba onych zmniejszona była, o czym podał Projekt do Laski. Jmć Pan Rzewuski Wołyński o Indygenat dla Xiążęcia *de Nassau* prosił. Jmć Pan Wyszczyński Rzeszycki z okazji kłotni między Obywatelami tego Powiatu, a Rossyjskimi z sobą graniczącemi prosił o ustnowienie Sędziów Pogranicznych, y Projekt do Laski oddał. Jmć Pan Linowski Krakowski o powiększenie Woyksa domawiał się, y aby z Korpusu Kadetów Offiwerowie brani byli, tudzież Projektu względem miasta Krakowa podanego żądał skutecznienia, y Xiążąt: *de Nassau y d'Anhalt* do Indygenatu rekomendował. Xiąże Radziwił Wileński Grafa *de Szali* także do Indygenatu rekomendował, y Projekt do Laski oddał. Jmć Pan Zaścizek Podolski żądał przedłużenia Seymu do trzech Niedziel, o czym oddał Projekt do Laski. Jmć Pan Sofczyński o Nobilitacyę dla Jmci Pana Tepera dopraszał się, y Projekt podał do Laski. Tu

wielu Posłów o Indygenat dla Xcia *de Nassau* prosiło. Jmé Pan Mószczyński Infantki przekładał uciążliwość Obywatelów Polskich przez włożenie na nich obowiązku, aby w Dobrach w kordonie mianych, pół roku corocznie mieszkałi, Prosił zatym, aby Najjaśniejszy Pan z Radą Nieustającą raczył o to uczynić interessowanie do Dworu Wiedeńskiego tylko, gdyż Imperatorowa Ieymé już uwolniła od tego Obywatelów Polskich, y takoweż uwolnienie dla tychże u Dworu Berlińskiego wyiednała, o czym podał Projekt do Łaski. Jmé Pan Ustrzycki Wołyński o przedłużenie Seymu domawiał się, czytano potym Projektu do deliberacyi, to jest: względem Indygenatu, y względem zaległości woyska Litewskiego, tudzież inne Projekta Skarbu tyczące się. Zabrał głos Jmé Pan Gurorowski Gnieźnieński w interessie Jmei Pana Marzałka Wielkiego Litewskiego względem wyplacenia mu Summy 40. Tysięcy Seymem przyznanej. Potym zabrał głos Jmé Pan Granowski Lubelski, w którym przelożywszy prace, starania, y hojność w opatrywaniu potrzeb publicznych Najjaśniejszego Pana, upraszał, aby Projekt, który teraz oddaie do Łaski, względem funduszu na zaspokoienie re-

szty dągów Królewskich, wziął skutek y by
 przeczytany. Czytał go Jmć Pan Sekretarz,
 po czym odezwała się Izba z przyięciem natych-
 miaſt, y chęcią podpisania tego Projektu, za
 którym, aby był utrzymany, wielu Poſłów w
 głosach swoich proſiło. Jmć Pan Wybicki
 Kaſki takżę mówił: iż należy ten Projekt u-
 skutecznić, pomniąc: że ten dar uczyniony
 będzie dla Potomka krwi Jagiellońskiej, któ-
 ra nam pierwszą nadała wolność. Jmć Pan
 Marzałek odpowiedział: iż dla zachowania Pra-
 wa, którego Nayaśnieyszy Pan w naymaniey-
 szym punkcie dla ſwoiego nawet intereſſu, la-
 mać niechce, muſi ten Projekt iść *ad delibe-*
randum. Zuowu cała prawie Izba odezwała
 ſię nie pozwalając na deliberacyą, ale konie-
 cznie dziś żądając mieć ten Projekt podpisa-
 ny. Jmć Pan Marzałek oſwiadczył Izbie, iż
 ſtojąc przy Prawie, bez deliberacyi tego Pro-
 iektu nie puſci, y dał głos Jmci Panu Se-
 kretarzowi do czytania dalſzych Projektów tak-
 że *ad deliberandum*. Po czym ſolwował Seſ-
 ſyą na dzień naſtępujący na godzinę II.

SESSYA XXX.

Dnia 4. Listopada w Izbie Poselskiej.

JMC Pan Marszałek zagaił Sessyą od przypomnienia oświadczaney wczoray chęci Narodu okazania Królowi swemu wdzięczności y przywiązania przez przyjęcie Proiektu pod Tytułem "Fuudusz na opłacenie reszty długów naszych Królewskich" czytał go Jmé Pan Sekretarz, a Izba trzykrotnie o zgodę przez Imci Pana Marszałka zapytana, iednomyślnie oświadczyła, y Proiekt został podpisany. Odezwało się potym wielu Posłów o przystąpienie do Indygenatu dla Xiążąt: *d'Anhalt y de Nassau*. Na co Jmé Pan Marszałek rzekł, iż chętnie pragnie tych Mężów iak nayprędzey widzieć Polskimi współobywatelami, lecz ponieważ ten Proiekt zawiera *materialiam Statús*: więc żądał Jmé Pan Marszałek upewnienia, aby ułatwienie onego nie było przeszkodą do dalszych materyi Ekonomicznych kontynuowania, co gdy Izba przyrzekła; czytany był natychmiast rzeczony Proiekt względem Indygenatu dla Xiążąt *de Nassau y d'Anhalt*, y *unanimiter* przyjęty y pod

pisany. Jmć Pan Drewnowski Łomżyński domawiał się, aby Indygenowani podług Prawa przed Królem Jmcią wykonali przyśięgę, o czym Jmć Pan Łomżyński został zapewnionym. Przyśięgiono do Projektu względem zaspokojenia zaległości Woyska Litewskiego w Skarbie Litewskim. Po czym Jmć Pan Stokowski Łęczycki odezwał się, prosząc, aby przez wzgląd na zasługi Jmci Pana Dąbrowskiego Generała Adjutanta J. K. Mości przyrzeczona mu pensya była wyznaczoną, *in ordine* czego podał Projekt do Łaski. Jmć Pan Boniecki Chełmski oświadczył: iż na żaden Projekt expensę Skarbowi przynoszący nie pozwala. Jmć Pan Kurzeniecki Bielski za Projektem Xiążąt Radziwiłłów, tudzież, aby Ichmć Panowie Piramowiczowie a scartabelatu byli uwolnieni, prosił. Jmć Pan Grocholski Braclawski domawiał się, aby Rotmistrzowie Kawaleryi Narodowey w Randze Generałów Maiorów zostawali, y do awansów w Woysku dopuszczeni byli, względem czego o czytanie Projektu przez Jmci Pana Potockiego Lubelskiego podanego dopraszał się. Czytał Jmć Pan Sekretarz Projekt względem zapłacenia zaległości Woysku Litewskiemu, a gdy Jmć Pan Marszałek zapytał Izby, czy

jest zgoda? Jmé Pan Dembiński Krakowski
 wraz z Kolegami, tudzież Jmé Pan Potocki
 Lubelski przeciwili się temu Projektowi z przy-
 czyny, iż w nim wyrażona jest gaża dla dwóch
 Generałów Maiorów, y prosili, aby ta zale-
 głość dla samych tylko Gemeynów była o-
 brócona. Jmé Pan Komarzewski Rawski prze-
 łożył powody, dla których gaża dla dwóch
 Generałów Dywizyi Woyska Litewskiego kom-
 menderujących jest wyznaczona, to jest: iż
 przeszli Kommendanci Xiążę Czartorvsk Ge-
 neral Ziemi Podolskich y Jmé Pan Fityngoff
 bez żadney płacy takowe Rangi piastowali,
 y ich obowiązki pełnili. Po śmierci zaś ie-
 dnegoz tych, a po złożeniu Kommendy przez
 drugiego, gdy nikt bez gaży Kommendy ob-
 iąc niechciał; Rada Nienstaiaąca była przymu-
 szoną przez Rezolucyą swoią takową gażę
 postanowić, o której utrzymanie tenże Jmé
 Pan Rawski dopraszał się. Gdy Posłowie od swo-
 iey oppozycyi odstąpić niechcieli, owszem o
Turnum wtey materyi dopraszali się; Jmé Pan
 Marszałek oświadczywszy, że dla spomnioney
 pory rozpoczynać *Turnum* nie można, na-
 dzień iutrzeyszy decyzyą tego Projektu od-
 łożył, y przyrzekł, od niego następującą za-
 cząć Sessyą. Czytał Jmé Pan Sekretarz Pro-

iekta *ad deliberandum* isé mające, po czym Sessya solwowana na dzień następujący na godzinę II.

SESSYA IX.

Dnia 4. Listopada w Senacie.

GDY Najjaśniejszy Pan przybył do Senatu; Jmé Pan Gnrowski Marszałek Wielki Litewski mówił: iż nieie Izba Poselska ten niezawodny wierności y miłości ku swojemu Królowi dowód, który w sercach Obywatelskich znaydować się może. Nieie zgodnie podpisany Projekt, przez co okazuje, iak Króla kocha Naród, y iaki Król nad Narodem panuje. Dał potym glos Jmci Xiędzu Naruszewiczowi Piarszowi Wielkiemu Litewskiemu, który przyniesiony z Izby Poselskiej względem funduszu ułatwienia reszty długów Królewskich, czytał Projekt. Po czym Jmé Jmé Pan Marszałek Wielki Litewski zapytał Senatu, czy jest zgoda? na co się z pomiędzy wszystkich prawie zgadzających się na ten Projekt. Jmé Pan Potocki Woiewo-

da Ruski o Turnum profil. Cały Senat kolejno oświadczał, iż się pisze *affirmative* za Projektem, a Ichmć Panowie Woiewoda Ruski y Marzalek Nadworny Litewski Potoccy oświadczyli się *negative*. Gdy tedy po skończonym turnowaniu Jmć Xiądz Pisarz Litewski miał dany głos, do ogłoszenia Wotów *ex Turno* wypadłych; oświadczył: iż *affirmative* za Projektem jest Wotów Senatorów y Ministrów 34. a *negative* 2 zaczem Projekt; *Pluralitate* przyięty, został przez Delegowanych podpisany, a Najjaśnieyszy Pan z Tronu oświadczył z ukontentowaniem, iż wyrażenie wdzięczności Narodowi zachowuje sobie do czasu złączenia się Izb. Przyniesiono potym dodatek do Indygenatu: = *cum successoribus de lumbis procedentibus* = w Izbie Poselskiej uczyniony, o którym Jmć P. Marzalek Wielki Litewski doniósłszy, przydał: iż kiedy z porządku seymowania wypada, aby po materjach Ekonomicznych *ad materias Status* dopiero przystępować, a Izba Poselska chcąc dziś Indygenat dla Xiążąt *de Nassau y d'Anhalt* uskutkować, obwarowała sobie, aby po tey materji, jako materji *Status*, materje Ekonomiczne były brane; więc czy jest zgoda na takowy warunek? pytał Jmć Pan Marzalek Izby, kto-

ra iednomyślnie przyślala na to. Przyniesiono potym dodatek, czyli przystosowanie rezultującej ustawy do Dekretów *Executionis*, co w Senacie przeczytane przyjęte y podpisane zostało. Na koniec był przyniesiony Projekt zgodnie od Stanu Rycerskiego przyjęty, to jest Indygenat dla Xiążąt *de Nassau y d'Anhalt*, o którym Jmć Pan Marzałek Wielki Litewski doniósł w te słowa: " Wyplaca się Naród W. K. Mci tym, co było w Propozycyach od Tronu podanych dla niego zaleceniem, gdy Izba Poselska Xiążąt Jmciow *d'Anhalt y de Nassau unanimiter* do Indygenatu przypuszcza. Przybywają do Oycowskich W. K. Mci rządów dway Synowie, którzy y z cnót y z obywatelstwa innym są znanu krajom. Będą oni wiedzieli obowiązki swoje, iak pełnić rokazy, y bydź wierneimi W. K. Mci, oraz iak kochać Naród ten, którego zostali współziomkami = Czytany zatym tenże Projekt, na który Senat trzykrotnie od Jmci Pana Marzałka Wielkiego Lit: zapytany: czy zgoda? *unanimitem* oświadczył, a Nayaśnieyszy Pan z Tronu przydał te słowa: y Ia mówię zgoda = Wezwani tedy Delegowani do Konfitycyi, rzeczony Projekt podpifali, y Sessya od Tronu solwowana na dzień następujący do czasu zebrania się Izby Poselskiej.

SESSYA X.

Dnia 5. Listopada w Senacie.

GDY Najjaśniejszy Pan przybył do Senatu, Imć Pan Marzałek Wielki Litewski dał głos Imci Xiędzu Naruszewiczowi Pisarzowi Wielkiemu Litewskiemu do przeczytania projektu *unanimiter* w Izbie Poselskiej przyjętego pod Tytułem = Zalecenie Skarbowi Wielkiemu Xięstwa Litewskiego = na który trzykrotnie przez Imci Pana Marzałka Wielkiego Litewskiego zapytany o zgodę, Senat *unanimitatem* oświadczył, y został przez wezwanych Delegowanych do Konstytucyi podpisany. Donioł potym Imć Pan Marzałek Wielki Litewski o przyniesionym z Izby Poselskiej *unanimiter* tamże przyjętym Projekcie względem załpokoienia długu Xiążąt Radziwiłłów, y Sukcesorów Hrehorego Ogińskiego, na który przeczytany trzykrotnie o zgodę zapytany Senat, *unanimitatem* oświadczył, y został podpisany. Także Projekt względem załatwienia handlu w krajach Rzeczypospolitey, przeczytany, zgodnie przyjęty, jak y w Izbie Poselskiej, został. Na koniec przyniesiono Notę z Izby Poselskiej od Imci Pana Posła Rossyi-

skiego w Interessie Imci Pana Czerniszewa Ge-
nerała y Senatora Rossyjskiego podaną do Sta-
now Szymuących, która gdy *in ordine* wzię-
cia *ad deliberandum* została przeczytana; Imię
Pan Małachowski Wojewoda Mazowiecki, za-
brał głos, y oświadczył; iż lubo nie godziło
mu się bydź w Izbie Poselskiej, slyszal ie-
dnak za tą Izbą, iż Stan Rycerski tey Noty,
iako niebędący Proiektem, *ad delibera-*
dum przyiąć niechciał y że idąc torem teyże
Izby; aby rzeczona Nota miała iść do delibe-
racji nie pozwala, Imię Pan Szydłowski Ka-
sztelan Zarnowski także zdanie swoje oświad-
czył, y na wzięcie tey Noty do deliberacji,
nie pozwolił. Wezwał zatym Nayaśnicyszy
Pan do Tronu Ministerium, z którym krót-
ko w cichości konferował. Nakoniec, gdy
przez długi czas nie z Izby Poselskiej do u-
łatwienia nie przyślanó; Solwowana została
Sessya na dzień dalszy do czasu zebrania się
Izby Poselskiej.

SESSYA XXXI.

Dnia 5. Listopada w Izbie Poselskiej.

JMC Pan Marszałek zagaił Sessyą, y dał głos Imci Panu Sekretarzowi do przeczytania Projektu względem zaległości Woysku Litewskiemu, na który przeczytany Izba *unanimitatem* oświadczyła, y został podpisany. Imć Pan Marszałek donioß: iż odebrał Notę od Imci Pana Posła Roslyńskiego, y że ją od dwóch dni wstrzymował, w myśli: iż strony, względem których ta Nota jest podana, zgodzą się, lecz gdy od tegoż Posła ponowione było żądanie, więc Imć Pan Marszałek dał głos Imci Panu Sekretarzowi do czytania tey Noty, na co wielu odezwalo się, nie pozwalając teyże Noty czytania. Imć Pan Marszałek prosił, aby rzeczona Nota była przeczytana dla wiadomości, co na nią odpowiedzieć? czytał ją Imć Pan Sekretarz, a gdy przystępowano do czytania Projektu czyli annexu przy tey Nocie podanego; wielu Posłów nie pozwalało na tegoż czytanie. Xżę Czetwertyński Czerniechowski oświadczył: iż z Noty Podaney dochodzi, co za interes ma być wprowadzony, a ten gdy w sobie zawiera *materiam Status* więc na

czytanie onego nie pozwalał, oświadczając się nawet przerwać dalsze obrady. Imć Pan Marszałek przekładał: iż sprawiedliwość y względ dla Monarchini Rosyjskiej wyciąga: ażeby iey Pośłowi dana była odpowiedź. Na co Xiążę Czetyrtyński powiedział: " Gdy wiemy, wszyscy w jakim jesteśmy stanie, kto nam Prawa daie, kto nami, y naszym rządzi krajem; należy nam na tę Notę dać odpowiedź, y upraszać Imci Pana Marszałka ażeby zniósłszy się z Departamentem Cudzoziemskim, oświadczył Imci Panu Pośłowi Rosyjskiemu, że ta materia jest wzruszeniem Praw Kardynałnych od sameyże Imperatorowy Imci zagwarantowanych, i ażeby kiedy ultimarne Dekreta z uciemiężeniem Obywatela wzruszane być miały. Imć Pan Dembiński Krakowski także zdanie oświadczył, tudzież Xiążę Jabłonowski Poznański. Imć Pan Gorecki Orszański prosił o dozwole nie czytania tey Noty dla dania na nią przez Stany odpowiedzi, mówiąc: iż w ciągu Seymu nie ma mocy Departament Cudzoziemski odbywać swych czynności. Imć Pan Rzewuski Wołyński także na czytanie tego Projektu nie pozwalał łącząc z poprzedzającemi zdanie swoje. Imć Pan Breza Gnieźnieński mówił: iż nie do Rady, ale

do Stanów Seymowych jest Nota podana, a zatym należy prosić Imci Pana Marszałka, aby Imieniem Stanów Imci Panu Połłowi Rossyjskiemu odpowiedział. Imć Pan Marszałek oświadczył: iż projekt przez Imci Pana Połła Rossyjskiego podany, powinniśmy uważać jak pismo przyłączone do Noty, po którego przeczytaniu wolno lub wziąć *ad deliberandum* lub go też odrzucić. Imć Pan Dobiecki Sandomirski wniosł: iż gdy ta Nota jest podana w interessie Imci Pana Czerniszewa, który jest przez indygenat Polakiem, więc czyli od niego jak od Polaka, czyli od Imperatorowy Ieymei Gwarantki naszej ten Projekt przychodzi, czytany być powinien a potym przez nas decyzya dana być powinna. Imć Pan Boniecki Chelmski mówił: że albo giąć z wolnością, albo od niey odstąpić należy. Widziemy teraz jak komu Indygenaty dawać mamy, kiedy nie dawnó Indygenowany już nas trapić zaczyna, na czytanie zatym tego Projektu nie pozwalał. Gdy takowe było zamieszanie; Imć Pan Marszałek zawiesił do jutrzeyszego dnia ten interess, a przystąpił do Projektu Xiążąt Radziwiłłów, y ten czytał Imć Pan Sekretarz. Iegomość Pan Kleczkowski Infantyński wniosł: aby, gdy w Projekcie Xiążąt Radziwił-

łów iest złączona pretenzja sukcesorów Hrehorego Ogińskiego; dał informacyą Jmé Pan Suchodolski Smoleń: iako Skarbný Litew: iezeli są iakowe kwity na wybrane summy przez Sukcesorów Hrehorego Ogińskiego? Jmé Pan Suchodolski Smoleński informował: iż znalazł kwit na 20000. złotych z wziętey Summy przez Sukcesorów Hrehorego Ogińskiego, Ichmé Panowie Stokowski Łęczycki, y Bobrownicki Krakow: prosili: aby w nadgrode długiey tychże Sukcesorów cierpliwości, ta mała kwota nie była im potrącana. Xiążę Sapieha Brzeski Litewski prosił o zaspokoienie Interessu Xiążąt Radziwiłłów y Sukcesorów Hrehorego Ogińskiego, na który to Proiekt, co do detrunkacyi Summy, (iezeliby kwity znaleść się iezcze miały) poprawiony, gdy Jmé Pan Marszałek zapytał, czy zgoda? Izba *unanimitatem* oświadczyła y został podpisany. Po tym Imé Pan Marszałek oświadczył: iż nie tak iak żądał wytłomaczył się względem podaney Noty od Imci Pana Pośła Roslyiskiego, y mówił; iż *annexum* przy niey podane, nie iest Proiektem, ale tylko piśmem przydatkowym, prosił zatym, aby to mogło bydź przeczytane. Jmé Pan Rzewuski Wołyński odpowiedział: ponieważ to *annexum* iest tylko piśmem

smem, a nie Projektem, więc na czytanie iego pozwałam z tym atoli warunkiem, aby *ad deliberandum* nie było brane. Czytał to pismo Jmć Pan Sekretarz. P'o czym Jmć P. Boniecki Hejmski mówił: iż Jmć Pan Czer-niszew używając przeciwko Prawom Kardynałnym obcey pomocy, popełnił *crimen Statús*, wnośił zatym, aby na sądy Seymowe o to był pozwany. Jmć Pan Marszałek przeło-żył potrzebę odpisania na Notę Jmci Pana Pośłowi Roslyiskiemu z oświadczeniem: iż ta-kowe żądanie wzrusza nasze Prawa Kardynałne zagwarantowane od Nayiasnieyszey Im-peratorowy Roslyiskiey, y z proźbą, aby w tey mierze swą Monarchinią obiaśnić ra-czył, ażeby od swego żądania odstąpiła. Jmć Pan Cieciszowski Liwski zaskarżał Duchowień-stwo, iż po mimo Prawa na Dobra fundu-szowe zaciąga summy, y łrebra za granice wyprzedaje; względem czego podał Projekt do Łaski. Czytano potym Projekt z Propo-zycyi od Tronu pod Tytułem = Załatwie-nie handlu Rzeczypospolitey = na ktory gdy Jmć Pan Marszałek o zgodę pytał; Jmć P. Małachowski Póznański rzekł: iż na sam Pro-jekt pozwala, na to zaś, aby Skarb wziął a-ckeye handlowe, nie masz zgody. Jmć P. Po-

piel Grodzieński domawiał się, aby taxa u nas od wchodzących Towarów zagranicznych, wyrównywała taxie zagranicznej. Jmé Pan Marszałek doniosłszy, iż artykuł względem wzięcia akcyi handlowych przez Skarb, jest w Projekcie wyrzucony, zapytał o zgodę? na co Izba *unanimiter* zgodziła się, y Projekt podpisano. Xiążę Sapieha Brzeski Litewski w zabranym głosie przekładał ogromność wysiępku przez Jmci Pana Kaszyca na Synowcu popelnionego, y prosił, aby dla uczynienia żonie y Sukcessorom zabitego sprawiedliwości, ta sprawa do Ziemstwa Brzeskiego Litewskiego odeślana była, *in ordine* czego podał Projekt do Łaski. Jmé Pan Załuski Sandomirski mówił względem werbunków czynionych przez woyskowych po Dobrach, y że przez to różne dzieją się nieprzyzwoitości, względem czego podał Projekt do Łaski. Jmé Pan Stoiński Lubelski o wymurowanie Kancellaryi Grodzkiej y Archivum w Lublinie domawiał się, y o tym podał Projekt do Łaski. Jmé Pan Dzbański prosił: aby Jmci Panu Mirowi Kasztelanowi Inflantskiemu w nadgródę Dóbr w kordon odeszłych Królewszczyzna, Hermanowszczyzna zwana w Dziedziectwo była zamieniona. Jmé Pan Rzewuski

Wolynski o wzięcie Projektu do decyzji względem rozrządzenia superat Skarbowych, domagał się, a Jmć Pan Marzałek dawszy głos Jmci Panu Sekretarzowi do czytania Projektów *ad deliberandum* isć mających (których wiele przeczytano) Solwował Sessyą na dzień następujący na godzinę 11.

S E S S Y A - XXXII.

Dnia 6. Listopada w Izbie Poselskiej.

JM C Pan Marzałek Seymowy zagaiwszy Sessyą, przystąpił do czytania Odpisu na Notę Jmci Pana Sztackelberga, po czym upraszano Imci Pana Marzałka aby one podpisał. Imć Pan Mierzeiewski Podolski dopraszał się, ażeby Traktat handlowy wschodni mógł być zawarty, ile że na rzece Dniestrze łączny spław być może, upraszał zatem aby Projekt albo w tey mierze przez Jmci Pana Darowskiego Podolskiego podany, był uskuteczniiony, albo żeby Najiaźniejszy Pan współ z Radą używszy medyacyi Najiaźniejszey Imperatorowy, na fundamencie Prawa takowy

M ij

handel wschodni do skutku przyprowadzić raczył. Imć Pan Moszczyński Inflantki domawiał się, ażeby Rada Nieustająca na fundamentie Prawa 1775. za pośrednictwem Imperatorowy Jeymości względem handlu wschodniego uczyniła interessowanie. Imć P. Boniecki Helmski oświadczył, gdy Prowincya Litewska nie czyni silnego domagania się względem Skarbu swego, ażeby nieprzyzwoitym szafunkiem nie był wycieńczony, prosił zatem Jmci Pana Marszałka, ażeby Projekt Jmci Pana Słonimskiego względem nieplacenia 40. tysięcy złotych Jmci Panu Gurowskiemu Marszałkowi Litewskiemu był wzięty do decyzji Izby, o co natychmiast wielu z Ichmć Panów Posłów dopraszać się zaczęło. Imć Pan Marszałek doniósłszy, iż Najjaśniejszy Pan bierze na siebie wspólnie z Radą traktowanie względem handlu wschodniego, oświadczył: iż przystępuje do czytania Projektu przez Jmci Pana Szwykowskiego Słonimskiego jako w materji Skarbowey podanego; odezwali się natychmiast Ichmć Panowie Posłowie Wielkopolscy z opozycyą niedopuszczając czytania takowego Projektu. Imć Pan Gurowski Gnieźnieński przekładał: iż Seym terażniejszy kaslować tego nie mo-

że, co ma sobie Jmć Pan Gurowski Marszałek Litewski Przez Seym wyznaczono, y że ten Projekt nie inaczey iak chyba *unanimitate* decydować trzeba, gdyż w sobie zawiera *materiam Statús*. Odezwało się natychmiast wielu z dopraszaniem się o czytanie Projektu. Ichmć Panowie Wielkopolscy z opozycyą przeciw czytaniu stawali, po zaspokojeniu cokolwiek Izby, czytał Projekt Jmć P. Sekretarz, na który znowu Ichmć Panowie Wielkopolscy dozwolić niechcieli; inni o przyjęcie onego, y o *Turnum* dopraszali się. Jmć Pan Marszałek oświadczył: gdy nie ma iednostayney zgody, więc takową *ad Turnum* podaje Propozycyą = Czyli Projekt czytany ma być podpisany lub nie? = natychmiast Ichmć Panowie Wielkopolscy z opozycyą przeciwko *Turnum* odezwali się. Jmć Pan Kraszewski Gnieźniński mówił: iż gdy przez Konstytucyą to ma sobie wyznaczono Jmć Pan Marszałek Litewski, więc to odmieniono być nie może, bo w tym *materia Statús* zachodzi. Jmć Pan Popiel Grodzieński przymówił się, iż iak ta *materia* nie jest *Statús*, tak *Pluralitate* decydowana być powinna. Jmć Pan Wierzchleyski Poźnański odezwał się: że lubo ta materya nie jest *Statús*,

ale ponieważ już materye *Statūs* traktowane były, więc po nich Ekonomiczne brane być nie mogą. Jmć Pan Wybicki Kaliski toż samo oświadczył. Jmć Pan Gurowski Gnieźnieński zawsze mówił, iż ta materya jest materyą *Statūs*. Gdy przez długi czas trwało zamieszanie Izby, Jmć Pan Marszałek oświadczył: iż gdy w tym nie namyśliły się Stany do iednomysłney zgody; proszę, ażeby rozpoczęte zostało Turnowanie. Jmć P. Gurowski Gnieźnieński z równą zawsze stawiając opozycyą wyszedł z Izby. Jmć Pan Marszałek oświadczył: gdy w tak wielkiej niezgodzie rzeczy zakończone być nie mogą, a *Turnus* ieszcze nie jest rozpoczęty, więc zostawmy rzeczy do Poniedziałku, a może umyśliły przeciwne ułagodzone zostaną, teraz zaś przystąpmy do innych materyi pozytecznych dla kraiu. Odezwało się natychmiast wielu, że do niczego przystąpić nie można, ponieważ *activitas* Izby przez Pana Gurowskiego Gnieźnieńskiego, który wyszedł z Izby, jest zatamowaną. W tym gdy Jmć Pan Gurowski Gnieźnieński powrócił, przystąpiono do czytania Projektów *ad deliberandum*, na co znowu nie było zgody, prosił Jmć Pan Marszałek Ichmć Panów Posłów, a-

żeby na dniu iutrzeyszym na Prowincyonalnych Sessyach chcieli ułożyć materyedo decyzyi na Poniedziałek, na który solwował Sessyą na godzinę Dziewiątą z rana.

S E S S Y A X X X I I I .

Dnia 8. Listopada w Izbie Poselskiej.

JMC Pan Marzałek zagał Sessyą, y dał głos Imci Panu Sekretarzowi, który czytał Projekt pod Tytułem: = Warunek dla Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego = w którym Pensya Marzałka Wielkiego Litewskiego z Pensyą Hetmana y Kanclerza Litewskiego przez dodanie Dziesięciu tysięcy złotych porównaną została, a inne wszystkie pretensye Jmci Pana Marzałka Wielkiego Litewskiego uchylono. Jmé Pan Zyniew Infant-ski domawiał się, ażeby Chorągiew Marzałka Wielkiego Litewskiego nie w Koronie lecz w Litwie swoją miała konsystencyą. Ichmé Panowie Kamieniecki Braclawski, y Górski Rozański o porównanie Pensyi Podskarbiego Nadwornego Koronnego z Pensyą Podskar-

biego Nadwz Litew: dopraszali się. Tu względem Projektu przeczytanego były między Pó-
 śami kontrowersye, po których załatwionych
 trzykrotnie zapytana Izba przez Imci Pana
 Marszałka o zgodę, *unanimitatem* oświadczyła.
 Doniósł potym Jmé Pan Marszałek, iż ode-
 brał Notę od Jmci Pana *de Bucholtz* Rezy-
 denta Pruskiego w Interessie Jmci Pana *de*
Paulitz z Imé Panem Potockim Ekkray-
 czym Koronnym, którą czytał Jmé Pan Se-
 kretarz. Xiążę Sapieha Brzeski Litewski radził
 podobnie odpisać, iak było odpisano na Notę
 Jmci Pana Pośła Rossyjskiego, na co gdy się
 zgodzono; Jmé Pan Marszałek czytał przygo-
 towany odpis na Notę, o której podpisanie
 proszono. Przystąpiono daley do Projektu
 pod Tytułem = Zalecenie Radzie Nieustaią-
 cey = traktowania z Dworem Wiedeńskim
 względem Obywatelów Polskich za Kordonem
 Dobra swoje mających, y tam do półroczne-
 go siedzenia obowiązanych, aby za interesso-
 waniem się Dworów Petersburgskiego y Ber-
 lińskiego od tego uwolnieni byli, na który
 Projekt zgoda iednomyślna nastąpiła. Czytano
 potym Projekt uwolnienia Sukcessorów s. p:
 Niezabitowskiego Podkomorzego Nowo-
 grodzkiego od Rygoru Dekretu Trybunałskie-

go, który iednomyślnie przyięto y podpisano. Czytany był Projekt pod Tytułem = Poprawienie Processu w Wielkim Xięstwie Litewskim = po czym Xiążę Sapięha Brzeński Litewski domawiał się, aby w Trybunale Litewskim po dwóch głośnych kreskowaniach, trzecie sekretne zwyczajem w Radzie Nieustającej praktykowanym używane było, gdyż inaczej wielkie dzieją się nieprzyzwoitości. Na to wniesienie były różne sprzeczki y umowy, na koniec na sekretne kreskowanie pozwolono z rozciągnięciem tegoż Prawa y zwyczajau y na Koronę, po czym cały Projekt iednomyślnie przyięty został, czytany był znowu Projekt pod Tytułem = *Jus Gentium* = na który nie było zgody, a Jmć Pan Popiel Grodzieński oświadczył: że y Polacy za granicą nigdy sprawiedliwości doprosić się nie mogą. Gdy były y przeciwko Projektowi temu, y za Projektem przymówienia się, a iednomyślność nie dała się słyszeć, zostawiono bez decyzji, a wzięto inny Projekt pod Tytułem = Handel wschodni = który po krótkich między Posłami umawianiach się, iednomyślnie przyięty y podpisany został, Jmć P. Woyniłowicz Nowogrodzki, y Xiążę Sapięha Brzeński Litewski o alternatę krześła dla Woiewo-

N

dy Wileńskiego profili, a przytym o wzięcie Projektu Tatarów. W tym nadeszli Delegowani z Senatu Ichmć Panowie Ogiński Woiewoda Trocki, Sumiński Brzeski Kujawski, y Ożarówski Woynicki, Kafztelanowie, którzy w mowach swoich oświadczyli żądanie Najiaśniejszego Pana y Senatu łączenia się z Stanem Rycerskim, na co Jmć Pan Marszałek oświadczył: iż nieodwłocznie wraz z całą Izbą Poselską stawia się przed Najiaśniejszym Panem, przez złączenie się z Senatem. W tym Izby złączyły się, y Stan Rycerski przeniósł się do Senatu, gdzie Jmć Pan Marszałek Seymowy w danym sobie głosie oświadczył iak Stan Rycerski starał się dopełnić wolę Króla w zaradzeniu potrzebom publicznym, stanowiąc w tym lszczupłym obradom naznaczonym czasem, mało Praw, ale dla kraiu użytecznych. Na co Imć Pan Podkanclerzy Litewski od Tronu z wyrażeniem ukontentowania odpowiedziawszy. solwował Sessyą na Czwartek na godzinę 11. *in ordine* przeczytania Praw ustanowionych.

SESSYA XI.

Dnia 8. Listopada w Senacie.

ZA przybyciem Najjaśniejszego Pana do Senatu doniósł Jmć Pan Marszałek Wielki Litewski iż przyniesiony jest z Izby Poselskiej Projekt pod tytułem = Warunek dla Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego = który Projekt przez Jmci Xiędza Pisarza Wielkiego Litewskiego przeczytany zgodnie przez Senat trzykrotnie od Jmci Pana Marszałka Wielkiego Litewskiego o jednomyślność zapytany przyjęty został. Czytane daley były Projekta *1mo.* = Zalecenie Radzie Nieustającej traktowania z Dworem Wiedeńskim = *2do.* = Uwolnienie Sukcesorów s. p. Urodzon: Niezabitowskiego Podkomorzego Nowogrodzkiego od rygoru Dekretu Trybunalskiego = *3tio.* Poprawienie Processu Wielkiego Xięstwa Litewskiego = *4to.* = Handel wschodni = na które Projekta Senat jednomyślną oświadczył zgodę, o czym Izba Poselska przez Jmci Xiędza Pisarza Wielkiego Litewskiego uwiadomioną została. Nakoniec Najjaśniejszy Pan wezwawszy do siebie Ministerium, zlecił od Tronu nominować do Izby Poselskiej z Sen

N ij

natu J. PP. Ogińskiego Wdę Trockiego, Sumińskiego Brzeskiego Kujawskiego, y Ożarówskiego Woynickiego Kalztelanów, końcem oświadczenia chęci J. K. Mci y Senatu łączenia się z Stanem Rycerskim, jako w porze y czasie Prawem łączeniu się Izb przepisanych. Poszli wzmiankowani Senatorowie do Izby Pofelskiej, z kąd powróciwszy, gdy uczynili relacją o włożonych na siebie obowiązków dopełnieniu y donieśli: iż Stan Rycerski niezabawnie pospieszy przynieść przed Tron skutki seymowania swojego; natychmiast Jmć Pan Marszałek Seymowy z Stanem Rycerskim przybył do Senatu, y Izby złączyły się.

S E S S Y A XII.

Dnia 11. Listopada w Senacie.

GDY Nayaśnieyszyl Pan przybył do Senatu; za danym głosem przez Jmci Pana Marszałka Wielkiego Litewskiego Jmć Pan Marszałek Seymowy zagaił Sessyą, po czym

Imię Pan Sekretarz Seymowy zaczął czytać Prawa w czasie Seymowania ustanowione, czyli Konstytucye; a gdy w porządku czytanych Praw, przeczytana była Konstytucya, przez którą Rzeczpospolita ofiarowała J. K. Mci fundusz na spłacenie reszty długów Królewskich; Nayiasnieyszy Pan wezwawszy do siebie Ministerium, zaczął mowę, w której nayżywszą całemu Narodowi za ten dar oświadczył wdzięczność a nie mniej Jmci Panu Marszałkowi Seymowemu, którego roztropność w przodkowaniu Stanowi Rycerskiemu, tak wielu y użytecznych ustanowienia Praw, stała się przyczyną. Po skończeniu takowey mowy, *in ordine* kontynuowania czytania dalszego Konstytucyi, solwowana została Sessya na Sobotę na godzinę 11.

SESSYA XIII.

Dnia 13. Listopada w Senacie.

PO przybyciu J. K. Mci do Senatu, za danym sobie przez Imię Pana Marszałka Wielkiego Litewskiego głosem, Imię Pan Marszał

O ij

lek Seymowy zagaił Sessyą, po czym wezwany był do Tronu Jmé Pan Plater końcem wykonania na Konsyliarstwo Rady, Prawem przepisaney przysięgi, po której wykonaney kontynuował dalsze czytanie Konstytucyi Jmc Pan Sekretarz Seymowy, która gdy zupełnie została przeczytana; wezwał Jmé Pan Marszałek Wielki Litewski do podpisania oney, Deputowanych, tak z Senatu iako y z Stanu Rycerskiego. Po podpisaniu rzeczoney Konstytucyi miał mowę Jmé Pan Marszałek Seymowy, w ktorey wyraził ukontentowanie, wińszując sobie, iż te dzieła Seymowania, które wraz z Stanem Rycerskim, któremu przodkował, zaczynał z boiaźnią, a dopełniał z tróskliwością, mógł pomyślnie y z pociechą zakończyć, y że te Prawa choć wolnie, przecież, zgodnie, y względem krotkości czasu dość obszernie, ustanowione, nie mało w sobie pożytku dla kraju zawierają.. Na co Jmé Pan Podkanclerzy od Tronu odpowiedział: oświadczając radość J. K. Mości z wszystkich prac przez Stan Rycerski chwalebnie na Seymie dokonanych, a oddawszy sprawiedliwość roztropności Jmci Pana Marszałka Seymowego, zakończył mowę wezwaniem go do Tronu po odebranie

z Rąk Najjaśniejszego Pana daru y dowo-
dów wdzięczności, y do ucałowania wraz z
Stanem Rycerskim Ręki Królewskiej. Gdy w
tym Imć Pan Marszałek zbliżył się do Tro-
nu; Najjaśniejszy Pan własnymi Rękami wło-
żył na niego wstęgę z orderem Orła białe-
go. Po czym gdy cała Izba ucałowała Rę-
kę Pańską, Najjaśniejszy Pan wraz z przy-
tomnym Senatem, y Rycerskim Stanem udał
się do Kaplicy w Zamku będącej, gdzie by-
ło grane y śpiewane *Te Deum Laudamus*.

DEKLARACYA

Dla Rotmistrzów Kawaleryi Narodo:

U Stanowienie na ninieyszym Seymie porządku, względem Awanfow w Woyfku Rzepltey, że UU. Rotmistrzom zabezpiecza sposobność do wyboru na stopień Generałów Maiorow amploiowanych deklaruiemy.

Przychylaiąc się do usilney proźby U. Kazimierza Xcia Sapiehy Generała Artyl: Litt: Stty i Pofła Wdztwa Brzeskiego; My Krol za zgodą Rzeczypltey Stanow, przyimuiemy od tegoż dwanaście sztuk Harmat Jego kofztem ulanych i oporzadzonych, i aby też w Arfenale Wileńskim przed przyfzłym da Bóg Seymem umiejzczone zostały, mieć chcemy.

Nadgroda Sukcessorom Krwi Załuskich za Bibliotekę.

Interes o Bibliotekę Załuskich zwaną na Seymach 1776. i 1778. Roku w Recess odłożony teraz rozwiązuiąc, za po-

A

wszeczną Stanow zgodą postanawiamy, aby nie tykając dochodow do Skarbu Koronnego teraz wpływających, po wytrzymaniu przez Xiążęcia Jmci Ponińskiego Mostu Prawem sobie 1775. Roku pozwolonego, Kommissya Skarbowa Koronna przez lat dziesięć corocznie sumę Zł: Pol: pięćdziesiąt tysięcy Sukcessorom krwi Załuskich *ex concernenti* wspomnionego Mostu wypłacała, zalecamy, a to za kwitem iednego Plenipotenta od nich umocowanego.

*Marszałek Trybunału Koronnego w
Roku 1776.*

Gdy W. Dembowski Kasztelan Czechowski funkcyą Marszałka Trybunału Koronnego w Roku 1776. z dokładną sprawiedliwości Administracyą odprawił, a Kommissya Skarbu Koronnego w wspomnionym Roku Remanent zatrzymawszy, Penfyi Konstytucyą 1775. Marszałkom Trybunałskim zapewnioney nie wypłaciła; więc aby terażnieysza Kommissya tę wysłużoną penfya za Rewersem W. Dembowskiego nieodwłocznie oddała, mieć chcemy i ustanawiamy.

Projekt do Konstytucyi.

Ponieważ cztery Brygady Koronne naywięcej do posług Kraiowych i pilnowania całości Granic Państw Rzeczpltey używane, dla szczerpey liczby Poczto- wych nie mogą wydolać dostatecznie tylu powinnościom swoim, przeto za powiżeczną Stanów Rzeczpltey zgodą stanowiemy: aby każda Brygada Koronna bez przymnożenia Officyerow do tyśiąca ludzi kompletowaną była, czego nie zawodne dopełnienie, z użytey na to proporcjonalnie Summy w Skarbie Koronnym remanentowey, Departamentowi Woytkowemu zlecaemy, waruiąc nayuroczyściey, aby odtąd brakowania głów w Woytku Oboyg Narodow, tenże Departament Woytkowy pod żadnym pre- textem nie dozwaliał, i gdzieby na to Funduszu brakowało, tegoż iak wyżej remanentu użył.

*Proiekt do Konstytucyi sub titulo roz-
wiązania wątpliwości względem
summy na Starostwo Eyszyskie
wniesionej.*

Gdy przez Konstytucyą 1647. fol: 133. summa wniesiona na Starostwo Eyszyskie w Powiecie Lidzkim sytuowane in quantitate 16000. kop groszy Litewskich dla Ur: niegdyś Krzyckiego Star: Eyszyskiego, iż przez nowego Donataryusza iego Sukcessorom bydź powinna zapłacona warowano, a tak gdy dowiedzionym iest, że sukcessorom tegoż Krzyckiego pośledni Star: Eyszyski Jan Kolecki Marszałek Mozyrski rzeczoną summę zapłacił, i podobnież Dzieczkańcom w stopniu Dominika Koleckiego zostaiącym zeszyły Fran: Sołohub Wda Witebski też summę wypłacił, przez co iawnie się okazuje, iż ten dług na Starostwie Eyszyskim zalegający iest realnym Rzepltey długiem, przeto względem iego wątpliwości zachodzące umarzając takowey summy należność dla Ur: Jozefa Dcorty Sołohubowney Star: Eyszyskie za zgodą wszech Stanow rekonoskuiemy, i

do powrotu iey terażnieyſzego Staroſtę Eyzyſkiego obowiazujemy, upewniając dla tegoż Staroſty i dla Sukceſſorow iego podobne beſpieczeńſtwo i wypłat.

Proiekt dodatku do Kwieu Departamentowi Woyskowemu.

Ponieważ wzwyczaiona przedaź Rang w Woysku miezala dobry porządek onego, i przez odeyſcie dobrych ze ſłużby Officyerow uſzkodzenie Korpuſom przynosiła przeto warujemy.

Iz nie wolno będzie odtąd żadnemu Sztabs i Ober Officyerowi, w Brygadach, Pułkach, Regimentach y Chorągwiach oboygą Narodow chcącemu odeyść ze ſłużby, ſprzedać Rangę ſwoią dopoty, dopókiby od czasu wniyſcia w ſłużbę Woyskową lat pietnaſcie ciagley wyſlugi ſwoiey, bez noty w Woysku niedowiadł, i teyże Rangi nie będzie mogli odſtąpić komu innemu, iak tylko w teyże Brygadzie, Pułku, Regimentie i Chorągwi, ſtarſzeńſtwo mającemu za Gazę czteroletnią, oraz za poprzedzoną rekommendacyą i fortragami Cheffow i Ro-

tmistrzow podług opisu Prawa 1776. R. Co się iednak nie ściąga do Osob Sztabu Generalnego Cheffow i Rotmistrzow. Officyerowie zaś ktorzyby w nadgodzie lat wyśłużonych w Woysku, wolność odprzedania swey Rangi pozyskali pod żadnym pretextem do mieszczenia się na Funduszu Inwalidowym należeć nie mogą, na którym to Funduszu szczegulnie Ci tylko Woyskowi, ktorzyby z przyczyny służby zdrowie swoje stracili, lub kalectwa dostali, a niedoszli lat sprzedania Rangi zasługujących, tudzież Towarzystwo i Pocztowi z Kawaleryi, a z Regimentow i Korpusow Unter-Officyerowie i Gimeyni, za zaświadczeniem o niesposobności ich do służby Cheffow lub Generalow wydanym, mieszczeni bydź mają.

Projekt.

Ponieważ W. Potocki Woiewoda Rucki, Dywizyami Ukrainką i Podolską kommanderujący, do tychże Dywizyi, do póki niemi Kommanderować będzie, Regiment Pieszcy, z czterech Chorągwi, a z czterechset głów złożony, i dwadzie-

ścia cztery sztuk Harmat, na usługę Rzeczy-Pospolitey, własnym expernem wystawić, y utrzymywać oświadcza. My Krol z Stanami Rzepltey tę offiarę przyjmując, tenże Regiment, do kompletu Woyska przyłączamy, y Departamentowi Woyskowemu zalecamy dozór, aby w powinnym Komplecie, oraz w należytych porządku, był utrzymany. Płacę iednak onegoż, y Umundurowanie Ekonomii W. Potockiego Woiewody Ruskiego zostawując. Po skończonym życiu W. Potockiego Woiewody Ruskiego, lub ieżliby Dywizyami Ukrainką y Podolską kommitterować przestał, Regiment w zwyż wyrażony żołdem z Skarbu Koronnego, w ten sam sposob, iak Regimenta pieche Koronne, opatrzone bydz ma, stanowiemy.

Warunek do Proiektu Kwitu dla Kommissyow Skarbu Koronnego.

Ktore to zakwitowanie uwłaczać nie ma pretenfjom Skarbu Litewskiego z ustaw Prawa 1768. titulo: Pomnożenie dochodow Rzeczypospolitey przez Lo-

teryą, i drugiego: uregulowanie ekspedycyi Celnych do Skarbu Koronnego służnie regulującym się.

Dozwolenie Kommissyi następney Skarbu Koronnego roztrząśnienia Dekretu niżej wyrażonego.

Dekret Kommissyi przeszłej Skarbu Koronnego w sprawie W. Dzierzbickiego Woiewody Łęczyckiego, z Szlachetnym Taudentanem o wykupienie z Mostu na Wiśle pod Warszawą W. Ozarowskiego Kafztelana Woynickiego, w punkcie przyznawaiącym pierwszeństwo tradycyi Szlachetnego Taudentana, choć później do Akt podanego nad Tradycyą W. Dzierzbickiego Wdy Łęczyckiego, dokładnie roztrząsnąć i finalnie rozstrząsnąć Kommissyi następney Skarbu Koronnego dozwalamy.

Zalecenie Skarbowi W. X. Litt:

Gdy z Rezolucyi Przew: WW, UU, Delegowanych, i z Raportu Departamentu Woyskowego okazano Nam iest,

iz Woysko W. X. Litt: dla niedostateczney ze Skarbu płacy swoiey w aktualnym nawet komplecie swoim utrzymać się nie może; azeby przeto Kommissya Skar: Litt: mając nie cò pomnożony dochod publiczny, z ktorego różne w tych latach nadzwyczajne poniosła wydatki odtąd nie pierwiey w żadne podobne expensa wdawała się, aż poki corocznie Summę 196,433. zł: Polskich temuż Woysku dwiema Ratami wypłaci, a to szczerze i regularnie na dopłacenie Etatu w R. 1776. ułożonego; a cokolwiek nad tę summę znalazłoby się w Skarbie rocznego przychodu, to na posłednieysze poprawy Woyska użyte mieć chcemy, zachowując porządek Konstytucyą 1780. R. przepisany.

Sady nasze Referendaryi Koronney.

Gdy doniesiono nam iest, iz za Prezydencyą w tych Sądach U. Małachowskiego, wprowadzony iest registr w sposobie, tak Kommissyi Skarbu, iako też Trybunału Koronnych, niemniej i Sentencyonarza, ktorego dotąd taz Ju-

ryzdykcyą nie używała, zaczym te chwalebne ustanowienie approbuiemy, oraz od przełożeń Ur: Małachowskiego Referendarza Prezydującego tym Sądom naszym przychylamy się, w odmianie Kadencyi tychże Sądow, to jest dla wygodnieyszego przyspieszenia sprawiedliwości, iż rozdzielając terażnieyszą wciąż ciągnącą się dwóchmiesięczną na dwie Kadencye, iedną na wiosnę, drugą pod Jesień. A to z powodu, iż powracające się sprawy z oznaczonych Kommissyi do Sądu naszego, swój koniec prędzzy odbierać mogą, nie czekając Kadencyi roczney, a zatym pierwsza a *1ma* Aprilis ad ultymam tegoż Miesiąca, 2ga a *secunda* 9bris ad ultymam ejusdem. Ktore to Sądy w braku mieszczzenia się w Pałacu Rzepltey Krasieńskich zwanym, inne miejsce do tych Sądow w Warszawie przyzwoite obrać sobie może, w których gdy rozdzielamy Kadencye, obydwu rejestra, to jest *Commissionum & experimenti*, brane kazdey Kadencyi być powinny, zaczynając od Rejestru *Commissionum*. A że dotąd Procefs zakończający sprawy tym Sądom, nie jest oznaczony, po wielu kondemnatach ma

następować Dekret in contumaciam, za-
czym po trzech kondemnatach, to jest: czy
w swym Sądzie, czyli też na Kommiss-
yi, z tegoż Sądu otrzymane, w liczbę
tych trzech rachowane być powinny, po
których dopiero Dekret in contumaciam
ferowany być może, iak w innych Kra-
iu naszego Juryzdykcyach zwykły się
czynić.

Dogodzenie Publiczney potrzeby.

Obmyślając łatwiejszy sposob dla wszy-
stkich Krolestwa Pol: mieszkańców wy-
płacania wszystkich podatkow do Skar-
bu Publicznego należących, stanowimy,
aby odtąd wszystkie Podatki pod iakim-
kolwiek bądź nazwiskiem do Skarbu Pu-
blicznego wchodzące, w czwartey czę-
ści miedzianą monetą od Obywatelow
przyimowane do Skarbu były. O czym
wszystkich Exaktorow, Pisarzow, i pod
iakimkolwiek Tytułem dochody Publi-
czne wybierających, aby Kommissye
Skarbowe nieodwłocznie uwiadomiły,
i aby na nie posusznych tey ustawie
Officyalistow Skarbowych, kary za do-

niefieniem o tym rozciągały, tymże Kommissyom Skarbowym oboyga Narodow zalecamy.

Opatrzanie Stołecznego Naszego Miasta Krakowa.

Potwierdzając wszystkie Prawa, Przywileie, i Prerogatywy Stołecznemu Miastu Krakow, bez uiecia iednak władzy Kommissyi *Boni Ordinis* za Reskryptem Naszym Królewskim udzieloney, od Nayiasnieyszich Przodkow Naszych i całej Rzeczypltey dawniey i późniey nadane. Zapobiegając nie uchronnemu Miastu Stołecznemu Krakowa i Kaźmierza Miastu Naszego upadkowi, ktore iako pograniczne, przez związek różnych okolicznosci nieszczęśliwych, dużo na handlu i ludności swoiey iest uszkodzone, pozwalamy, aby Generalne Depositorium było ustanowione, Zagraniczne wszelkie Towary, tudzież Woski, Zboża Kraiowe bez żadney oplacki składane i wprowadzone były, tak w Krakowie, iako też i na Kaźmierzu, Stradomiu, daimy moc, aby Kommissya

Skarbu Koronnego przyzwoity do tego zrobiła układ. Wylączając od tego Dobrodzieystwa Zydow bądź w ich Mieście, bądź na Kaźmierzu i Okolicach lokowanych.

Okazanie względu dla Urodzonego Jana Karwickiego Posła Sandomierskiego.

Ponieważ w Retentach podanych do Skarbu Koronnego znajduje się Zł: Pol: 53,258. gr: 6. zalegające na Ur: Roszkowskiem przeszłym Superintendencie Ukraińskim, a niegdy W. Karwickiemu Kasztelanowi Zawichostskiemu ex vidaney kaucyi Dekretem Kommissyi Skarbu Koronnego do zapłacenia nakazane, i na Seymie teraznieyszym w rachunkach teyż Kommissyi umieszczone; przeto My KROL wraz z Stanami mając wzgląd na zasługi U. Jana Karwickiego Posła Sandomirskiego, wzmiankowaną Summę uchylamy, i od zapłacenia oney do Skarbu Koron: tegoż na zawsze uwalniamy.

*Ostrzeżenie względem Poddania
Woiewodztwa Podolskiego.*

Gdy uchodzenie Poddania z Woiewodztwa naszego Podolskiego w Moldawia, dla fzcupłych straży, nie może być wzbronione, a do powrocenia z tamtąd do swych Panow opłata na Komorach naszych od bydła i maiątku wstret im czyni; przeto my Krol na przełożenie Posłow Woiewodztwa Podolskiego zlecamy Kommissyi Skarbu Koronnego, aby w takowych przypadkach na Komorach pogranicznych dokładne ostrzeżenie uczyniła, iżby takowe Poddanie na osadę powracające od Maiątku i dobytku wprowadzonego żadnego cła nie płaciło.

Remissa do Ziemstwa Łuckiego po rozsądzenie Sprawy niżej wyrażoney.

Reassumując Prawa dawne o Kadukach Trybunałowi pod Sąd do rozwiązania i decydowania poddane, zaczęta Sprawę w Trybunale Lubelskim Uro-

dzzonego niegdy Dominika Podhorskiego, z Urodzonym Janem Czofnowskim, a przez Remissę do Nas Stanow odesłaną, też całą Sprawę po stateczne z iakiegokolwiek Regestru rozładzenie odsyłamy do Ziemstwa Łuckiego.

*Ubeśpieczenie dożywocia Urodzoney
Kazimiry Brzostowskiej Podskarbi-
ny Wielkiej Litewskiej.*

Maiąc wzgląd na zasługi zesłego w Bogu Urodzonego Michała Brzostowskiego Podskarbiego Wielkiego Litt: Starostwa Puńskie, Orańskie, Daugowskie, Przelayskie i Koniawskie, Przywilejami Juris Communicativi Zonie Jego Urodzoney Kazimirze Brzostowskiej Podskarbinie Wielkiej W. X. Litt: nadane, a przez nią z warunkiem dla siebie dożywotnich intrat Synowcom Męza swojego cedowane, w przypadku śmierci ktorego z Cessyonaryuszow, przy dożywotniej teyże Urodzoney Kazimiry Brzostowskiej possessyi ubeśpieczamy.

*Ubezpieczenie Possessyi dożywotniey
Wielmożnych Zamoyских.*

Lubo WW. Jan Zamoycki Woiewoda Podolski, i Ludowika z Xiążąt Ponia-towskich Małżonkowie, za konsensem Na- szym, Starostwa Rostockiego w Ziemi Hełmskiej, i Porosiątkowskiego w Wo- iewodztwie Podolskim leżących, na Ofobę WW. Michała Muiszcha Marszałka Wielkiego Koronnego i Urszuli z Za- moyskich Małżonkow ustąpili, okazując iednak względy Nasze, za zgodą Sey- miujących Stanow waruiemy, że Ciż WW. Zamoyscy, nawet w przypadku przeżycia ich nad WW. Muiszchow, przy possessyi i dochodach pomienionych Sta- rostw i wszelkich przyległości, do osta- tnych dni życia swego zachowani bydź maia.

*Uchylenie Kondemnaty w Sądzie Kom-
missyi Skarbu Koronnego na Oby-
watelach i Urzędnikach Woiewo-
dztwa Lubelskiego.*

Reassumując Prawa dawnieysze, a mianowicie Konstytucyą Roku 1768. o
nie.

nieprzywłaszczenie Spraw Ziemiańskich
w Sądzie Skarbowey Kommissyi Konde-
mnatę od Instygatora Skarbu Koron: na
Obywatelach i Urzędnikach Wdztwa
Lubelskiego, i Kancellaryi Trybunału
Koron: nie prawnie otrzymaną, uchyla-
my.

*Dochodzenie sprawiedliwości na
Officyalistach Tabacznym.*

Ze Officyaliści i Strażnicy Monopo-
lium Tabacznego pod pretextem służby
swoiey, wiele uciążliwości i gwałtu
czynią Obywatelom; przeto aby za ta-
kowe postęпки uczynkowe i gwałty w
Domach i na drogach wyrządzane w nay-
bliższych Grodach za poprzedzaiącym
Pozwem odpowiadali, i przyzwoicie ka-
rani byli, Salva Appellatione do Kom-
missyi Skarbu Koronnego, stanowiemy.

Przyspieszenie Sprawiedliwości.

Ponieważ Ur: Franciszek Grocholski
Miecznik Koronny dla słabego zdrowia

B

iako iego własne świadczą listy, nie
 mógł dopełnić Konstytucyi 1776. Roku
 zapadłej, do Starostwa Owruckiego w
 Kategorjach między tymże Starostą O-
 wruckim a stroną pozwaną do umiarko-
 wania żądań i sprawiedliwości strony o-
 boiey w terminach poprzedzonych obie-
 tey, wyznaczony Kompromissarz i Su-
 perarbiter dotąd uczynić decyzyi Sądo-
 wey nie mógł, i po wydanych niekto-
 rych obwieszczeniach przez mianowane-
 go Superarbitra Kompromiss oznaczony
 upadł, a sprawa od czasu zadawnionego
 przez Starostow poprzedniczych rozpo-
 częta, a przez dzisiejszego Starostę po-
 parta decyzyi swoiey nie wzięła. Prze-
 to sprawę tę do Prześwietnego Trybu-
 nału Koronnego Lubelskiego i Regestru
 expulsionum na ostateczne osądzenie z
 tegoż Regestru expulsionum ante omnes
 causas stosując się do Konst: R. 1775. w
 tymże interessie zapadłej, za powize-
 chną Zgromadzonych Stanow zgodą od-
 fylaamy, a takowy Dekret w tymże Try-
 bunale non attenta etiam ktoreykolwiek
 strony contumacia zapadły, nie poruszony
 być ma.

*Dopełnienie satysfakcyi długu Xiążąt
Radziwiłłow.*

Gdy Konstytucya R. 1780. czyniąc satysfakcyą Xtom Radziwiłłom dwóch millionow przez oddanie im w dziedzictwo Ekonomii Wileńskiej; drugich dwóch millionow zaspokoienia sposob obmyślić i skutecznić zapewniając, do następującego Seymu odłożyła. A Skarb Koronny nie jest w stanie wypłacenia zaraz całkowitey tey summy gotowizną. Konstytucya zaś Xtom Radziwiłłom służąca, wraz z winną domowi ich za tyte w razach dla Oyczyzny potrzebnych usług wdzięcznością wyciąga od Nas nieodwłocznego skutecznienia. Przeto zalecamy Kommissyi Skarbowey Koronney aby z Remanentu seymuiącym Stanom na terażnieyszym Seymie w rachunkach podanego, i do kalkulacyi na przyszłym Seymie zastrzeżonego, summę złł: Pol: million ieden JW. i Ur: Xtom Radziwiłłom Woiewodzie Wileńskiemu i Podkomorzemu Litt: za ich kwitem bez odwłóki naydaley w przeciągu czterech niedziel istotnie zapłaciła. A następnie

co Rok przez trzy lata po zł: Pol: trzy-
kroć trzydzieści trzy tyfiące trzyfiła
trzydzieści trzy i gr: dziesięć z summ
na umorzenia długow Rzepltey primæ
Classis determinowanych za podobnemiz
kwitami tymże Xżtom Radziwiłom
wyplacała zalecamy i stanowiemy.

*Dopełnienie satysfakcyi długu Xżtom
Radziwiłom należącego.*

Gdy Konstytucya Roku 1780. czyniąc
satysfakcyą Xżtom Radziwiłom dwóch
millionow przez oddanie Im w Dziedzic-
two Ekonomii Wileńskiej, drugich
dwóch millionow zaspokoienia sposob ob-
myślic zapewniła, a Skarb Koronny nie
jest w stanie wyplacenia tey summy go-
towizną, Konstytucyą zaś Xżtom Radzi-
wiłom służąca wraz z winną Domowi
Ich, za tyle w razach dla Oyczyzny
potrzebnych usług wdzięcznością, wy-
ciąga od Nas zaskutecznienia: przeto na
wzor W. X. Litt. Dziedzictwo Starostw
i Krolewzczyzn w Koronie sytuowa-
nych, a z ktorychby Kwarta podług lu-
stracyi R. 1765. summę zł: Pol: piędzie-

fiąt tyfięcy wynosiła na satysfakcyą dłu-
gu pozostałego dwóch milionow Xżętom
Radziwiłłom nadaiemy, i takową kwar-
tę piędziesiąt tyfięcy zł: Pol: z pomie-
nionych Starostw i Dzierżaw dziedzictwu
Xżat Radziwiłłow teraz poddanych przy-
chodzącą tymże Xżętom Radziwiłłom
za należec odtąd powinna determinuie-
my; a zatym pozwalamy Xżętom Ra-
dziwiłłom zgodzić się z Possessorami
Starostw i Krolewfczyczn czy to dożywo-
tniemi, czyli też Prawo Emphyteuty-
czne mającemi (gdzieby łatwość y spo-
sobność znaydowali) o ustąpienie ich
Praw, i possessyi, a skoro nabycie tako-
wych Praw od namienionych Possessorow
z strony Xiążat Radziwiłłow w Kom-
missyi Skarbu Koronnego okazane, i zło-
żone będzie, nakazuiemy teyże Kom-
missyi, aby natychmiast nieodwłocznie
przez Plenipotentow swoich takowych
Starostw i Krolewfczyczn Rezygnacyą
Dziedzictwa w Imieniu Rzepltey czyli
na osoby famychże Xżat Radziwiłłow,
czyli też innych, ktoreby przez nich
teyże Kommissyi oznaczone były, w Gro-
dzie Warszawskim zeznała, i Papiery do

tych Dobr z Archiwum Rzepltey wydać rozkazała.

*Kontynuacja Projektu XX. Radzi-
willow.*

A że taż sama Konstytucya 1780. i Sukcessorom Hrehorego Ogińskiego na Seymie etiam pluralitate votorum summy czterech kroć stu tysięcy zaspokoienie zapewnia, a W. Piotr Ozarowski Kasztelan Woynicki od Sukcessorow tegoż Hrehorego Ogińskiego Prawo do tey summy nabył; przeto My należcą Jemu satysfakcyą takowym determinuiemy sposobem: iż summa 400,000. zł: Pol: z Funduszu umarzającego długi primæ classis po zaspokoieniu zaraz długow dotąd Prawem do tey klasy regulowanych wypłacona ma bydź niezawodnie. Co mocą Konstytucyi terażnieyszey Kommissyi Skarbu Koronnego nakazuiemy.

Objasnienie względem żądanej bonifikacyi dla Skarbu W. X. Litt: Celi od Kupców Litt: na Komorach Koronnych wybieranych, i czwartey części Loteryi.

Konstytucya 1768. pod Tytułem: Regulowanie Expedycyi Celnych od Kupców Koronnych i W. X. Litt: nastąpiona, powrót wybieranego od Kupców Litt: w Koronie, a od Koron: w Litwie Cła dla Skarbow Obojga Narodow, nawzajem ostrzegła, a końcem Exekucyi tej ustawy Paszporty handlującym kupcom przez Kommissyę Skar: wydawać, Regestra osobne takowych Expedycyi utrzymywać, i respective do własnych Kommissyi oznaymowała: Kupców zaś z wszelkimi Towarami iadących, ktorzyby od Kommissyi swych Skarbow mieli Paszportow, bądź Koronnych na Litt: bądź Litt: na Koron: Komorach expedyować, i tymże przez Nich Cła opłacać dysponowała.

Nieprzeżąpiła Kommissya Skarbu Koronnego opisu tego Prawa, bo gdy Kom-

missya Skarbu W. X. Litt: żadnych Kupcom Litt: Paszportow nie wydawała, żadne też dla uczynienia między Koronnemi i Litewskimi Kupcami różnicy ra Komorach Koronnych, nie były pokładane: a przeto utrzymywanie osobney Regestratury, i komunikacya oney, nie mogła skutkować. Niewydawała Kommissya Skarbu Koronnego Paszportow, bo o nie od Kupcow Koron: Towary z Zagranicy prowadzących, nie miała rekwizycyi. A tak Obojga Narodow Kommissye Skarbowe, nie mogły i nie żądały wzajemney Ceł bonifikacyi. Pilnowała Kommissya Skarbowa Koron: dopełnienia niższego przepisu tegoż Prawa Roku 1768. w słowach: *Kupcy zaś z wszelkimi Towarami lub Winami iadacy, ktorzy od Kommissyi swych Skarbow nie będą mieli Paszportow, bądź Koronni na Litt: albo Litt- na Koronnych Komorach expedyować się i Cło płacić powinni, po zaplaceniu ktorego do iednego Skarbu, do placenia tegoż Cła drugiemu Skarbowi pociągani bydź nie mają, i do wzajemney sobie refuzyi takowego Cła, obydwu Skarby obowiązane nie będą.*

Zamiar zaś Prawa tegoż co do wzajemnego Cest powrotu niemógł skutkować, bo Kupcy nie mając z brania Paszportow żadnego w Cłach ulżenia, a bardziey posyłaiać po nie, i dla przepisanych przyściąg widząc handlu swego zatrudnienie, raczey bez nich Komory odbywać woleli.

Wymagała do tego sama sprawiedliwość, aby do takowey wzajemney Cest bonifikacyi, Instruktarze Celne Skarbu W. X. Litt: z Instruktarzem Cest Koronnych były zregulowane, które dotąd nie są iednakowe.

Nadto Konst: Roku 1775. reguluiąc Podatek dla Prowincyi W. X. Litt: i stanowiąc onego do Percept Skarbu Publicznego rodzaju, Cło generalne Konstytucyą 1764. Roku na Konwokacyi postanowione (znosząc w tym Prawie excepcyą necessariorum i produktow) Z wizełką względem onego zaszła ustawą reasumuiąc podług tey Seymu 1764. Ustawy, Cło Generalne dla Skarbu W. X. Litt: perceptowane mieć chciała; która ustawa względem Cła wodnego na Rzece Bugu przez połowę dla Skarbu W. X.

Litt: a przez drugą połowę dla skarbu Koronnego opłacanego, dotąd istotnie jest zachowaną. Przy ktorey reasumpcyi Konstytucyi 1764. bonifikacya czyli powrót Celi od Kupcow Litt: na Komorach Koronnych wybieranych niebyły dla Skarbu W. X. Litt: ostrzeżone.

Z tego przełożenia wynika, że gdy Paszporty dla Kupcow Litt: dawane niebyły, i Regestra Cła od nich wybieranego osobne trzymane bydź nie mogły, Kommissya Skarbu W. X. Litt: mając Prawo 1768. między Konstytucyami Prowincyi W. X. Litt: napisane, nieuczyniła zniesienia się z Kommissyą Skarbu Koronnego, Instruktarza niezregulowała, czego przyspieszenie Exekucyi Prawa pomienionego, i sama dla sprawiedliwej w powrocie Celi wzajemności wymagała potrzeba. Pretensya za tym żądanej bonifikacyi Cła dla Skarbu Litt: iako dla nietrzymaney z powodu wyżej wyrażonego osobney registratury, do obkalkulowania wzajemnego niepodobna, tak dla zaszłego iuż za czas przeszły Celi wszelkich na wydatki przez Rzeplą rozporządzenia, a szczegulniey z powo-

du późniejszy Konst: 1775. wyżej wymienioney Cło generalne podług Konst: Seymu 1764. z ustawą iaka w tymże Prawie 1764. opisana była reasumuiącyey zupełnie upadać powinna.

Co się tycze czwartey części z dochodu Loteryi od Skarbu Koron: dla Skarbu W. X. Litt: żądaney. Prawo 1768. tit: *Pomnożenie Dochodow Rzeczy-Pospolitey przez Loteryą*, folio 184. zleciło Kommissyi Skarbu Koron: wydać kontrakt Genuńczykom według planty przez Wielebnego Kanclerza Wiel: Koron: podpisaney, a importaty tey, czwartą część Skarbowi Litt: oddawać dysponowało. Według Prawa tego Kontrakty wydane były od Kommissyi Skar: Koron: Lecz gdy dla zaszłych rozruchow krajowych kompania Loteryi nie mając spodziewanych zyskow, należytości do Skarbu Koron: według opisu Kontraktu przychodzący niezapłaciła, należytość tę Sancitum Prześwietney Konfederacyi Generalney 1773. zaczętey, kompanii odpuściło.

Następnie Konstytucya 1775. tit: *Loterya Kraiowa* folio 47. Loteryą Genu-

eńska prawem 1768. ustanowioną, uchylila, Loteryą z Osob Kraiowych złożyć Komissyi Skar: Koron: zleciła, i w tym Prawie iuz żadnego ostrzeżenia dochodu dla Skarbu Litt: z tey Loteryi nieostrzegła, ani też Kommissya Koron: Kantoru tey Loteryi żadnego w Wielkim X. Litt: niemiała. Rok dziesiąty iak Loterya według opisu Konst: 1775. w Koronie kontynuowaną iest, a Skarb Lit: żadney odezwy w tey okoliczności do Skarbu Koronnego nieuczynił.

Gdy przeto Loterya Genueńska w Koronie nie iest podług Prawa 1768. utrzymywana, lecz podług Prawa 1775. które żadnego dla Skarbu W. X. Litt: nieostrzegło warunku, a zadłużenie się Kompanii dawniey utrzymywanej Loteryi, przez Sancitum Konfederacyi Generalney 1773. Roku iest im odpuszczone, któż nie iest przekonany, że Skarb Provincyi Litt: ani za czas dawnieyszy, z powodu rzeczzonego Sancitum, ani za poznieyszy z powodu przywiedzionego Prawa 1775 Części prowentuz Loteryi, od Skarbu Koronnego dla siebie żądać niemoże.

*Uspokoienie Interſſu ſkkarbu Litew-
skiego.*

Kładąc koniec pretenſiom ex re Skarbu W. X. Litt: do W. Podskarbiego Nadwornego wynikłym, a przez niego do Officiantow ſtoſowanym, o które Konſt: Seymu 1780. Sad był wyznaczony, mieć chcemy: aby z ſumm przyſądzonych ſama tylko iſcizna do Skarbu W. X. Litt: była wyplaconą, a z takowey iſcizny tak intraty z Dobr obiętych perceptowane jako też penſye W. Podskarbiego Nadwornego w Skarbie zaległe potrącone być mają, reſzta zaś jey po o brachunku przez Kommiſſyą Skarbową uczynionym ſkoro zupełnie temuż Skarbowi wyplaconą będzie, Dobra na Skarb obięte i w extenuacyi dzierzane powrocone być mają; a zatym ſſummy ex Judycato duplicis ſolutionis uroſte uchyłając, i z Remanentu rachunkiem Kommiſſyi Skarbowey na teraznieyſzym Seymie podanego ekskluduiąc, cały ten proces Prawny tym ſpoſobem umarzamy. Co jednak przelzkadzać niema W. Podskarbiemu Nadwornemu repetycyi na

Officyantach, na których Dekretem wolne dochodzenie jest zachowane.— Przychylając się niemniej do wniesioney proźby UU. Posłów Prowincyi W. X. Litt: podobnież summy na U. Andrzejkowiczu, na majątku zeszłego U. Zdzitowieckiego, iako też na UU. Orzeszce i Czyżu tymże Dekretem sądzone, ażeby w samych tylko iszczinach Skarbowi W. X. Litt: były powrócone mieć chcemy; resztę zaś summ na wspomnione Osoby ex duplici solutione pro penaltate wskazanych ustępując, z Remanentu rachunkiem Kommissyi Skarbowey położonego wyłączamy, a oraz kary personalne na Osobach wspomnionych Dekretem sądzonych znosiemy, i onychże od wszelakiego rygoru uwalniamy.

F

XVII. 1. 416

a-c